

ŽELEZAR

JESENICE, DNE 14. JANUARJA 1982

ŠTEVILKA: 2 • LETO: XXXI

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarskega glasila izhajal 26. januarja 1957. Železarski izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajst-dnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zasluge za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik: Jozica Vardi. Naslov: Uredništvo Železarskega glasila, 2618, administracija 2619 in 2621. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščan prometnega davka po pristojnem mnenju. Štev.: 421/1982.

V MESECU DECEMBRU INOVACIJSKI PRIHRANEK OZIROMA KORISTI 343.346 DIN

V preteklem mesecu so odbori za gospodarstvo v TOZD na petih sejah obravnavali pet v proizvodnjo uvedenih tehničnih izboljšav ter jih pozitivno ocenili in odobrili posebna nadomestila. Obenem so obravnavali tudi eno prijavljeno idejo, katero so prav tako pozitivno ocenili. Skupni prihranek oziroma koristi znašajo 243.346,00 din, zato je devet novatorjev prejelo 75.891,00 din posebnih nadomestil ali 31,16 % od ugotovljenih koristi.

TOZD ENERGETIKA boljšave avtorja Štefana Matuša iz TOZD Energetika, v katerem predlaga predelavo naprav za fino čiščenje vodika v vodikarni Jesenice.

Avtor s to predelavo predvideva prihranek na vodik in električni energiji. Na osnovi strokovnih ocen in mnenj je odbor sklenil, da se ta predlog realizira in preizkusi ter na podlagi meritev oziroma enoletnih rezultatov izdela ekonomski izračun.

TOZD JEKLARNA

Avtorju Francu Smoleju iz TOZD Vzdrževanje je bilo za uspešno izvedeno predelavo mazutnih gorilcev za ogrevanje ponev v jeklarni odobreno prvo posebno nadomestilo. S predelavo je avtor izdelal nov močno poenostavljen mazutni gorilec za ogrevanje ponev v TOZD Jeklarna. Ta gorilec ima v primerjavi s prejšnjim vrsto prednosti: je enostavnejši, preprečuje možnosti mešanja mazuta v gorilniku, omogoča hitrejšo ogrevanje ponev. Poleg

(Nadaljevanje na 2. strani)



Sodelavec pri signiranju plošč (Foto S. Kokalj)

ORGANIZACIJE IN ORGANI ZVEZE SINDIKATOV V LETU 1981 IN 1982

Temeljne usmeritve za aktivnosti in oblikovanje nalog organov in organizacij Zveze sindikatov Slovenije morajo sloneti na preverjanju naše sposobnosti za uresničevanje sprejetih stališč in opredelitev za nadaljnji razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja in položaja delavcev in delovnih ljudi v njem. Zaostreni pogoji gospodarstva zahtevajo to še posebej — so preizkušnja našega delovanja med delavci in političnega angažiranja za reševanje zapletenih vprašanj našega gospodarskega in družbenega razvoja v samoupravnih organizacijah. Naloge iz programa temeljijo na opredelitvah tretjega kongresa samoupravljalcev, na sklepih konferenc Zveze sindikatov Slovenije, ki so bile po devetem kongresu Zveze sindikatov Slovenije, ter aktualnih nalogah politike gospodarske stabilizacije, je poudarjeno v uvodnih opredelitvah programa republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za leto 1982.

Program v nadaljevanju navaja konkretne naloge organov in organizacij zveze sindikatov na posameznih področjih, ki pa, kakor je navedeno v gornjem citatu, morajo sloneti na preverjanju naše sposobnosti (sposobnosti organizacij in organov sindikatov) za uresničevanje sprejetih stališč in opredelitev za nadaljnji razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja in položaja delavcev in delovnih ljudi v njem. To je stališče in opredelitev na devetem kongresu in konferencah Zveze sindikatov Slovenije, tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije ter aktualnih nalogah uresničevanja politike gospodarske in družbene stabilizacije. Seveda pa mora biti to preverjanje dovolj kritično in samokritično in ne tako »lakirano«, kot je bilo, na primer, poročilo o delu občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice.

Pri tem nikakor ni mogoče zanikati, da v sindikatih v preteklem letu ni bilo izredno veliko forumskega dela, dela v različnih aktivih in komisijah, predvsem v pripravi na tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije in februarско konferenco Zveze sindikatov Slovenije. Toda, če izhajamo iz dejstva, da delo sindikata sloni na aktivnosti osnovnih organizacij, potem je slika povsem drugačna, kajti v osnovnih organizacijah se je aktivnost bolj ali manj uspešno razvijala skoraj izključno v izvršnih odborih, ne pa med delavstvom — člani zveze sindikatov, ki bi jih morali stalno spodbujati in usmerjati, da čim aktivneje sodelujejo v upravljanju celotnega združenega dela. Tako pa so bili učinki takega delovanja ravno obratni — namesto delavcev so razpravljali in se opredeljevali forumi, komisije, aktivisti.

Če bi ocenjevali delo občinskega sveta zveze sindikatov iz tega vidika, potem bi bila slika uspešnosti povsem drugačna. Tako pa moramo ugotoviti, da je bila tudi ocena delovanja občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice podana izključno s forumskega vidika, kar pa prav gotovo bolj škodi, kot koristi nadaljnji krepitvi ustavne vloge zveze sindikatov. Sicer poročilo navaja nekaj odstopanj in slabosti, ne loteva pa se problemov, ki pogosto vse to in ki nedvomno tičijo v slabem ali neučinkovitem delu organizacij in organov zveze sindikatov. Videti ali odkriti problem seveda zahteva poglobljene politične, znanstvene in strokovne ocene, kajti tak pristop včasih že skoraj pomeni isto kot videti ali odkriti obenem njegovo rešitev.

Že Edvard Kardelj je v svoji študiji Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja pred petimi leti ugotovil, da se sindikati »še vedno preveč ukvarjajo s problemi na področju proizvodnje, morajo pa biti enako aktivni tudi v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih, občini, delegacijah in delegatskih telesih, družbenih dejavnostih zunaj materialne proizvodnje itd.« To svojo vlogo, je poudarjal Edvard Kardelj, morajo sindikati opravljati svobodno in samostojno in kot član frontne organizacije socialistične zveze, ne pa biti privešek ali podrejeni upravnim ali poslovnim organom, samoupravnim organom in podobno, za kar sindikat tudi v naši občini ni bil izvet.

Poročilo o delu občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice je izvenlo kot razmišljanje, kaj vse bi sindikat moral pomeniti v občini, pa ni, čeprav to ni nikjer napisano. Seveda ob vsem tem ni mogoče zanikati izjemnega forumskega delovanja, aktivnosti raznih komisij in aktivov (okrogle mize), kar pa seveda ni in ne bi smelo biti odraz aktivnosti sindikata v občini.

V LETU 1981 PRODALI 413.134 TON NAŠIH IZDELKOV

V decembru smo prodali 35.669 ton naših izdelkov ali 97 % načrtovane količine. Za prodano količino smo istržili 1.027,8 milij. din, kar je 3 % ali 30,5 milij. din manj, kot smo planirali. Osnovna realizacija se je povečala še za 7 milij. din z realizacijo stranske dejavnosti energetike, 1,4 milij. din z realizacijo ostalih storitvenih TOZD in 18,1 milij. din z ostalo realizacijo, tako da znaša skupna decembrska zunanja realizacija 1.053,7 milij. din.

Izračun agregatnih indeksov nam je pokazal, da realizacija zaostaja za načrtovano le zaradi zaostanka količine, medtem ko sta prodajna cena in asortiment na načrtovani višini. Pregled prodaje po posameznih TOZD nam kaže, da so planirano količino in vrednost presegli v TOZD: Hladna valjarna Jesenice,

Profilarna, Elektrode in Želblarna, v TOZD Valjarna debele pločevine pa izkazujejo presežek le pri količini. Ostale TOZD niso dosegle načrtovane količine in vrednosti, največji zaostanek pa je nastal v TOZD Vratni podboji (52 % pri količini in 53 % pri vrednosti), kjer so proiz-

(Nadaljevanje na 8. strani)

DECEMBER PO KOLIČINI DOKAJ USPEŠEN

Zadnji mesec preteklega leta smo mesečni plan po količini zaključili dokaj uspešno, saj smo dosegli pri skupni proizvodnji 96,3 % in pri gotovi 103,1 % glede na operativni program. Po posameznih temeljnih organizacijah so dosegli naslednje rezultate:

TOZD PLAVŽ

Bilo je nekaj težav zaradi okvare vsipnega voza na plavžu št. 1. Kljub temu je bila z operativnim programom predvidena skupna proizvodnja dosežena s 105,3 %.

TOZD JEKLARNA

Proti koncu meseca so nastale težave zaradi pomanjkanja jeklenega odpadka in grodlja. Posledica tega je bila nižja proizvodnja, ki je bila dosežena s 93,8 % in tudi problemi pri

izpolnjevanju programa kvalitetnega asortimenta. Nekaj zastojev je bilo v martinarni 19. decembra tudi zaradi snežnih padavin. Zaradi porušitve oboka je bila SM peč 01 predčasno predana v popravilo in je zato martinarna obratovala v času od 20. do 23. decembra samo s štirimi SM pečmi.

V elektro jeklarni je bilo precej manjših zastojev, razen tega je bil izveden tudi odpis kvalitetno neustreznih blokov. Zaradi okvare in popravila 125-tonskega žerjava v

času od 25. do 31. decembra ni bila mogoča proizvodnja dinamo kvalitete in tudi teža vložka na Lectromelt peči je bila znižana za deset ton. V času od 20. decembra naprej je zmanjkalo tudi dolomita za popravilo dna peči.

Na napravi za kontinuirno vlivanje je bilo odlito 3.368 ton jekla ali 82,1 % načrtovane količine. Zaradi težav v jeklarni ni bilo zadostne dobave jekla za kontinuirno vlivanje.

TOZD LIVARNA

Načrtovana skupna proizvodnja je bila dosežena s 101 %, medtem ko je bilo tujim naročnikom odpremljeno 32 ton.

TOZD VALJARNA BLUMING-SKEKEL

Ta valjarna je v decembru dosegla, ker ni bilo prevajanja tujih slabov, ustrezno nižje postavljene operativni program skupne proizvodnje z 91,3 %. Bilo je več raznih zastojev, predvsem na valjavskem ograjdu štekel, med njimi tudi zlobna vročega navijalca.

(Nadaljevanje na 7. strani)

NOVE AMORTIZACIJSKE STOPNJE IN REVALORIZACIJA

Kot velja za vsak konec leta, je bil tudi lanski december precej bogat z novostmi na področju zakonodaje, kot da bi na koncu leta skušali nadoknaditi vse zamujeno.

O novem zakonu o amortizaciji smo govorili in pisali že celo leto. Vsaka gospodarska panoga je pripravila svoje predloge in pripombe, uskladile pa so izvršili na republiški in zvezni ravni. Vzroki, ki so prevedli do spremembe v zakonodaji na področju osnovnih sredstev, so vsekakor v tem, da naše celotno družbeno premoženje, ki se nahaja v obliki strojev in opreme, premalo produktivno izkoriščamo. Vsekakor moramo pri tem povedati, da slovenski črni metalurgiji — ni napisan na kožo — kot se temu reče, ker so bile naše naprave že doslej v večini primerov izkoriščene v treh izmenah, nekaj pa celo kontinuirano tudi ob

sobotah in nedeljah, zato je bil za naše razmere stari zakon o amortizaciji po svoji vsebini popolnoma ustrezen, saj je reševal problem izmenskega obratovanja, stopnje so bile primerne in temu ustrezno smo skušali organizirati tudi naše delo. Vse to pa je ustrezalo tudi ekonomski življenjski dobi naših naprav in opreme.

Tako gledamo iz vidika slovenske metalurgije. Drugače pa seveda izgleda zakon za ostale panoge in druge porabnike družbenih sredstev ter SIS — materialne osnove, kjer so ekonomski kazalci opozarjali na zelo nizko izrabo osnovnih sredstev

(Nadaljevanje na 2. strani)

UGODNI PROIZVODNI REZULTATI IN NAJVIŠJI MESEČNI OSEBNI DOHODEK

Izplačilo osebnih dohodkov za december je najvišje mesečno izplačilo v letu 1981 tako na zaposlenega kakor tudi v skupnem znesku. Upoštevajoč nadomestilo za bolezensko odsotnost nad 30 dni je poprečje OD Železarne prvič večje od 14 tisoč din na zaposlenega. Ta osebni dohodek pa je bil trdo zaslužen, saj smo dosegli nadpovprečne proizvodne rezultate ob zelo neugodnih pogojih.

Primerjava osnovnih podatkov za mesec december 1981 nam izkazuje za 886 din višji osebni dohodek v poprečju na zaposlenega (november 13.371, december 14.257 din). Na to povečanje so vplivali različni faktorji:

- število plačanih ur se je povečalo v večini TOZD, tako da je poprečno na ravni Železarne doseženo 10,4 ur več na zaposlenega kot v novembru (november 182,0 — december 192,4 ur);

- število plačanih nadur je višje od novembrskih za 17.178 ur, dejansko povečanje obsega nadur v decembru pa je bistveno manjše. V teh nadurah je namreč zajet letni poračun ur glede na sedemurni delavnik. Redno število plačanih ur za december znaša 184 ur s praznikom za dan republike, ki je prenehan iz obračunskega meseca novembra, v

novembru pa je bilo redno plačanih le 176 ur;

- stimulacija za rast produktivnosti krepko presega poprečje leta 1981. V večini TOZD so enako ali pa celo višjo proizvodnjo dosegli z manjšim obsegom delovnih ur;

- preostanek sobotnih dopustov, koriščenih v mesecu decembru, je večji od izplačanega deleža za november;

- povečan obseg dopustov je pogojeval višjo porabo ur za manjkajoče, ki tudi povečujejo povprečni OD (637 ur za manjkajoče več v decembru kot v novembru).

Pomembno razliko v strukturi OD predstavlja delež rednega dopusta. Delavci so za zadnji mesec v letu prihranili precej velik del dopusta. Nadomestilo OD za dopust je kar za

(Nadaljevanje na 9. strani)

3.656 »ŽELEZARJEV« NA 171 POŠT

Tednik Železar poleg aktivnih delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti naše železarne prejemajo tudi naši nekdanji sodelavci — upokojeanci, sodelavci na odsluženju vojaškega roka, študenti, poslovni partnerji, občinske družbenopolitične organizacije in šole jeseniške in radovljanske občine, nekateri republiški organi in nekatere organizacije združenega dela, s katerimi si izmenjujemo glasila.

Tako po zadnjih podatkih 3.739 izvodov Železarskega pošiljamo prejemnikom prek 171 jugoslovanskih pošt, poleg tega pa devetim prejemnikom v Avstriji, Italiji, Poljski, Angliji in Ameriki. Največ je prejemnikov v jeseniški občini, in sicer 2.513, od tega pošta Jesenice 1.893, Zirovnica 258, Mojstrana 147, Blejska Dobrava 143, Kranjska gora 59 in Gozd Martuljk 13. V radovljiško občino jih pošiljamo 615 izvodov, in sicer 140 na radovljiško pošto, 130 na Bled, 121 v Sp. in Zg. Gorje, v Bohinjsko Bistrico 40, Podnart 37, Bohinjsko Belo 28, Begunje 22 itd. Med ostalimi poštnimi jih največ pošiljamo v Ljubljano, in sicer 145 izvodov, Beograd 26 itd.

V MESECU DECEMBRU INOVACIJSKI PRIHRANEK OZIROMA KORISTI 343.346 DIN

(Nadaljevanje s 1. strani)

tuga je izdelava novih gorilcev zaradi enostavnejše izvedbe tudi mnogo cenejša.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

Avtorju Janku Groharju iz TOZD Valjarna žice in profilov je bilo za napravo, ki je vgrajena na krožnem vodilu proge za profile 270 in preprečuje zavezovanje valjanega kvadratnega profila, odobreno prvo posebno nadomestilo. Naprava je konstruirana zelo preprosto, delovanje pa je brezhibno, ker usmerja pravičen tek zanke in preprečuje zbijanje in zavezovanje druge zanke. Avtor izboljšave je torej z zelo enostavnim, a zato nič manj učinkovitim posegom preprečil nastanek pogostih zastojev in izmečka valjane žice. Poleg tehnično-tehnoloških in gospodarskih učinkov ima ta izboljšava vpliv tudi na izboljšanje delovnih pogojev, saj resnično odpravlja dodatno fizično težko in nevarno delo pri odstranjevanju nastalega izmečka iz kanala. Poleg tega se je zmanjšala tudi stalna potencialna nevarnost pri iztirjanju valjanca iz vodila.

TOZD REMONTNE DELAVNICE

Avtorju Viktorju Žanu iz TOZD Remontne delavnice je bilo na seji odbora za gospodarstvo odobreno izplačilo akontacije za prijavo tehnične izboljšave števil 2435 »Spajanje mas s trenjem«. Sprejet je bil sklep, da se po preteku enega leta ugotovi dejanski prihranek, nakar se določi dokončna poravnava v skladu s samoupravnim sporazumom o inovacijah v SOZD Slovenske železarnice.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Avtorja Gorku Radočaju in Francu Auerju je bilo za popravilo drsnih vložkov sklopnih vreten trio proge in za spremembo naklonske kota in povečanje debelin lastovčnega repa odobreno enkratno posebno nadomestilo. Avtorja sta pravzaprav izvedla dve izboljšavi, s katerima sta dosegla več pozitivnih

učinkov, kot so: podaljšanje življenjske dobe drsnih vložkov in tako prihranila nekaj rezervnih delov, poleg tega pa sta tudi zmanjšala zastoj na progi zaradi menjave drsnih vložkov. S svojo prizadevnostjo in zavzetostjo sta veliko prispevala k zmanjšanju stroškov in boljše poslovanju temeljne organizacije.

Avtorjem Jožu Berniku, Stanku Noču, Alojzu Pivku in Božidarju Bartelju je bilo za uspešno uvedbo nove hladilne prhe v valjarni debele pločevine odobreno enkratno posebno nadomestilo. Prejšnja naprava je bila pri tehnološkem procesu v veliko napoto, zato je bila razmeroma velikokrat poškodovana, pa tudi učinek hlajenja oziroma normalizacije ni bil dober, zato obstoječa naprava za laminarno hlajenje ni več ustrezala novi tehnologiji dela, istočasno pa je zahtevala razmeroma veliko vzdrževanja. Zato so avtorji začeli z raziskavami laminarnega hlajenja ter pristopili k izdelavi nove hladilne prhe. Sama naprava laminarnega hlajenja je tehnično zelo dobro konstruirana

predvsem zaradi premičnih kolektorjev, razvod vodnega omrežja pa je zelo izvirno rešen.

Hladilna prha se je izkazala kot zelo uspešna in učinkovita, saj omogoča veliko boljše in enakomernije hlajenje pločevine kot stara naprava. Uporablja se predvsem za hlajenje materialov kvalitete Č 0362, Č 0462, Č 1204, Č 1206 v debelinah od 12 do 40 mm ter za ohlajevanje mikrolegiranih jekel.

Ker je v drugi polovici leta 1980 TOZD Valjarna debele pločevine prešla na dvoizmensko obratovanje in na spremembo asortimenta, se hladilna prha ne uporablja v takšnem obsegu, kot to dopuščajo kapacitete. Hladilna prha se tako uporablja zelo poredko, na kar pa avtorji nimajo vpliva. Zato je odbor za gospodarstvo TOZD Valjarna debele pločevine sprejel sklep, da se avtorjem za uspešno izvedeno izboljšavo odobri enkratno posebno nadomestilo z možnostjo, da se ta predlog obnovi, če se bodo razmere v TOZD spremenile in se bo hladilna prha uporabljala sto odstotno.

NOVE AMORTIZACIJSKE STOPNJE IN REVALORIZACIJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

(večinoma delo v eni izmeni), kar je povzročalo, da so bila formirana relativno majhna amortizacijska sredstva, namenjena za enostavno in razširjeno reprodukcijo. Majhen obseg amortizacijskih sredstev pa je povzročil pri novih investicijskih naložbah velik pritisk na bančni denar, da ne govorimo o pritiskih gospodarstva in negospodarstva nerazvitih republik in pokrajin na ostale cenejše oblike združevanja sredstev, prerazporeditev emisijskega denarja in drugo.

Ker so bile te oblike za nekatere precej uspešne, ni bilo interesa po večji intenzitizaciji izkoristka obstoječih in marsikje precej modernih naprav.

Da bi temu napravili konec, je bilo seveda potrebno oblikovati take stopnje amortizacije, ki bodo spod-

bujale normalno intenzivnost pri koriščenju strojev in opreme in spodbujale prostovoljno odločitev temeljnih organizacij za eno ali več izmensko obratovanje. Kar je bilo za nekoga že prej ekonomska ali tehnološka nujnost, naj bi bilo danes obveza za vse, da bomo družbeno premoženje čim bolj izkoriščali.

Rezultat vsega tega je, da danes preko sredstev javnega obveščanja slišimo le drugo plat medalje: amortizacijske stopnje so višje, naši izdelki bodo dražji, dohodek nižji in podobno, vsebina in namen novega zakona pa stojite seveda ob strani. Namen zakona pa je, kot že rečeno, povečati ekonomičnost strojev in naprav.

Železarjem je bilo seveda takoj jasno, da nas nove stopnje amortizacije v tej obliki ne morejo prizadejati ravno zaradi prejšnjih ugotovitev in res je večina novih stopenj za metalurško dejavnost na prejšnji ravni, nekatere so celo nižje, če upoštevamo večizmensko obratovanje.

Toliko o zakonu o amortizaciji, drugo, kar pa prav tako vpliva na obseg amortizacijskih sredstev, pa je revalorizacija, ki smo jo prav tako dolžni izdelati vsako leto na podlagi inflacijskih količnikov, oziroma indeksov rasti cen po vrstah opreme in gradbenih objektov. Ta revalorizacija pa seveda, odvisno od rasti cen, vpliva na povečano nabavno vrednost osnovnih sredstev in s tem seveda tudi na obseg obračunane amortizacije. Tako bomo v letu 1982 predvsem iz tega naslova bistveno povečali amortizacijo, različno v posameznih temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih, za vso Železarno pa to pomeni okrog 50 % povečanje v primerjavi z lanskim letom.

VIDALI

Železarski globus

ZRN

Pred kratkim je bil sestanek predstavnikov vlade, premogovnikov in železarske industrije na katerem so se dogovorili o regresiranju cene domačega premoga za koksiranje. Cena zahodnonemškega premoga je 212 mark za tono, medtem ko je cena na svetovnem tržišču 179 mark ali za 33 mark manj. Sporazumeli so se, da bo vlada subvencionirala uporabo domačega premoga za koksiranje s 17,5 mark, 14 mark bodo prispevali premogovniki sami in samo 1,5 marke železarnice. To velja za 35 milij. ton domačega premoga za koksiranje, kolikor so ga porabile zahodnonemške železarnice v letu 1981.

PREDSTAVLJAMO VAM PREDSEDNIKE SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Predsednik delavskega sveta v TOZD Jeklovlek je JANEZ ŽIDAN. V tej temeljni organizaciji je zaposlen že od 1963. leta, od leta 1969, potem ko je ob delu končal metalurško tehnično šolo, pa je izmenski delovodja v brusilnici. Ko je bil še v brusilnici na Javorniku je delal na tri izmene, tu na Beli pa dela samo zjutraj.

Brusijo v glavnem palice iz kvalitetnejših jekel in zato se od njih pri delu zahteva, kot je to sam povedal, velika natančnost. Proizvodnja v stari brusilnici je bila majhna, z nakupom novih brusilnih strojev iz ČSSR pa se je občutno povečala, z njo pa tudi sama kvaliteta brušenja. »Morali bomo nabaviti še en brusilni stroj, da bomo lahko proizvodnjo še povečali. Tako bi prispevali tudi h kvalitetnejšemu oziroma natančnejšemu brušenju,« je ob tem povedal Janez. »Letos bomo verjetno ukinili nekatere izdelke, kot, na primer, valjana toplo obdelana jekla. Žarilne peči, ki smo jih uporabljali za toplotno obdelavo, bodo porušili, na prostor, ki ga bomo s tem pridobili, pa bomo preselili brusilnico z Javornika.«

produktivnost z manjšim številom delavcev.

Resne probleme zaradi neaktivnosti imajo pri delu delegacij za samoupravne interesne skupnosti. Le delegacija za zbor združenega dela se redno sestaja in dobro deluje. Nekatere delegacije se doslej sploh še niso sestale. »Za tako nedelo ni opravičila,« je k temu dodal Janez, »treba pa je povedati, da je v delu v samoupravnih organih zajetih kakih 60 % vseh zaposlenih. To je najbrž preveč, saj vsi niso pripravljeni sodelovati. Nekateri tudi zaradi dela v treh izmenah po sistemu 4+1 ali 6+2 ne morejo sodelovati pri delu v samoupravnih organih tako, kot bi radi.

Dosegamo tudi vedno boljše proizvodne rezultate. Tako je mesečna proizvodnja v decembru znašala 2.180 ton. Tako visoke proizvodnje nismo dosegli še nikoli poprej. Obenem smo izboljšali tudi kvaliteten asortiment proizvodov. Naredili smo kar 100 ton brušenih jekel več, kot smo planirali. Težave smo imeli le z odpremo naših izdelkov. Velik del proizvodnje je zaradi tega ob koncu leta običaj v skladišču. Najbrž smo edini v Železarni skozi vse mesece v preteklem letu presegali plan proizvodnje, ob koncu leta pa je ta presežek znašal 700 ton.

Vsi ti rezultati nam zbujaajo upanje,« je ob tem poudaril Janez, »da bomo tudi pri finančni realizaciji dosegli podobne rezultate. S sedanjim dohodkovno povezanostjo znotraj Železarnice nismo zadovoljni. Spremembi bi se morala predvsem notranja razmerja v dohodkovnih odnosih med posameznimi proizvodnimi in storitvenimi temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi. Sedanji način delitve sredstev za osebne dohodke ni realen. Moral bi biti bolj spodbuden in temeljiti bi moral na nagrajevanju po delu in rezultatih dela.«

Janez je povedal, da imajo probleme tudi z bolniško odsotnostjo. Pri tem so v samem vrhu v Železarni. Delno je temu krivo tudi to, da je tretjina vseh zaposlenih žensk.

Veliko naporov bo, po njegovih besedah, potrebno vložiti v zniževanje vseh vrst zastojev, predvsem tistih na ključnih proizvodnih kapacitetah.

Zelo pomembna za doseg dobrih proizvodnih rezultatov v letošnjem letu se mu zdi tudi kvaliteta polizdelkov, ki jih dobivajo iz TOZD Valjarna žice in profilov. Kvaliteten polproizvod pomeni za njihovo temeljno organizacijo predvsem skrajšanje tehnoloških poti, zvišanje izplena in manjše stroške predelave.

Letošnji proizvodni načrt je po količini sicer enak lanskoletnemu, vendar pa se razlikuje po kvaliteten asortimentu. Zato bodo, kot je že povedal, morali v prihodnje posvetiti več pozornosti boljše izplenu, kvaliteti izdelkov in zmanjšanju stroškov predelave.



Na sejah delavskega sveta v njihovi temeljni organizaciji je udeležba delegatov vedno dobra. V temeljni organizaciji imajo devet samoupravnih delovnih skupin. Te se sestajajo vedno pred seji delavskega sveta. Po njegovih besedah so delovne skupine tudi dobro seznanjene z vso problematiko, ki se obravnava na delavskem svetu. Večkrat se sestanejo tudi kot zbori delavcev ali kot sindikalne skupine. Janez pravi, da je zadovoljen z delom delegatov. Ti dosledno prenašajo mnenja in stališča samoupravnih delovnih skupin na delavski svet, pa tudi delovne skupine obveščajo o delu delavskega sveta.

Dobro delata tudi odbora za gospodarstvo in za delovna razmerja, kar pa ne bi mogli reči tudi za odbor samoupravne delavske kontrole. Ta ne odigra tiste vloge, ki bi jo v temeljni organizaciji lahko odigral glede na možnosti, ki jih ima. Odbor samoupravne delavske kontrole se je v njihovi temeljni organizaciji do sedaj sestel dvakrat. Obravnavali so problematiko osebnih dohodkov, oziroma nagrajevanja po delu, nadurno delo in podobno. »Doživeli smo grajo zaradi povečanega števila nadur kljub temu, da smo povečali proizvodnjo in da smo dosegli višjo



Naš sodelavec Dare Bradašja v razgovoru s predsednikom delavskega sveta TOZD Jeklovlek Janezom Židanom (Foto I. Kučina)

JUBILEJ BODO PROSLAVILI DELAVNO

Poklicna gasilska in reševalna četa Železarnice in jesenjske občine letos praznuje 100-letnico obstoja industrijskega gasilskega društva in 45-letnico poklicnega delovanja. Upoštevajoč stabilizacijska prizadevanja bo njihovo praznovanje zelo delovnega značaja.

Organizirali bodo razstavo in vajo, na kateri bodo prikazali tehniko, ki jo imajo. Na tekmovanju bodo sodelovali poklicne enote iz vseh delovnih organizacij SOZD Slovenske železarnice. Sodelovala bodo tudi vsa prostovoljna gasilska društva iz občine, z gasilsko opremo pa tudi delovna organizacija »Varnost« iz Ljubljane.

O celotnem programu bo razpravljala še upravni odbor enote in drugi pristojni organi Železarnice. Praznovanje bodo posvetili 1. avgustu občinskemu prazniku in tudi vse prireditve izvedli v okviru tega termina. Kot predvidevajo, bodo imeli

slavnostno sejo, na katero bodo povabili predstavnike družbenopolitičnih organizacij Železarnice in občine, predstavnike prostovoljnih gasilskih društev, staba civilne zaštite, JLA in predstavnikov gasilskih organizacij iz Avstrije in Italije, s katerimi že več let uspešno sodelujejo.

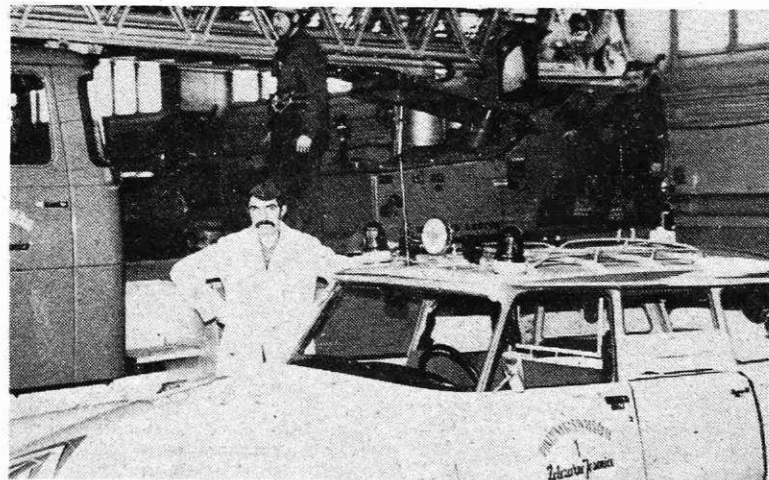
Pred domom, ki ga bodo do takrat adaptirali in naredili nov prostor za avtomatsko lestev ter večjo učilnico, bo zbor številnih gasilskih enot v občini, nato pa ogled razstave. Ta bo odprta več dni, da si jo bodo lahko ogledali tudi drugi prebivalci in šolska mladina.

Pripravili bodo tekmovanje v gasilskem deseteroboju in že omenjeno veliko vajo, nato pa bo tovarsko srečanje. Izdali bodo tudi spominsko značko in poseben bilten, v katerem bo opisano delovanje enote od začetka do danes.

Praznovanje 100-letnice bo velika manifestacija gasilstva jesenjske občine, obenem pa zanimiv in zelo koristen pregled ravnih, zavesti in pripravljenosti gasilcev ter reševalcev in znanja ter tehnične opremljenosti vseh enot, ki bodo pri tem sodelovale.

B. B.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA



Naši gasilci in reševalci imajo sodobno opremo (Foto B. Blenkus)

RAZVOJ IN NALOŽBE V OBČINI JESENICE V LETU 1982

V uvodnem delu letnega načrta izvajanja družbenega plana občine Jesenice za obdobje 1981–1985 v letu 1982 je poudarjeno, da bodo v občini v letu 1982 vsa prizadevanja podrejena glavni nalogi, to je povečanju izvoza blaga in storitev, zlasti na konvertibilno področje. Temu cilju bo podrejena tudi investicijska politika, rast družbenega proizvoda in dohodka, kakor tudi vseh oblik porabe. Tokrat se bomo bolj podrobno seznanili z večjimi naložbami v občini v letošnjem letu.

Organizacije združenega dela s področja industrije v občini v letu 1982 načrtujejo za 24 % večji celotni prihodek ter 23 % večji dohodek kot v letu poprej, torej še vedno predvidevajo naraščanje porabljenih sredstev nad naraščanjem celotnega prihodka, je navedeno v poglavju družbenega plana, ki govori o razvoju in naložbah. V letošnjem letu bodo prizadevanja usmerjena v nadaljevanje uresničevanja ciljev sprejetih v srednjeročnih razvojnih programih, to je z modernizacijo obstoječe in uvajanje nove tehnologije ter povečanje kapacitet, opuščanje neperspektivnih programov ter uvajanja novih, nadomeščanje uvoza z domačimi surovinami, racionalno porabo energije ter predvsem z vključevanjem v zunanjetrgovinsko menjavo.

Največje naložbe v letu 1982 so predvidene v Železarni, in sicer v skupnem znesku 2,6 milijarde dinarjev, in sicer začetek gradnje jeklarne 2 (1,8 milijarde din), naprava za vakumiranje, posebni program v TOZD Valjarna debele pločevine, aglomerirani prašek v TOZD Elektrode in VAC žica v TOZD Žičarna.

Ostale organizacije združenega dela v občini načrtujejo skupaj naložbe v višini 92.800.000 din. Večje med njimi so naslednje:

- povečanje proizvodnje za izvoz bo doseženo z izgradnjo nove proizvodne hale v LIP Bled TOZD Lesna predelava Mojstrana. Z gradnjo so pričeli lansko leto, dokončana pa bo leta 1983. Skupna naložba je predvidena v znesku 41.600 tisoč dinarjev;
- v Kovinski opremi v Mojstrani načrtujejo naložbo v višini 16 milijonov dinarjev, in sicer predvsem za izgradnjo toplotne linije in za opremo. Ta organizacija združenega dela se letos že vključuje v prodajo na tuji trg;
- v industriji plastičnih izdelkov Jesenice bodo nabavili opremo za izdelavo žičnih vreten v vrednosti 15 milijonov din, predvsem za potrebe železarne Jesenice;
- v Gradincu – TOZD BZO Jesenice bodo investirali sedem milijonov din predvsem za potrebe svoje poslovne enote v Kranju;
- Iskra – TOZD Blejska Dobrava predvideva naložbe za nabavo domače in tuje opreme za razvoj tehnologije na področju telekomunikacij;
- Kovinar – TOZD Kovinska predelava Jesenice bo naredila podaljšek dostavnega tira na Plavškem travniku, za kar bo vložila pet milijonov dinarjev.

Na področju kmetijstva in pridelovanja hrane bo težišče delovanja vseh nosilcev planiranja v kmetijstvu usmerjeno v hitrejši razvoj in povečanje produktivnosti kmetijske proizvodnje, nadaljevanje preusmerjanja in specializacije kmetijstva v živinorejo, pridelovanje mesa in mleka. Pri tem bo davčna politika z novim načinom obdavčitve po dejanskem dohodku spodbujala intenzivnejše obdelovanje zemlje.

Na osnovi odloka o ustanovitvi sklada za pospeševanje kmetijstva in porabi hrane bodo zagotovljena sredstva za delovanje sklada, in sicer iz proračunskih sredstev občine Jesenice v višini 1.810.000 din, prenešana sredstva iz proračunskih viškov iz leta 1981 v višini 7.240.000 din in iz osebnih dohodkov zaposlenih v okviru občinskega davka iz osebnega dohodka. Sklad bo na osnovi programa namenjal sredstva predvsem:

- v modernizacijo farme v Stični in na Bledu,
- za financiranje kmetijsko-pospeševalne službe,
- za regresiranje obresti za kredite v modernizacijo hlevov in kmetijske mehanizacije,
- za sofinanciranje veterinarsko-higienske službe,
- za sofinanciranje nabave plemenske živine za rejo,
- za regresiranje nabave semenskega krompirja in pšenice,
- za regresiranje stroškov osemnjanja govedi,
- za razvoj kmečkega turizma,
- za regresiranje v višini 50 % zavarovalnine za živino,
- za pospeševanje ovčereje.

V letošnjem letu bo kmetijska zemljiška skupnost nadaljevala z melioracijami pašnikov, in sicer na površini okrog 150 ha v vseh pašniških skupnostih v občini. Z realizacijo načrtovanih melioracij v letu 1982 in z že izvedenimi v lanskem letu, okrog 70 ha, bo že v letu

1983 realiziran petletni načrt za to področje.

Na območju Vrba–Breg (Golf) bodo pričeta dela na komasaciji v izmeri okrog 80 hektarov. Kmetijska zemljiška skupnost pa bo tudi letos nadaljevala z odkupom zemljišč.

V začetku letošnjega leta bo izvedena reorganizacija v KŽK – TOZD Kooperacija Radovljica, in sicer tako, da bo ustanovljena TOZD Kooperantov – kmetov in TOZD Družbena proizvodnja. V okviru TOZD Kooperantov kmetov pa bo za občino Jesenice ustanovljena poslovna enota.

Gozdno gospodarstvo na Jesenicah načrtuje proizvodnjo na ravni letošnjega leta, sredstva v višini dva milijona din pa bo vložilo v gradnjo gozdnih cest.

Zaradi zmanjševanja možnosti naložb, oziroma gradenj doma in zaradi prizadevanj na vseh področjih za zmanjšanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja bo osnovna naloga organizacij združenega dela s področja **gradbeništva** v letošnjem letu vključitev v mednarodno delitev dela (Gradis, Gradbinec). Večja vlaganja načrtuje Kovinar – TOZD Nizke gradnje – v nadomestitev mehanizacije, in sicer v višini 3,6 milij. din. Biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje – TOZD Vzdrževanje bo vložil 6.645 tisoč dinarjev v izgradnjo primarnega voda v smeri Gradisa v sklopu mestnega vodočrta.

Sicer pa organizacije združenega dela s področja gradbeništva še vedno predvidevajo rahel padec poslovnih rezultatov v primerjavi s prejšnjimi leti.

Prometne organizacije združenega dela načrtujejo 24 % porast dohodka. Železniško gospodarstvo načrtuje fizični obseg dela na ravni lanskega leta. Železnica je kakovostni ustvajalec deviznih dohodkov, katerih realizacijo spremljajo v SOZD ŽG Ljubljana. S prenosom tovora s ceste na železnico se lahko pomembno zmanjša poraba energije. Rekonstrukcija vozlišča postaje Jesenice bo zaradi nezadostnega denarja ter ukrepov omejevanja naložb zelo upočasnjena. TOZD Potniški promet Jesenice načrtuje za 21 milijonov din vlaganj v prometna sredstva.

Trgovina na drobno načrtuje vlaganja v izboljšavo trgovske mreže (priprave na razširitev samopostrežne trgovine na Blejski Dobravi, načrt za novo trgovino na Hrušici ter nova oprema). Za to bodo namenili 2.000.000 din lastnih sredstev. Universal – TOZD Jesenice bo vložila 17.010.000 din v dodatno opremo in v izvedbo priprav za gradnjo nove maloprodajne trgovine.

Na področju **turizma in gostinstva** bodo z novimi naložbami v turistično infrastrukturo podani

pogoji za še večjo vključitev te panoge v izvoz in doseg večjih deviznih učinkov.

Zaradi naravnih danosti in ostalih pogojev, ki jih ima ta panoga, obstajajo realne možnosti, da prav na tem področju lahko hitro dosežemo povečanje deviznih prilivov. Predpogoj za to pa je kompletiranje Kranjske gore s potrebno turistično infrastrukturo in pospešitev razvoja z novimi nočitvenimi zmogljivostmi in turistično infrastrukturo v ostalih naseljih, ki imajo možnosti predvsem za zdraviliški in izletniški turizem (Mojstrana, Martuljk, Planica, Planina pod Golico).

V letošnjem letu morajo turistično gostinske organizacije razvijati kompleksno turistično ponudbo v skladu z naravnimi turističnimi rekreacijskimi možnostmi tako, da poleg povečanja komercialnih nočitvenih zmogljivosti dopolnijo predvsem turistično infrastrukturo, in sicer:

- dokončanje smučišč in žičnic v Podkorenju (I. faza),
- priprave na izgradnjo smučišč in žičnic Trebež v Kranjski gori, Mojstrani in Črnem vrhu,
- začetek gradnje (zaključitev v letu 1983) hotelskih apartmajev v Kranjski gori (Kompas),
- izgradnja teniških igrišč v Kranjski gori (Kompas, turistično društvo),
- adaptacija motela Kompas,
- priprava dokumentacije za izgradnjo novih prenočitvenih kapacitet in turistične infrastrukture v Mojstrani,
- izgradnja gostišča – bistro v centru II na Jesenicah,
- razširitev kampa v Martuljku in adaptacija pensiona Špink,
- priprava dokumentacije sedanjemu razvoju primerne prireditvene dvorane z možnostjo kasnejšega faznega dopolnjevanja v Kranjski gori,

- študija naravnih danosti in idejna zasnova smučišč in žičnic za Tromejo,
- zaradi razdrobljenosti nosilcev in različnih interesov bo že v začetku letošnjega leta ustanovljena interesna skupnost za pospeševanje turizma v Gornjesavski dolini s sedežem v Kranjski gori. V okviru te skupnosti pa bodo udeleženci s posameznimi dogovori združevali sredstva za posamezna dogovorjena nova vlaganja.

Tako so opredeljene naložbe in razvoj gospodarstva v jeseniški občini v družbenem planu. Vse naložbe v bistvu izpolnjujejo zaostrene kriterije za naložbe, vendar pa bomo morali v občini uresničiti kot predpogoj tudi vse ostale razvojne kazalce in se zelo preudarno in odgovorno lotevati vseh načrtovanih naložb, ki so doslej nemalokrat zaostajale ali bile bistveno dražje, ker nanje nismo bili dovolj pripravljeni.

DOPISUJTE

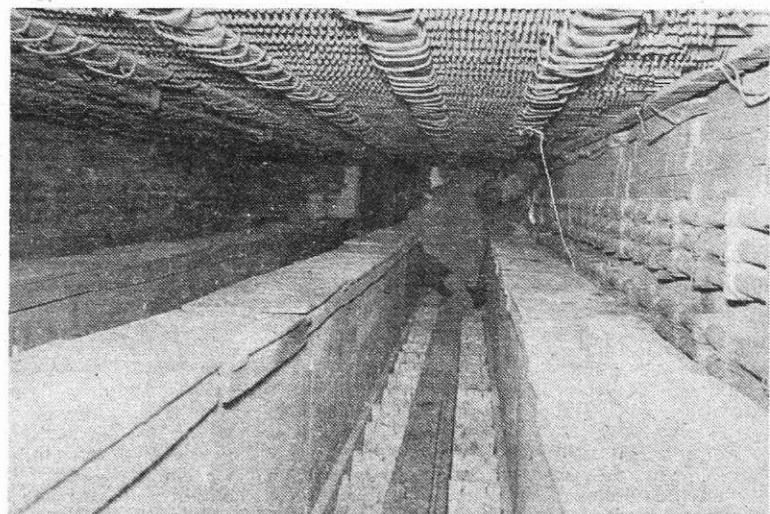
V ŽELEZARJA

VABILO NA PREDAVANJE

Zveza inženirjev in tehnikov občine Jesenice vabi v sredo, 20. januarja, ob 18. uri v spodnje prostore restavracije Kazina na predavanje

RAZVOJ LETALSTVA

Predaval bo Jaka Soklič.



Remont kalilne peči na Javorniku (Foto I. Kučina)

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE

OD 18. DO 24. JANUARJA

18. januarja, ALEKSANDER KAVČIČ, vodja TOZD HV Jesenice, Jesenice, Titova 85, štev. tel. 81-413;

19. januarja, STANKO ČOP, vodja invest. razvoja, Žirovnica 90 a, štev. tel. 89-438;

20. januarja, JOŽE KRAMAR, vodja TOZD Energetika, Mojstrana, Dovje 112;

21. januarja, JANKO PERNE, vodja invest. razvoja, Jesenice, Titova štev. tel. 81-904;

22. januarja, SAŠO JEZERŠEK, vodja TOZD HV Bela, Jesenice, Titova 3, štev. tel. 82-789;

23. januarja, LADO ŠKETA, vodja TOZD Plavž, Bled, Alpska 1, štev. tel. 77-136;

24. januarja, JAKOB MEDJA, vodja OTK, Jesenice, Titova 1 A, štev. tel. 81-117.

V času dežurstva je dežurni v sobi vodje splošnega sektorja štev. 19, štev. tel. 2435.

Dežurstvo je na delovni dan od 15. do 7. ure zjutraj. Dežurni je od 15. do 19. ure dosegljiv doma, od 19. do 7. ure zjutraj pa v Železarni. V prostih sobotah, nedeljah in praznikih je od 7. do 19. ure dosegljiv doma, od 19. do 7. ure zjutraj pa v Železarni.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 18. 1.	STANE ERŽEN	JOŽE CEJ
TOREK – 19. 1.	DUŠAN BAK	AVGUŠTIN NOVŠAK
SREDA – 20. 1.	VINKO ROTAR	IGOR MEŽEK
ČETRTEK – 21. 1.	JOŽE HRIBAR	MATIJA URH
PETEK – 22. 1.	FRANC NEČIMER	MARJAN DROLČ
SOBOTA – 23. 1.	ALOJZ VARL	VALENTIN MARKEŽ
NEDELJA – 24. 1.	JOŽE ZIDAR	JANEZ KOVAČ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 3549
vezni telefon je: 2317

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni: od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa: od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni: od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa: od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 18. do 23. januarja bodo delale naslednje obratne ambulante: dopoldne: I. obratna ambulanta – dr. Lidija Stare in III. obratna ambulanta,

popoldne: I. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može-Kovačič.

V soboto, 23. januarja, samo dopoldne: I. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može-Kovačič.

Dispanzer za borce: IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može-Kovačič.

ZOBNE AMBULANTE:
Dopoldne: I. zobna ambulanta – v. dent. Viktor Stražišar.

Za Železarno v torek, 19. januarja in v četrtek, 21. januarja, popoldne.

Popoldne: II. zobna ambulanta – dr. Alojz Smolej.

Za borce v četrtek, 21. januarja, dopoldne: III. zobna ambulanta dr. Bela Gazafi.

Sobota, 23. januarja, samo dopoldne: II. zobna ambulanta – dr. Alojz Smolej in III. zobna ambulanta – dr. Bela Gazafi.

KADROVSKA GIBANJA OD 1. DO 31. DECEMBRA 1981

	SKLEPILI DEL. RAZMERJE				PREKINILI DEL. RAZMERJE				Plan. št. del. za 1.81	dejansko stanje
	iz JLA	štipen- disti	ostali	SKUPAJ	v JLA	disci- plinski	po skl. odb. za dr.	upokojeni		
FLAVŽ	1		1	2	1			1	220	218
JEKLARNA	3		6	9	8	5			13	690
LIVARNA								1	1	89
VALJ. BL. ST.			5	5			1	1	2	415
VALJ. ŽICE	1		4	5	4			1	5	185
VALJ. DEB. PL.								1	1	168
HL. VALJ. BELA					3	2			5	290
HL. VALJ. JES.	3			3	1				1	225
ŽIČARNA	1		2	3			2		2	280
PROFILARNA					1				1	84
VRAT. FODB.										75
JEKLOVLEK					1				1	160
ELEKTRODE			2	2	1		1		2	257
ŽEBLJARNA			1	1						85
STROJ. DEL.					1	1		1	3	330
REMONTNE D.	3			3	1			1	2	515
VZDRŽEVANJE	2			2				1	2	545
ENERGETIKA										240
TRANSFORT	1		7	8			1	1	2	380
DS KO-FI	1			1			1		1	286
DS K S I	1	1	2	4				1	1	350
DS E T N	1		1	2						492
DRUŽB. PREHR.			1	1	1	1	1	1	4	173
SKUPAJ	18	1	32	51	1	22	14	9	51	6534

STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI: MARIJA GAŠPERIN, 1927, Remontne delavnice – 33 let v ŽJ, MARIJA LEGAT, 1930, Elektrode – 31 let v ŽJ, JOŽE LENAR, 1923, Transport – 38 let in pol v ŽJ, FRANC PIPAN, 1921, Valjarna žice in profilov – 31 let in pol v ŽJ in IVAN ŠTAGER, 1921, Valjarna bluming štel – 29 let in pol v ŽJ.

INVALIDSKO SO BILI UPOKOJENI: VLADO BOJKOV, 1927, Plavž – 18 let v ŽJ, FRANJO JENDUKA, 1922, Valjarna debele pločevine – 32 let v ŽJ, FRANC SMOLEJ, 1934, Vzdrževanje – 27 let v ŽJ in MAJDA STERN, 1932, Družbena prehrana – 32 let v ŽJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zasluženi pokoj!

UMRLI SO: FRANC GORJUP, 1920, Strojne delavnice – 32 let v ŽJ, MILOŠ MAGOLIČ, 1921, splošni sektor – 31 let in pol v ŽJ, MARJAN MEŽIK, 1924, Livarna – 27 let v ŽJ, FRANC PIRC, 1927, Družbena prehrana – 34 let in pol v ŽJ in MARJAN POGAČAR, 1935, Vzdrževanje – 26 let v ŽJ.

Svojcem naše iskreno sožalje!

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

DS za komercialne in finančne zadeve

7. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Ob sklepu leta je 29. decembra predsednik sklical sedmo sejo delavskega sveta delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve. Pri pregledu sklepov prejšnje seje je bila podana naslednja informacija:

— Predlog reorganizacije prodaje in nabave in s tem v zvezi sprememba samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo in statuta delovne organizacije je bil na referendumu potrjen v vseh TOZD in delovnih skupnostih razen v TOZD Plavž. V skladu s samoupravnimi splošnimi akti bo v TOZD Plavž referendum ponovno razpisan.

— Še vedno je odprto vprašanje glede kabla za MDS stroje.

— K devetmesečnemu poslovnemu poročilu so bile oblikovane naslednje pripombe:

a) Samoupravni sporazum za združevanje deviznih sredstev in samoupravni sporazum za združevanje sredstev za razvoj ter sprejemanje obojestranskih obveznosti so v postopku. Akcija teče enotno v okviru SOZD SZ.

b) Doseženi rezultati direktnega izvoza in izpolnjevanje prevzetih obveznosti so v skladu z usmeritvami, ki jih je postavil delavski svet Železarne in delavski svet delovne skupnosti KO-FI.

— Izplačila so bila izvedena in potekajo tudi vnaprej v skladu s sprejetimi sklepi.

— Odločbe o imenovanju inventurnih komisij so bile izdane.

— Izvedeni so bili odpisi osnovnih sredstev v skladu s sklepom.

Delavski svet je na osnovi zapisnikov samoupravnih delovnih skupin potrdil gospodarski načrt Železarne in delovne skupnosti za leto 1982.

Na osnovi zapisnikov samoupravnih delovnih skupin so delegati sprejeli dopolnila k samoupravnemu sporazumu o temeljih planov SIS družbenih dejavnosti za obdobje 1981–1985 v letu 1982 z naslednjo pripombo: materialne osnove gospodarstva so sorazmerno šibke za dosego zastavljenih ciljev. SIS naj že sedaj prilagodi programe možnostim, da ne bi med letom ponovno prišlo do pomanjkanja sredstev.

TOZD Hladna valjarna Jesenice

6. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik Kazimir Kotnik je sklical šesto redno sejo delavskega sveta TOZD Hladna valjarna Jesenice 29. decembra 1981. Pri pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da niso bili v celoti izvršeni. Dopolnili so sklep v zvezi z imenovanjem inventurnih komisij.

Delegati so ugotovili, da je bilo gradivo o poslovnih politikah Železarne in družbenem planu TOZD za leto 1982 obravnavano na vseh SDS. Oba dokumenta so sprejeli v predloženi obliki.

Na osnovi poročila vodja TOZD so delegati potrdili problematiko vzdrževanja. To so posredovali skupno z dopolnilom za dohodkovne odnose storitvenih TOZD v razpravo v nespremenjeni obliki vsem storitvenim TOZD. S tem naj bi pripomogli k boljšemu delu in sodelovanju med TOZD. Na seji so ugotovili, da so gradivo o dopolnitvi dohodkovnih odnosov obravnavale vse SDS. Ker ni bilo nobenih bistvenih pripomb, so predlog sprejeli.

Po predhodni obravnavi na sestankih SDS so delegati potrdili dopolnitve k samoupravnim sporazumom o temeljih planov SIS družbenih dejavnosti za obdobje 81–85 v letu 1982.

Na osnovi predloga služb in poslovodnega odbora Železarne o povišanju vrednosti osebnih dohodkov za 7 % so presodili, da je to povišanje upravičeno. Povišanje velja od 1. novembra dalje.

Na seji so obravnavali tudi informacijo o pripravah na gradnjo jeklarne 2 in o potrebnih aktivnostih v zvezi z nadaljevanjem priprav na pričetek gradnje.

Na seji so ugotovili, da je bilo v vseh SDS obravnavano poročilo službe za varstvo pri delu. Predlagali so program ukrepov za odpravo kritičnih točk v posameznih oddelkih hladne valjarne in žičarne, ki so nastale zaradi utesnitosti delovnih prostorov in hale.

Nadalje so sprejeli samoupravni sporazum o ustanovitvi enote izobraževalne skupnosti za metalurško, kovinsko, elektro in naravoslovno-matematično usmeritev pri ŽIC Jesenice.

Na seji so obravnavali tudi poročilo volilne komisije o poteku in izidu referenduma. Ugotovili so, da je referendum v TOZD uspel s pripombo, da bo v bodoče potrebno vložiti za take in podobne akcije več dela vseh dejavnikov v TOZD, da bi dosegli boljše rezultate.

Soglašali so z ustanovitvijo enote izobraževalne skupnosti za metalurško, kovinsko-predelovalno, elektro in naravoslovno matematično usmeritev v usmerjenem izobraževanju pri ŽIC na Jesenicah.

Problemato varstva delavcev pri delu so predložili v razpravo samoupravnim delovnim skupinam. Do naslednje seje delavskega sveta naj se napravi poročilo o ogledu kritičnih mest, pri katerem naj sodelujejo strokovni delavci s tega področja in odgovorne osebnosti delovne skupnosti. Pregledajo naj se vsa skladišča, tudi skladišče kemikalij.

Delavski svet je obravnaval informacijo o stanju priprave na gradnjo jeklarne 2 in potrebnih aktivnostih v zvezi z nadaljevanjem priprav na pričetek izgradnje. V zvezi s tem so sprejeli pripombo, da se čimprej izdelajo in z našimi kupci podpišejo samoupravni sporazumi o združevanju deviz za potrebe gradnje jeklarne 2 in samoupravni sporazum o sovlaganju.

Delavski svet je sprejel sklep, da se dajo v ponovno razpravo na samoupravne delovne skupine kri-

teriji za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981. V sedanjih kriterijih so delovne skupnosti v neenakem položaju s TOZD. Samoupravne delovne skupine naj to obravnavajo do 15. januarja.

Delavski svet je potrdil zapisnik inventurne komisije z dne 22. decembra 1981 za skladišče 43 – Bela. Komisija je ugotovila primanjkljaj v višini 290,70 din, do katerega je najbrž prišlo zaradi nepazljivosti pri izdaji iz skladišča.

Sektor za ekonomiko in organizacijo je po dvomesečni poizkusni uvedbi premakljivega delovnega časa za FRS naredil analizo, na osnovi katere ugotavlja, da je delo potekalo v skladu z navodili. Delavski svet je sprejel sklep, da se v FRS in v prodajnem sektorju preide iz poizkusne dobe na stalno obliko premakljivega delovnega časa. Na prodajnem sektorju se naknadno naredi analiza poskusnega izvajanja premakljivega delovnega časa. Za oddelke, katerim še ni potekel trimesečni poizkusni rok, pa bo delavski svet naknadno obravnaval in sklepal prehod na stalno obliko delovnega časa.

Delegat FRS je postavil vprašanje, kaj je s praznimi prostori v Kovačevi hiši. Naj se reši vprašanje, komu ti prostori pripadajo in naj se razdelijo ključji.

Na predlog prodajnega sektorja je delavski svet imenoval Danija Azmana, vodja oddelka prodaje 3, za podpisnika oddelčne pošte.

nb

TOZD Jeklovlek

6. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu TOZD Jeklovlek Stane Horvat je 22. decembra sklical šesto redno sejo. Pri pregledu sklepov zadnje seje so ugotovili, da so izvršeni, razen sklepa 4.5 o tehnični izboljšavi št. 2609 Janeza Faletiča s sodelavci. Odbor namreč ugotavlja, da je še preuranjeno ocenjevati ekonomske prednosti in sklepati o elementih za izračun prihrankov.

V nadaljevanju so obravnavali predlog poslovne politike in gospodarskega načrta Železarne za leto 1982 in ga dopolnili z nekaterimi pripombami in vse skupaj predlagali delavskemu svetu TOZD v obravnavo.

Obravnavali so tudi gospodarski načrt TOZD Jeklovlek za leto 1982 in soglašali s planskimi cilji in ukrepi, ki so realno izhodišče za uresničevanje stabilizacijskih prizadevanj.

Odbor je obravnaval pripombo na predlog programa manjših naložb iz sredstev za AZ in IV za leto 1982 in ga potrdil.

Obravnavali so še predlog plana proizvodnje za mesec januar, ki znaša skupaj 1.910 ton, od tega 1.540 ton vlečenega, 20 ton luščenega, 150 ton brušenega in 190 ton termično obdelanega jekla.

Pregledali so tudi ure za manjka-joče in nadure za mesec november, ki se gibljejo v mejah dosežene proizvodnje in produktivnosti.

Odbor je glede na predčasno doseženi letni plan proizvodnje (21. decembra) sklenil, da se delavcem izreče priznanje in odobri bon za malico. Odbor je soglašal, da so do bona upravičeni tudi nekateri delavci zunanjih TOZD, ki so neposredno sodelovali pri izpolnitvi plana.

E. T.

TOZD Remontne delavnice

6. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delegati delavskega sveta TOZD Remontne delavnice so se pod predsedstvom Franca Novaka sestali na šesti redni seji v torek, 29. decembra. Ugotovili so, da od prejšnje seje ni izveden del sklep o reorganizaciji priprave dela, ki pa je vezan na predhodno vrednotenje del in nalog.

V nadaljevanju seje so sprejeli poslovno politiko železarne Jesenice v obliki, kot je bila objavljena v Železariju 26. novembra 1981.

Ugotovili so, da je gospodarski načrt TOZD Remontne delavnice v skladu s srednjeročnim planom TOZD za obdobje 1981–1985 in s poslovno politiko Železarne za leto 1982 ter z njim soglašali.

Sprejeli so predlog, da se program investicijskega vzdrževanja Železarne razporedi terminsko po mesecih, s čimer bo omogočena optimalna izvedba predvidenega investicijskega vzdrževanja.

Delegati so sprejeli priporočilo, da se mora v letu 1982 zagotoviti doslednejše izvajanje letnega plana remontov in apelirajo na proizvodne temeljne organizacije, da pri tem sodelujejo.

Seznajeni so bili z gospodarskimi načrti ostalih TOZD in delovnih skupnosti. Nanje niso imeli pripomb. Svojim delegatom v delavskem svetu Železarne so naročili, da po usklajevanju glasujejo za gospodarski načrt železarne Jesenice.

Iz javne razprave o pridobivanju dohodka storitvenih TOZD je delavski svet ugotovil, da je predlog sprememb samoupravnega sporazuma primeren za odločanje na referendumu.

Dopolnila k samoupravnim sporazumom o temeljih planov SIS družbenih dejavnosti v občini Jesenice za obdobje 1981–1985 v letu 1982 so sprejeli s pripombo, da SIS

ob zaključku leta posredujejo poročilo o izvršitvi plana.

Delegati so sprejeli samoupravni sporazum o ustanovitvi enote izobraževalne skupnosti za metalurško, kovinsko, elektro in naravoslovno-matematično usmeritev pri ŽIC Jesenice ter program dela skupščine enote. Seznajeni so bili tudi s poslovnikom skupščine enote in statutarim sklepom ter nanju niso imeli pripomb. Za podpisniško sporazuma je delavski svet pooblastil Klaro Zaman.

Ugotovili so, da je predlog o kriterijih za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981 ustrezna osnova za javno razpravo na zboru delavcev prek samoupravnih delovnih skupin. Javna razprava mora biti zaključena do vključno 15. januarja. O predlaganih besedilih naj se delavci izrečejo z osebnim izjavljanjem na sestankih SDS, na osnovi katerega bo delavski svet sprejel ugotovitveni sklep.

Delavski svet je bil seznanjen z zahtevo obratnega instrumentalca specialista za razporeditev v višji obračunski razred in v celoti podprl odločitev odbora za delovna razmerja z dne 15. decembra 1981, in sicer, da se te delovne naloge prednostno ovrednotijo.

Na osnovi informacije o poteku priprave za gradnjo jeklarne 2 so delegati sprejeli predlog sedmih sklepov v obliki, kot jih je predlagal sektor novogradenj.

ZK



PRIMERAN VOJNIK

DRAGI DRUGOVI,

SINKOVIĆ FRANC

VOJNIK

ČLAN VAŠEG KOLEKTIVA ZASLUŽENO JE DOBIL VIŠKO VOJNIČKO PRIZNANJE ZNAČKO „PRIMERAN VOJNIK“ ZA ODLIČAN USPEH U VOJNOSTRUČNOJ OBUČI IDEJNO-POLITIČKOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU, PRIMERNO I SAVESNO IZVRŠAVANJE VOJNIČKIH DUŽNOSTI USPEŠNO SPROVOĐENJE U ŽIVOT MERA BEZBEDNOSTI I SAMOZAŠTITE, MARLJIVO UČEŠĆE U VARNOSTAVNIM AKTIVNOSTIMA, RAZVIJANJE DRUGARSTVA I JAČANJE BRATSTVA I JEDINSTVA U VOJNOM KOLEKTIVU.

RUDITE PONOSNI TAKVIM UZORNIM ČLANOM VAŠEG KOLEKTIVA, SPOSODNIM I ODLUČNIM BRANIOCEM SOCIALISTIČKE SAMOUPRAVNE ZAJEDNICE.

22.12.1981. Sarajevo

(DATUM I MESTO)

p puk Radomir Prole

(M.P.)

TOZD Vzdrževanje

7. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delegati delavskega sveta TOZD Vzdrževanje so se 25. decembra zbrali na svoji redni sedmi seji. Najprej so pregledali izvajanje sklepov zadnje seje in ugotovili, da neizvedenih sklepov ni.

V nadaljevanju seje so najprej obravnavali gospodarske načrta delovne organizacije Železarne in TOZD Vzdrževanje za leto 1982. Sprejeli so sklep, da bo dokončna oblika gospodarskega načrta sprejeta v mesecu februarju 1982, ko bodo znani tudi finančni kazalci.

Obravnavali so tudi sklepe delavskega sveta Železarne v zvezi s pričetkom izgradnje jeklarne 2 in jih sprejeli v predloženi obliki.

Delavski svet je razpravljal o ponovnem razpisu referenduma za sprejem samoupravnega sporazuma o delitvi OD in dela sklada skupne porabe, katerega delavci TOZD Vzdrževanje ob zadnjem referendumu niso sprejeli. Sporazum so vse samoupravne delovne skupine ponovno obravnavale in razen štirih niso imele pripomb. V teh SDS bodo organizirali ponovno razlago in dali jasne odgovore na postavljena vprašanja.

Delegati so tudi ugotovili, da so vse samoupravne delovne skupine obravnavale predlog spremembe dohodkovnih odnosov za storitvene TOZD in bistvenih pripomb ni bilo, zato gre predlog za spremembo samoupravnega sporazuma lahko na referendum.

Obravnavali in sprejeli so tudi predlog dopolnil samoupravnih sporazumov SIS družbenih dejavnosti za obdobje 1981–1985 za leto 1982.

Vodja TOZD je informiral delegate o ustanovitvi enote izobraževalne skupnosti za metalurško, kovinsko, elektro in naravoslovno-matematično usmeritev pri ŽIC Jesenice. Delegati so potrdili samoupravne akte, ki so potrebni za ustanovitev te enote in za podpisnika izjave o pristopu imenovali Valentina Markeža.

Delegati so tudi obravnavali in potrdili pravilnik o izvajanju notranje kontrole pri izdelavi tehnične dokumentacije. Pravilnik je interni akt, sestavljen v skladu z zakonom o graditvi objektov in velja od 1. januarja 1982 dalje.

Ob sklepu seje so obravnavali še nočno delo žensk in ugotovili, da je v TOZD zaposlena le ena delavka, ki opravlja delovne naloge žerjavovodkinje tudi v nočni izmeni. Delavski svet je predlagal, da se pridobi soglasje za opravljanje nočnega dela tudi za leto 1982.

ČB

TOZD Žičarna

8. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Pred novim letom, 17. decembra je bila osma redna seja odbora za delovna razmerja pri delavskem svetu TOZD Žičarna. Sklepi zadnje seje, so ugotovili, so bili v celoti realizirani.

V nadaljevanju so potrdili razporeditev novosprejetih delavcev, in sicer Metko Noč kot adjusterko VAC žice, Senada Džemastagića na delovno mesto drugega pocinkovalca proge 1, Hasiba Rekića na mesto žičarja Gruna 5 in Edina Bilajaca na mesto žičarja RF suho.

Potrdili so prerazporeditev naslednjih delavcev: Dragi Arsov, Remza Konjević in Hazim Džukić iz II. pocinkovalca proge 1 na žičar RF suho ter Ramiza Fathića in Senada Džemastagića iz II. pocinkovalca proge 1 na delovne naloge patentirarja.

Jože Breljić do dokončne odločbe invalidske komisije ostane na delovnem mestu tehtalca polproizvodov.

Na osnovi poročila o zaposlenosti v mesecu novembru so ugotovili, da je bila skupna odsotnost v TOZD Žičarna 17,11 % in je za 2,38 % višja od povprečne odsotnosti v Železarni. Zato se je odbor zavzel, da se ugotovijo vzroki za tako visoko bolezensko odsotnost ter da se napravi seznam delovnih mest z največjim številom ur bolezenske odsotnosti.

Peru Pauroviću je odbor odobril tri dni izredno neplačanega dopusta zaradi osebnih zadev.

Prošnja Mira Savilja za prestop iz TOZD Žičarna v TOZD Hladna valjarna Jesenice na delovne naloge voznika viličarja je bila ugodno rešena, prestop pa se bo lahko izvršil, ko bo urejena ustrezná zamenjava. Ugodno je bila rešena tudi prošnja Vite Simonovića za prekinitev delovnega razmerja s 17. decembrom, vendar mora Simonović poravnati vse obveznosti do Železarne.

Potrjena sta bila plana izobraževanja za železarno Jesenice in za TOZD Žičarna za leto 1982.

Ob zaključku seje so bili člani odbora še seznanjeni s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah in obveznostih pri skupnem izvajanju vzgojnoizobraževalnega programa in so soglašali s pripombami, ki jih je posredoval kadrovske sektor.

A. S.

PREGLED SESTANKOV SDS

V dneh od 22. decembra lani do letošnjega 10. januarja smo iz osemnajstih TOZD in treh delovnih skupnosti prejeli zapisnike s sestankov 189 SDS. Skupine so obravnavale predvsem dopolnila k temeljem planov SIS za obdobje 1981-1985 za leto 1982, problematiko varstva pri delu, poslovno politiko železarnarstva in gospodarski načrt za leto 1982 (skupaj s plani temeljnih organizacij in delovnih skupnosti) ter predlog za dopolnitev dohodkovnih odnosov storitvenih TOZD. V zvezi s slednjim naj omenimo, da bo komentar pripomb in stališč, ki so jih imele SDS na ta predlog, pripravil oddelek za ekonomske analize in planiranje za objavo v prihodnji številki Železarnar. Poskrbeli bomo tudi, da bodo v naslednjih številkah Železarnar objavljene analize oziroma komentarji ostalih zadev skupnega pomena, ki so jih obravnavale SDS. Zato predlogov, pripomb in stališč k tem zadevam v današnjem pregledu ne povzemamo, temveč se omejujemo predvsem na tista vprašanja, ki so bila zastavljena v zvezi z ožjo obratno problematiko. Ker pa so prav na ta vprašanja delavci opozarjali že v okviru razprav o gospodarskem načrtu za leto 1982 in o varstvu pri delu tokrat ni bilo posebne potrebe, da bi SDS opozarjali na to še posebej pod točko razno, kot je sicer običaj. Omenimo naj še, da smo od več skupin prejeli tudi po dva zapisnika, česar pa ne bomo posebej omenjali. Nekatere SDS so obravnavale že tudi kriterije za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981. Razprava o kriterijih naj bi bila zaključena do 15. januarja.

Iz TOZD PLAVŽ smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, aglomeracija 1, ter plavž 1, 2, 3 in 4. Obravnavali so predvsem v uvodu omenjene zadeve.

Iz TOZD JEKLARNA smo prejeli zapisnike SDS SM peči 2 ter priprava ferolegur, ki sta med drugim izbrale delegate za izvršni odbor osnovne organizacije sindikata.

Delavci TOZD LIVARNA so na skupnem zboru obravnavali zadeve, ki jih omenjamo uvodoma. Pod razno pa je zbor delavcev sklenil, da je treba čimprej ukiniti pakirano malico in uvesti delikatesno. Čimprej je treba dokončati tudi odpravevalno napravo, ker je v jeklovilarni 1 sedaj več prahu kot pred začetkom obratovanja odpravevalne naprave. Izrečene so bile tudi pripombe glede verig za obešanje bremen, češ, da so neprimerne, vendar pa je gospodar pojasnil, da so bile naročene takšne verige, kakršne so zahtevali in kakršne se zahtevajo po predpisih.

Iz TOZD VALJARNA BLUMING ŠTEKEL smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, bluming 1, 2 in 3, adjustaža štekel 1, 2, in 3, adjustaža in lužilnica Javornik ter adjustaža bluming 1, 2, 3 in 4. SDS so v glavnem obravnavale predvsem zadeve, ki jih omenjamo uvodoma, predlagale pa so tudi delegate za IO osnovne organizacije sindikata. SDS adjustaža štekel 1 in 2 sta pod razno zahtevali, da se zaradi mraza popravijo vrata na odpremi ter usposobijo sanitarije v garderobi. Tudi SDS adjustaža štekel 3 vprašuje, kdaj bodo popravljena vhodna vrata, »ker v takih pogojih ni možno normalno delati«. Predlagala je tudi, da naj bi oglašeno desko, ki že vse leto leži v delovodski pisarni, postavili na primerno, dostopno mesto. SDS adjustaža in lužilnica Javornik je izrekla precej kritike na račun delavskega sveta, ki je sprejel sklep, da se za določeno število opravil in nalog določi plačilne grupe, vendar pa ga doslej še ni uresničil. Izrazili so tudi željo, naj bi ponovno prešli na stari način prehrane, češ, da »malica sedaj ni v redu in ustvarja nezadovoljstvo med ljudmi«. SDS adjustaža bluming 2 meni, da je treba izboljšati tehnološko in delovno disciplino ter bolje izkoristiti delovni čas. Razen tega opozarja tudi na slabo stanje portalnih žerjavov.

V TOZD VALJARNA ŽICE so SDS valjarna žice 1, 2, 3 in 4 obravnavale uvodoma omenjene zadeve.

Iz TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, prog 2400- 1 in 2, adjustaža 2400- 2 ter odprema. Tudi tu so SDS obravnavale predvsem v uvodu omenjene zadeve. Podobno kot že nekatere druge SDS v drugih temeljnih organizacijah se tudi SDS prog 2400-b2 pritožuje nad kvaliteto malice. Kvaliteta obrokov v kantini je

včasih slaba, pravijo. Večkrat se namreč dogaja, da salama zaudarja ter da imajo »faširanci« v govnaču velikost čevapčiča. Meni tudi, da bi morala biti pločevina za pokrivanje slabov večje debeline debela najmanj štiri milimetre, ker se sicer pri daljšem času ogrevanja sprime s površino slabov. Tudi formati pločevine bi morali biti prilagojeni velikosti slaba.

Iz TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, hladna valjarna 1, 2, in 3, adjustaža hladne valjarne, skladišče vložnega materiala, žarilnica 1, 2, 3 in 4, lužilnica ter karisti. SDS so poleg zadev, ki smo jih omenili uvodoma, obravnavale tudi novembrske proizvodne rezultate, seznanile pa so se tudi s proizvodnjo v decembru in z izgledi za doseg letnega plana. SDS vodstvo TOZD med drugim omenja, da so k izpolnitvi plana v novembru (bil je celo preokeačen za 2517,6 tone) v veliki meri pripomogli tudi delovodje v hladni valjarni z nadurnim delom. Na sestanku 28. decembra je ugotovila, da bo tudi letni plan presežen, kar je po njeni oceni »velik uspeh, če upoštevamo, kakšni so delovni pogoji, dotrajanost strojev in struktura zaposlenih«. Predstavnica odpreme je na tem sestanku zahtevala, da se uredi dohod do njihovih prostorov. Na sestanku SDS hladna valjarna 3 so delavci zahtevali, da naj se za umivanje rok nabavi čistilno milo ali »teolin«, na previjalnem stroju pa je treba popraviti voziček. SDS lužilnica pod razno opozarja, da se z obratovanjem galičarne ne zmanjša poraba žveplene kisline in da jo je zato kljub vsemu treba izpuščati v Savo. Svoje nezadovoljstvo izraža tudi nad tem, da za lužilnico, za katero je znano, da so v njej pogoji dela najtežji, (ogrevanje, odsesavanje kislinskih hlapov) ni programirano nobeno večje popravilo ali investicija za leto 1982. Zadovoljni pa so s svojim delom v letu 1981. Delali so dokaj dobro in varčno: poraba žveplene kisline so zmanjšali iz 21 kg na tono na 18,3 kg na tono, zmanjšali so tudi porabo BU-4 in modre galice. Prihranek, ki so ga s tem ustvarili, bi se po mnenju SDS lahko uporabil za popravila in izboljšavo pogojev v lužilnici. SDS karisti pa opozarja, da je treba čimprej zamenjati vilicarje »Esslingen«, ki jih uporabljajo v lužilnici, ker so že iztrošeni, pa tudi rezervnih delov in gum primanjkuje.

Iz TOZD ŽICARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, žičarna I-1, I-2, I-3, II-1, II-2, in II-3, patentirnica 1 in 2, pocinkovalnica, votličarna ter adjustaža žičarne. Razen z zadevami, ki smo jih omenili v uvodu, so se SDS seznanile tudi z informacijo o izvršitvi družbenega plana v letu 1981. SDS vodstvo TOZD v zvezi s slednjim omenja, da je bil družbeni plan dosežen že 18. decembra, ob čemer posebej poudarja, da so izpolnili tudi večino ciljev, ki so si jih zastavili s stabilizacijskim programom ter z ukrepi za večji izvoz. SDS žičarna I-2 pod razno vprašuje, kdaj se bodo uredila tipkala pri žerjavih, ker je s sedanjimi nemogoče delati. Na sestanku SDS patentirnica 1 je bilo pod razno precej pripomb glede osebnih dohodkov. Delavci poudarjajo, da je ta z ozirom na življenjske stroške zelo nizek, razen tega pa so tudi, kot trdijo, eden najslabše plačanih TOZD v Železarni. Ponovno opozarjajo na vprašanje dodeljevanja stimulacije. Pravijo, da je bil predlog glede tega že podan, da pa se sedaj dogaja to, kar so opozarjali že poprej: »da se bo reševanje tega vprašanja preveč zavleklo«.

Zbor delavcev TOZD VRATNI PODBOJJI je obravnaval vse zadeve, ki smo jih omenili v uvodu, vključno s kriteriji za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981.

Iz TOZD JEKLOVLEK smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, hladna predelava 1, 2 in 3, adjustaža 1 in 2 ter brusilnica 1, 2, in 3. Razpravljale so predvsem o zadevah, ki jih omenjamo v uvodu (vendar ne vse o vseh). SDS adjustaža 1 je še posebej opozorila, da še vedno ni rešeno vprašanje povrnitve (vsaj delne) stroškov, ki jih imajo delavci pri prevozu na delo in z dela.

Iz TOZD ELEKTRODE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, realnica 1 in 2, oplaševalnica 1 in 2 ter priprava elektrodeznega praška. Razen o zadevah, ki smo jih omenili v uvodu, so SDS razpravljale še o proizvodnji in problematiki proizvodnje v decembru ter se seznanile z listo kandidatov za novi izvršni odbor osnovne organizacije sindikata. SDS vodstvo TOZD v zvezi s proizvodnjo v decembru omenja, da »še vedno primanjkuje narezane elektrode žice in nekaterih rezervnih delov« ter da so dosegli planirano skupno letno proizvodnjo, medtem ko »plan dodatnih materialov ne bo dosežen«.

Iz TOZD ŽEBLJARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, žebjarina 1, 2, an 3, zavijalnica žebjarne ter orodjarna. Tudi tu so razprave potekale predvsem o zadevah, ki smo jih omenili v uvodu, posebej pa so se zaustavile še ob vprašanju reklamacij iz ZDA in ZRN. V zvezi z njimi je bilo na sestanku vodstva TOZD ugotovljeno, da so zelo resne in da je treba zaradi njih resno izvajati vse ukrepe, ki jih izda vodja TOZD. Po mnenju SDS bi bilo treba v adjustaži uvesti pogostejše kontrolno tehtanje. Po drugi strani pa ugotavlja, da je reklamacija za manjko težko razumljiva, ker stalno ugotavljajo, da so pošiljke v skupni teži težje, kot je na dobavnih listih navedeno. Tudi SDS žebjarina 1 je poročilo o reklamacijah vzela zelo resno. Po njenem mnenju bo treba zaostri tehnološko disciplino na vseh delovnih mestih, v sodelovanju z vzdrževalci pa bi bilo treba odpraviti pomanjkljivosti odvijalcev žice. Predlagala je, da naj bi orodni ključavničarji delali na izboljšanju vidia vlečnih dlet. Porabo le-teh pa bi morali evidentirati po dlinah. Ustrezno skrb bi bilo treba nameniti tudi kvaliteti vložne žice in volumnu kolobarjev. Uvesti bi bilo treba enotno standardizacijo. Na podobne ukrepe opozarja tudi SDS žebjarina 2. Ta pravi, da bi bilo treba v primeru malomarnega dela tudi disciplinsko ukrepati za povzročeno škodo. Žebljarska orodja (čeljusti, kladiva, vlečna dleta) bi morala biti po njenem mnenju bolj vzdržljiva. Tudi kvaliteta žice velikokrat ne ustreza, saj se dogaja, da je pretrda ali premehka. Prav tako resno je reklamacije vzela tudi SDS žebjarina 3, ki ugotavlja, da ukrepi, ki jih je predlagal vodja TOZD, niso bili podani prvič ter da s tako kvaliteto ne more biti prihodnosti v izvozu. Posamezniki še vedno ne spoštujejo navodil in ne plačajo izmečka. Proti njim bi bilo treba, meni SDS, disciplinsko ukrepati, ne pa da se jih samo resno opozarja. SDS zavijalnica žebjarne meni, da v žebljarni, prav tako pa tudi v pocinkovalnici, res premalo pazijo na izdelavo žičnikov ter predlaga, da naj ob vseh reklamacijah vodja TOZD in samoupravna delavska kontrola ustrezno ukrepata. Pravi tudi, da na te probleme gledajo vsi dokaj malodušno, ključno s asistentom za proizvodnjo in delovodji v žebljarni. Pripombo, ki se je nanašala na embalaranje v 12BS zavitke je vzela »resno na znanje«. Tudi po mnenju SDS orodjarna je treba povečati nadzor nad kvaliteto žičnikov. Do prehitre obrabe vidia vlečnih dlet pa pride po njihovem mnenju zaradi nepravilne nastavitve tistega dela žebljarskega stroja, ki uravnava delovanje vlečnega dleta (pri povratnem hodu, poudarjajo orodjarji, le- ta ne sme drseti po žici). Ukrepe, ki jih je predlagal vodja TOZD orodjarji v celoti podpirajo.

Iz TOZD STROJNE DELAVNICE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, priprava dela, materialna služba, strugarna 1 in 2, strugarna Javornik, orodjarna 1 in 2, ključavničarji strojev, kovačnica- kalilnica, konstrukcijska delavnica 1 in 2 ter strugarna valjev Javornik in Bela. Poleg tematike, ki smo jo navedli v uvodu, so SDS obravnavale pod posebno točko še eno zanimivo temo: »Alkoholizem po naše«. Kaj so v zvezi s tem sklenile? SDS vodstvo TOZD meni, da je treba nadaljevati s prizadevanji za odpravo kršitev delovnih dolžnosti. SDS priprava dela in materialna služba menita, da pri njih takšnih problemov, kot so bili navedeni v članku »Alkoholizem po naše« (objavljen je bil v Železarni) ni, da pa obstajajo v drugih skupinah in da zaradi njih trpi proizvodnja in kvaliteta izdelkov, predvsem pa njihova lastna varnost. SDS strugarna 1 samo omenja, da so o tem razpravljali »v glavnem po članku dr. Resmana«. Vodja SDS strugarna 2 v zapisniku omenja, da je delavce opozoril naj podrobno preberejo dobro napisan članek dr. Resmana, ki je bil objavljen v Železarni dne 26. novembra. SDS ključavničarji strojev v zapisniku omenja, da je razveseljivo, ker v njihovi skupini ni alkoholikov. Na sestanku SDS kovačnica- kalilnice pa je bilo »odločno povedano, da bo v bodoče odstranjen z dela vsakdo, za katerega se bo opazilo, da je pod vplivom alkohola«. Člani SDS konstrukcijske delavnice 1 in 2 so v večini soglašali s tem, da se zaostrijo ukrepi proti kršilec. Ti dve skupini se pod razno pritožujeta zaradi ogrevanja, ki kljub novi instalaciji ne ustreza. Omenjata pa tudi, da je zaradi pomanjkanja prostora treba bolj pospešeno odpremljati končne izdelke ter da se dostava materiala za izdelavo konstrukcij izboljšuje. Na sestanku SDS orodjarna 1 je bilo pod razno izrečeno tudi opozorilo glede slabe kvalitete vložka za ekscentrično stiskalnico.

Pregled ostalih sestankov bomo objavili prihodnjič.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

PREDLOG ZAKONA O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

V prilogi delegatskega Poročevalca skupščin SR Slovenije in SFR Jugoslavije 30. decembra 1981 je bil objavljen predlog zakona o varnosti cestnega prometa. Osnutek tega zakona sta sprejela 23. septembra lanske leto zbor združenega dela in zbor občin in naročila predlagatelju, da pripravi predlog zakona in pri tem upošteva pripombe, predloge in mnenja delovnih teles zborov in skupščine, pripombe skupin delegatov ter pripombe in mnenja iz razprave delegatov na sejah zborov.

V predlogu zakona so glede na sedaj veljavni zakon o varnosti cestnega prometa na novo urejena oziroma spremenjena in dopolnjena naslednja bistvena vprašanja s področja varnosti cestnega prometa:

- razširjen je krog tistih, ki so odgovorni in dolžni skrbeti za varnost v cestnem prometu. Ob tem naj posebej omenimo odgovornost delovnih ljudi in občanov v okviru družbeno samozagotne dejavnosti in svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri družbenopolitičnih skupnostih, in sicer predvsem v pogledu prometno-varnostne vzgojne in preventivne dejavnosti, poleg pomoči ob prometnih nezgodah in ob drugih nevarnostih v prometu ter skrbi za odpravo okoliščin in stanja na cesti, ki ogrožajo udeležence v prometu in varnost prometa;

- sedaj veljavna prometna pravila so dopolnjena z nekaterimi pravili ravnanja, ki naj bi pripomogla k varnejši vožnji oziroma varnejšemu poteku prometa. Tako so kot novost določena pravila ravnanja pešcev na cesti in urejeno jezenje, gonjenje in vodenje živine po cesti. Naj omenimo, da bodo morali pešci med hojo po cesti izven naselja ponoči in ob zmanjšani vidljivosti nositi na vidnem mestu ustrezna odsevalna telesa, ravno tako otroci med hojo po

cesti. Otroci, ki obiskujejo malo šolo ali prvi razred osnovne šole, bodo morali na poti v vzgojno-varstveni zavod oziroma šolo in iz nje nositi poleg odsevalnega telesa tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu. Otroci, ki obiskujejo vzgojno-varstvene zavode, bodo morali na poti do zavoda in iz zavoda domov imeti spremstvo. Predlog zakona tudi obvezuje šole, da bodo morale učence ob sprejemu seznaniti z najbolj varnimi potmi za prihod in odhod iz šole, ki jih določa prometno-varnostni načrt šole. To poglavje tudi opredeljuje ravnanje pešcev ob prekanju vozišča, za kar so predvidene

tudi denarne kazni od 100 do 300 din takoj na mestu prekrška. Precej tega se je doslej že v praksi uresničevalo na osnovi različnih priporočil, sedaj pa vse to vsebuje predlog zakona;

- dopolnjena so tudi določila o omejitvi hitrosti za posamezna vozila, o prevozu oseb ter o obveznostih organizacij, ki opravljajo dejavnost vzdrževanja in varstva cest oziroma izvajalcev del na cesti;

- določila, ki urejajo dolžnosti ob prometni nezgodi so v bistvu le dopolnjena, tako da so vse obveznosti, ki so naložene tistim, ki so v trenutku nezgode na kraju nezgode, naložene tudi tistim, ki pridejo prvi na kraj nezgode;

- dopolnjena so določila, ki z vidika varnosti prometa urejajo vprašanja organizacije športnih prireditev na cesti ali drugih prireditev na ali ob cesti;

- bistveno drugače so urejena vprašanja v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem kandidatov za voznike ter voznikov inštruktorjev, organizacijo in delom avto šol in opravljanjem izpitov za voznike ter voznike inštruktorje;

- dopolnjena so določila sedaj veljavnega zakona, ki urejajo vprašanja v zvezi s preizkusom vozil, registracijo in tehničnimi pregledi;

- pooblaščenim uradnim osebam organov za notranje zadeve se ne daje kakšnih novih pooblastil, razen tistih, ki izhajajo iz predloga novega zakona o temeljni varnosti cestnega prometa;

- določbe, ki urejajo organizacijo svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, se v primerjavi s sedaj veljavnim zakonom ne spreminjajo, razširja pa se vloga teh svetov na področju vzgoje in preventivnega dela ter skrbi za uveljavljanje družbene samozagote na področju prometne varnosti (skrbijo za uveljavljanje družbene samozagote na področju prometne varnosti, za dvig varnostne in prometne kulture udeležencev v prometu, za razvijanje humanejših in solidarnostnejših odnosov med vozniki in drugimi ude-

leženci v prometu, kot tudi za ustvarjanje pogojev za varen promet ter druge zadeve, določene s predlogom zakona);

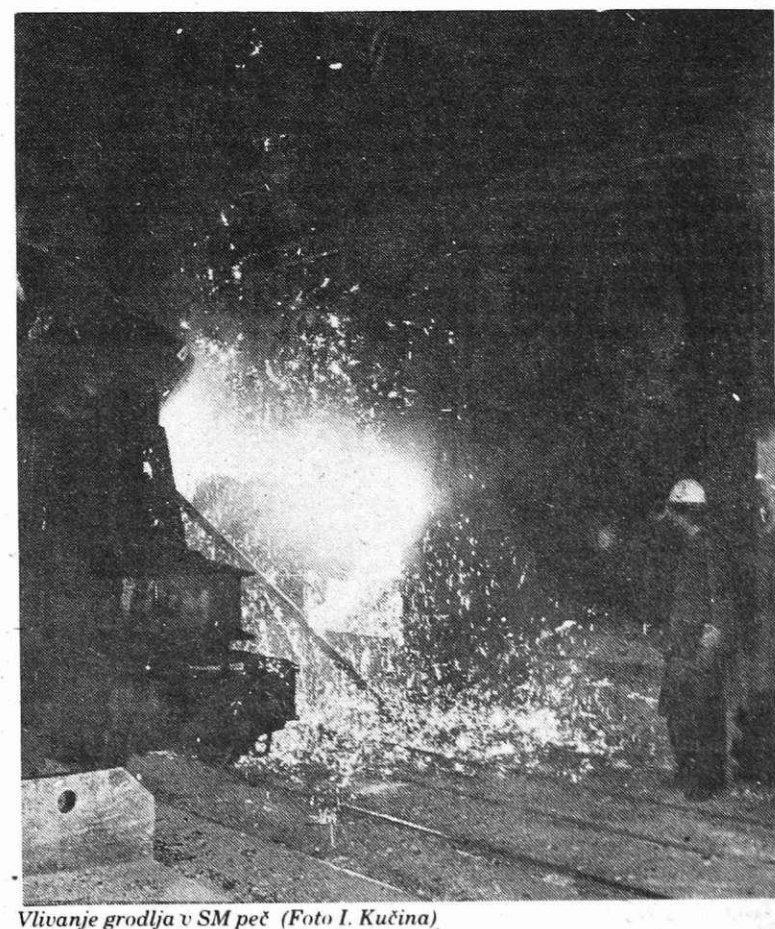
- dodano je novo poglavje, ki ureja notranjo kontrolo v organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupno-

sti, ki opravljajo javni prevoz za lastne potrebe in poglavje, ki ureja obvezno zavarovanje traktorjev za škodo storjeno drugim;

- kazenske določbe so usklajene z zakonom o temeljni varnosti cestnega prometa in zakonom o prekrških.



Dopisujte v Železarni



Vlivanje grodja v SM peč (Foto I. Kučina)

DECEMBER PO KOLIČINI DOKAJ USPEŠEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

Potisna peč je obratovala v času od 8. do 23. decembra in so prek nje prevaljali 6.861 ton domačih in tujih slabov.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

Edini vzrok, da je ta valjarina dosegla samo 89,0 % gospodarskega načrta skupne proizvodnje, je bilo več daljših mehanskih zastojev ob koncu meseca.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Gospodarski načrt skupne in gotove proizvodnje v decembru je bil dosežen s 101,3 %.

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

Za december načrtovana skupna proizvodnja je bila dosežena s 105,8 %, vendar se je zaradi zelo slabe dobave toplo valjanih trakov iz tujih virov močno znižala medfazna proizvodnja in to bo imelo negativen vpliv na potek dela v januarju. Zaradi pomanjkanja silicij-metalu v novembru je nastal v času od 1. do 4. decembra zastoj pri proizvodnji dinamo kvalitete, ki smo jih v tem mesecu izdelali 2.439 ton (novembra 2.312 ton).

Proizvodnja nerjavne jekla je dosegla 409 ton (novembra 121 ton), vendar je bilo zaradi pomanjkanja ferokroma odličnih premalo šaržev in se bo to poznalo v januarju.

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

V decembru načrtovana skupna proizvodnja je bila dosežena s 103,6 %. Dinamo kvalitete je bilo izvaljanih 614 ton (novembra 534 ton) in visoko ogljiknih jekel 199 ton (novembra 124 ton).

TOZD ŽICARNA

V decembru so bile v tej temeljni organizaciji precejšnje težave zaradi velike odsotnosti delavcev. Zaradi problemov z vložkom v jeklarni je bila tudi preskrba z VAC žico za izvoz in patentirano žico slabša, kot so bile potrebe. Načrtovana skupna proizvodnja je bila dosežena s 100,0 %, zaostanek pa je bil pri gotovi proizvodnji. Patentirane žice so izdelali 814 ton (novembra 901 ton), VAC žice 565 ton (novembra 559 ton) in EPP žice 141 ton (novembra 108 ton).



Varjenje konstrukcij

TOZD PROFILARNA

Z gospodarskim načrtom predvidena skupna in gotova proizvodnja sta bili s 111,4 in 117,1 % močno preseženi.

TOZD VRATNI PODBOJI

V tej temeljni organizaciji so bile tudi v decembru že nekaj časa znane težave, povezane s pomanjkanjem in razdrobljenostjo naročil. Zato je bil tudi operativni program skupne proizvodnje postavljen nižje, vendar tudi ta ni bil dosežen.

TOZD JEKLOVLEK

V decembru je bila dosežena do sedaj najvišja mesečna skupna proizvodnja, in sicer 2.188 ton ali 114,6 % na gospodarski načrt. V prejšnji številki Železarnja je v sestavku TOZD Jeklovlek v decembru nov rekord v tretjem odstavku prišlo do pomote. Pravilno bi moralo biti napisano, da jim je zaradi tega ostalo v skladišču 456 ton neodpremljenih izdelkov, ne pa 1.804 tone.

TOZD ELEKTRODE

Zaradi povečane proizvodnje ognjestalnega materiala je bil gospodarski načrt skupne in gotove proizvodnje s 115,2 % močno presežen. Manjša je bila proizvodnja oplasčenih elektrod, ker ni bilo dovolj narezane žice zaradi okvar na Curto strojih in pomanjkanja rezervnih delov iz uvoza. Tudi varilne žice je bilo, zaradi pomanjkanja vložka, izdelane manj, kot je predvideval gospodarski načrt. Bile so tudi težave pri preskrbi potrebnih surovin, predvsem železa v prahu in je bila zato tudi zmanjšana proizvodnja bazičnih elektrod.

TOZD ŽEBLJARNA

Gospodarski načrt skupne proizvodnje je bil v decembru dosežen z 99,4 %. Glavni vzrok je bila velika odsotnost delavcev zaradi dopustov v zadnjem tednu meseca. V tem mesecu so se tudi povečali zastoji zaradi mehanskih okvar.

Avugst Karba



Po remontu na kaverpu je potrebno za seboj pospraviti (Foto S. Kokač)

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA IN PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE TER ODPREME V DECEMBRU 1981

TOZD	SKUPNA PROIZVODNJA					ODPREMA					
	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 4/2	% 4/3	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 9/7	% 9/8	za prodajo
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
PLAVŽ	13.500	13.500	14.219,2	105,3	105,3	—	—	—	—	—	—
JEKLARNA	42.750	42.750	40.094,4	93,8	93,8	—	—	—	—	—	—
— SM	27.400	27.400	26.358,5	96,2	96,2	—	—	—	—	—	—
— EL	15.350	15.350	13.735,9	89,5	89,5	—	—	—	—	—	—
— ASEA	6.900	6.900	6.563,8	95,1	95,1	—	—	—	—	—	—
— LM	8.300	8.300	6.993,7	84,3	84,3	—	—	—	—	—	—
— BBC	150	150	178,4	118,9	118,9	—	—	—	—	—	—
LIVARNA	153	153	154,9	101,2	101,2	60	60	32,2	53,3	53,3	32,2
— jeklo	150	150	151,8	101,2	101,2	60	60	31,3	51,7	51,7	31,3
— kovino	3	3	3,1	103,3	103,3	—	—	0,9	—	—	0,9
VALJ. BLUMING-ŠTEKEL	39.020	37.120	33.879,5	86,8	91,3	7.280	7.280	6.977,6	95,9	95,9	6.775,9
— bluming	18.520	18.520	17.693,0	95,5	95,5	380	380	504,8	132,9	132,9	409,6
— štekel razrez.	15.780	15.780	13.751,9	87,1	87,1	4.080	4.080	4.038,4	99,0	99,0	3.907,3
— štekel razr. storitve	1.900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— termična obdelava	2.820	2.820	2.434,6	86,3	86,3	2.820	2.820	2.434,4	86,3	86,3	2.459,0
VALJ. ŽICE IN PROFILOV	9.810	9.810	8.727,5	89,0	89,0	2.730	1.660	1.774,2	65,0	106,9	1.903,4
— valj. žice	9.810	9.810	8.727,5	89,0	89,0	—	—	—	—	—	—
— valj. žice storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VALJ. DEB. PLOČEVINE	6.400	6.400	6.483,1	101,3	101,3	6.300	6.300	6.317,6	100,3	100,3	6.450,9
— valj. deb. ploč.	6.400	6.400	6.483,1	101,3	101,3	—	—	—	—	—	—
— valj. deb. ploč. storit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
HLAD. VALJ. BELA	8.030	8.030	8.492,4	105,8	105,8	7.960	7.960	8.438,3	106,0	106,0	7.345,8
— hl. valj. Bela	8.030	8.030	8.492,4	105,8	105,8	—	—	—	—	—	—
— hl. valj. Bela storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
HLAD. VALJ. JESENICE	2.500	2.500	2.590,1	103,6	103,6	2.270	2.270	2.479,1	109,2	109,2	2.387,0
— hl. valj. Jesenice	2.500	2.500	2.516,8	100,7	100,7	—	—	—	—	—	—
— hl. valj. Jes. storitve	—	—	73,3	—	—	—	—	—	—	—	—
ŽICARNA	4.850	4.850	4.849,9	100,0	100,0	3.590	3.825	3.548,5	98,9	92,8	3.245,3
PROFILARNA	1.690	1.690	1.882,6	111,4	111,4	1.330	1.430	1.673,7	125,9	117,1	1.713,1
— HOP	1.540	1.540	1.653,9	107,4	107,4	1.320	1.420	1.575,9	119,4	111,0	1.621,7
— HOP storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— rončale	—	—	63,2	—	—	—	—	63,2	—	—	55,0
— rončale storitve	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— diski storitve	60	60	54,4	90,7	90,7	—	—	—	—	—	—
— deli za cest. ograjo	60	60	111,1	185,2	185,2	10	10	34,6	350,0	350,0	36,4
SKLADIŠČE 38	170	170	189,2	111,3	111,3	170	170	189,2	111,2	111,2	189,2
VRATNI PODBOJI	185	90	50,0	55,6	55,6	185	90	49,8	27,0	55,6	89,5
JEKLOVLEK	1.910	1.910	2.188,1	114,6	114,6	1.900	1.900	2.181,9	114,8	114,8	1.726,1
ELEKTRODE	1.890	1.890	2.177,9	115,2	115,2	1.710	1.710	1.921,2	112,3	112,3	2.137,0
— elektr. + varil. žica	1.640	1.640	1.552,9	94,7	94,7	1.640	1.640	1.549,6	94,5	94,5	1.716,5
— varil. žica storitve	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—
— varil. prašek	70	70	65,6	93,7	93,7	70	70	64,8	92,9	92,9	113,8
— suha elektr. masa	—	—	127,2	—	—	—	—	127,2	—	—	127,2
— ognjevdžni mat.	180	180	431,2	239,6	239,6	—	—	179,6	—	—	179,5
ŽEBLJARNA	980	980	973,7	99,4	99,4	980	980	973,7	99,4	99,4	984,8
SKUPAJ	133.838	131.843	126.952,5	94,9	96,3	36.465	35.635	36.557,0	100,3	102,6	34.980,2
ELEKTRODE ZAGREB	—	—	—	—	—	250	250	441,0	176,4	176,4	441,0
ŽELEZARNA	—	—	—	—	—	36.715	35.885	36.998,0	100,8	103,1	35.421,2

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČ

PRESKRBA SVETOVNE ŽELEZARSKE INDUSTRIJE S PREMOGOM

(Nadaljevanje s 5. strani)

Ob upoštevanju vsega navedenega bo do leta 1990 narasla letna potreba po premogu za koksiranje s sedanjih 540 milij. ton na od 700 do 740 milij. ton. V bistvu ta količina ne bi smela predstavljati problema, možne pa so iz raznih vzrokov občasne težave pri redni preskrbi.

Za letošnje leto je težko predvideti, da bodo države SEV ponovno dosegle svoje prejšnje izvozne možnosti. Predvidene ocene računajo v letu 1981 na poljsko proizvodnjo okoli 160 milij. ton in šele leta 1985 bi naj ta država ponovno dosegla količino iz leta 1980. Ob povečani domači porabi bo izvoza seveda ustrezno manj.

Sovjetska zveza se tudi bori s težavami, ko želi povečati količino izkopenega črnega premoga. Po sedanjem petletnem načrtu bi naj leta 1985 nakopali v sovjetskih premogovnikih od 625 do 630 milij. ton črnega premoga. Težave imajo predvsem z rudarsko opremo, modernizacijo in mehanizacijo ter s težkimi klimatskimi in geološkimi pogoji v na novo odkritih nahajališčih v Sibiriji. Zato je težko računati v prihodnjih letih na večji izvoz iz dežele zahodnega sveta.

Izvoz premoga za koksiranje iz LR Kitajske bo v prihodnjih letih zanimiv predvsem za japonske železarnice. Vendar kaže, da do zelo velikih količin pri tem najbrž ne bo prišlo.

V zahodnem svetu se bodo lahko Avstralija, ZDA, Kanada in Zvezna republika Nemčija same preskrbovale s potrebnim premogom za koksiranje. Vendar bodo vzporedno s tem imele tudi določene izvozne možnosti.

V Avstraliji predvidevajo, da bodo do leta 1990 povečali količino izkopenega črnega premoga s sedanjih 100 milij. ton na 290 milij. ton. Pri tej količini bo okoli 25 % oziroma 80 milij. ton premoga za koksiranje. Zato bo glavni poudarek na povečanju količine premoga za termoelektrarne, kajti pri premogu za koksiranje je predvideno povečanje za 70 %, pri ostalem premogu pa za 300 %. Za izvoz bo nakopano leta 1990 70 milij. ton premoga za koksiranje in pri tem bodo japonske železarnice uvozile dobro polovico celotne količine. K izvozu bo pripomoglo tudi povečanje obstoječih pristanišč za sprejemanje velikih ladij.

V Kanadi bodo količino premoga za koksiranje v prihodnjih letih povečali. Izvozili ga bodo predvsem na Japonsko in v ZDA. Značilnost današnje situacije v ZDA je v tem, da imajo premogovniki prevelike proizvodne zmogljivosti. To je povzročilo nizke cene, še posebno premoga za koksiranje. Leta 1980 so izvozile ZDA 57 milij. ton tega premoga, kar je ob upoštevanju dobav iz Kanade za 25 % več kot leta 1979.

Današnja sposobnost prekladanje v ameriških pristaniščih za izvoz premoga se giblje letno okoli 85 milij. ton. Do konca tega desetletja bi naj posebej še na področju Mehškega zaliva povečali to zmogljivost za nadaljnjih 55 do 60 milij. ton. S tem

bi dosegli 140 do 150 milij. ton, kar bi znatno pripomoglo k povečanim možnostim za izvoz ameriškega premoga. Vendar bo treba vzporedno s tem rešiti tudi probleme okoli prevoza z železnico, kateri manjkajo vagoni in skladišni prostori v pristaniščih, zato bo povečanje izvoza premoga za koksiranje iz ZDA preko količine od 60 do 65 milij. ton letno komaj možno pred koncem sedanjega desetletja.

Kaže, da bi bilo leta 1990 na razpolago na svetovnem tržišču največ 60 milij. ton premoga za koksiranje. S to količino bi naj krili potrebe azijskih (z izjemo Japonske) južnoafriških, zahodno in vzhodnoevropskih držav. Japonska si že danes zagotavlja z dolgoročnimi pogodbami kritje svojih potreb po tem gorivu.

Pri avstralskem premogu je treba računati poleg visokih prevoznih stroškov tudi na znatno povečanje cene. Podobno je mogoče predvideti tudi pri premogu iz ZDA, posebno še takrat, če doseže cena premoga za termoelektrarne takšno višino, da napravi zanimivo tudi uporabo dobrega premoga za koksiranje za pridobivanje električne energije.

Če bodo uresničili programe za izgradnjo pristanišč, potem ne bo več dolgih vrst ladij, ki čakajo na natovarjanje. S tem bodo odpadli stroški za čakanje ladij, vendar pa bodo zaradi naložb povečani pristaniški stroški. Zato bodo lahko omogočili nižje stroške morskega prevoza samo velike, za takšen prevoz specializirane ladje, ki bodo imele na razpolago dobra pristanišča z ustreznimi zmogljivostmi za nakladanje in razkladanje.



Sodelavke v telefonski centrali (Foto I. Kučina)

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Peta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata TOZD Hladna valjarna Jesenice je bila 18. decembra.

Razpravljali so o temah za III. konferenco sindikata, jih ocenili kot konkretne in razpravljalcem zaleželi uspešno delo.

Koordinacijski odbor je evidentiral kandidate za novi izvršni odbor. Upošteval je, da mora biti v izvršnem odboru predstavnik vsake delovne skupine.

Občni zbor bodo organizirali 6. februarja v prostorih restavracije Kazina. Nanj bodo povabili vse delavce temeljne organizacije. Na občnem zboru bodo izvolili tudi delegate za SIS družbene dejavnosti.

Stirinajstih sodelavcem so nakazali socialne podpore, za štiri so za pomoč zaprosili tudi izvršni odbor sindikata Železarnice, enega sodelavca pa so predlagali za brezplačno zdravljenje v toplicah.

Zmanjšali so naročnino Delavske enotnosti na pet komadov.

skih skupščin v letu 1982. SDS morajo obravnavati in predlagati kandidate do 25. januarja.

Uradnega dela občnega zbora, ki bo 22. januarja, naj bi se udeležila po dva predstavnika vsake SDS, na zabavni del občnega zbora pa so vabljeni tudi ostali člani osnovne organizacije sindikata in njihovi svojci.

SDS so zadolžili, da predlagajo kandidata za klub samoupravljalcev za novo štiriletno mandatno obdobje.

Popraviti in dopolniti bodo morali OPOMNIK SLO.

Referenta za šport so zadolžili, da med delavce razdeli karte za smučanje. Prednost naj imajo delavci, ki se udeležujejo tekm.

in profilov je imel svojo deveto sejo v sredo, 23. decembra.

Cimprej morajo evidentirati kandidate za delegacije SIS. Predlagali so tudi kandidate za nove člane izvršnega in nadzornega odbora ter konference sindikata Železarnice.

Sklenili so, da pred novim letom obiščejo enajst bolnih sodelavcev, jim izročijo novoletne čestitke in 500 din socialne podpore.

Imenovali so komisijo za razdelitev sredstev finančnega plana za leto 1982 in zadolžili člana izvršnega odbora, da se posvetuje z vodstvom temeljne organizacije o dodatnem imenovanju uslužbenke, ki bi pomagala izvoljeni blagajničarki, ker je z novim načinom vodenja blagajniških knjig več dela in ker gre blagajničarka na porodniški dopust.

Sodelavcu so izplačali 777,20 din kot povračilo za potne stroške za vožnjo v Ljubljano, ker je kupil karte za ogled cirkusa za SDS obratovodstvo, odprema in armaturci.

TOZD VALJARNA ŽICA IN PROFILOV

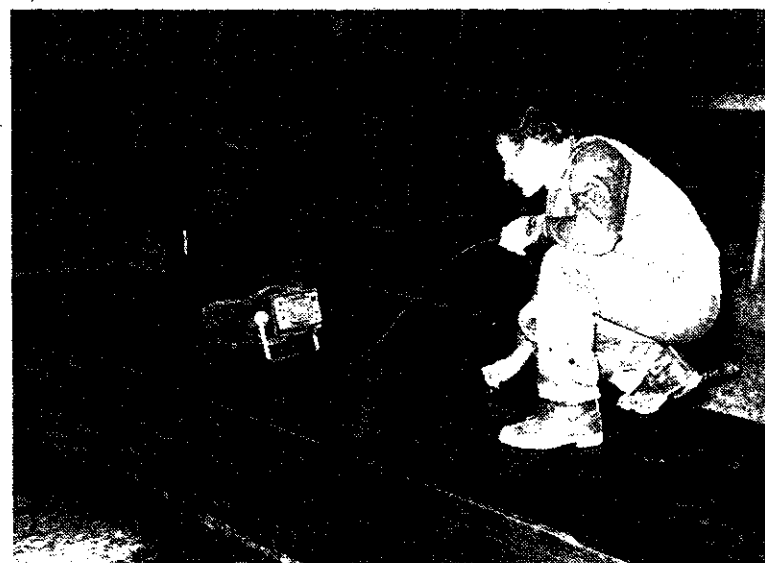
Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata TOZD Valjarna žica

DELOVNA SKUPNOST ZA EKONOMIKO, TEHNIČNO KONTROLO, RAZISKAVE IN NOVOGRADNJE

Na trinajsti seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata delovne skupnosti EK-TKR-NG, ki je bila 24. decembra, so najprej obravnavali kadrovske spremembe v izvršnem odboru.

Strinjali so se s predlogom predsednika izvršnega odbora o zamenjavi nekaterih članov, ki jim je potekel štiriletni mandat in s predlaganim kandidatom za novega predsednika izvršnega odbora, ki naj pripravi nov program dela. Program dela morajo obravnavati vse SDS hkrati z evidentiranjem novih kandidatov za izvršni odbor.

Predsednik izvršnega odbora je posredoval predlog evidentiranih kandidatov za volitve v samoupravne interesne skupnosti, kandidacijski postopek in rokovnik za izvedbo predkandidacijskih, kandidacijskih in volilnih opravil ter konstituiranje delegacij in delegat-



Pregled materiala z ultrazvokom v valjarni na Javorniku (Foto I. Kučina)

V LETU 1981 PRODALI 413.134 TON NAŠIH IZDELKOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

vodnjo zmanjšali zaradi pomanjkanja naročil. Dosežene prodajne cene so presegle načrtovane v TOZD: Livarna, Hladna valjarna Bela in Jesenice, Žičarna, Profilarna in Žebljarna (tu je presežek največji in znaša 45%). V ostalih TOZD niso dosegli načrtovane prodajne cene, zaostanek pa je največji v TOZD Valjarna bluming-štel, kjer je cena nižja od planirane za 7% ali 1.870 din pri toni.

V letu 1981 smo prodali 413.134 ton naših izdelkov in ustvarili 11.065 milij. din prihodka. Če primerjamo dosežene rezultate s planiranimi, vidimo, da smo po količini prodali za 4% ali 18.176 ton manj, kot smo načrtovali in po vrednosti za 6% ali 714 milij. din manj od plana. V primerjavi z letom 1980 smo v letu 1981 prodali za 3% več izdelkov in zato ustvarili 45% višjo vrednost. S pomočjo agregatnih indeksov smo izračunali, da realizacija zaostaja za načrtovano zaradi nedoseganja ko-

ličine (zaostanek 4%) in prodajne cene (zaostanek 2%), medtem ko je asortiment na planirani višini.

Gledano po posameznih TOZD vidimo, da so v letu 1981 dosegli boljše rezultate od načrtovanih v TOZD Hladna valjarna Jesenice, Profilarna in Žebljarna, saj so presegli tako planirano količino kot tudi vrednost. V TOZD: Valjarna debele pločevine, Jeklovlek in Elektrode so presegli le količinski plan, v TOZD Žičarna pa vrednostnega. Ostale TOZD so zaostale za planom, večji zaostanek pa je nastal v TOZD: Livarna, Valjarna žica in profilov in Vratni podboji. Pregled doseganja prodajnih cen nam kaže, da so višjo ceno od planirane dosegli v TOZD: Livarna, Valjarna žica in profilov, Žičarna, Profilarna in Žebljarna, ostale TOZD pa zaostajajo za načrtovano prodajno ceno, največji zaostanek pa izkazuje TOZD Elektrode (za 13%) zaradi slabšega asortimenta, kot smo načrtovali. S.

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA PRODAJE ZA MESEC DECEMBER 1981

TOZD	IZVRŠITEV DECEMBER 1980			PLAN DECEMBER 1981			IZVRŠITEV DECEMBER 1981			I N D E K S I					
	Količ. t	Cena din/t	Vrednost din	Količ. t	Cena din/t	Vrednost din	Količ. t	Cena din/t	Vrednost din	Kol. 8/2	Cena 9/3	Vred. 10/4	Kol. 8/5	Cena 9/6	Vred. 10/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Livarna	115,9	34.589	4.009.192	60	43.953	2.637.180	32,3	44.420	1.435.621	27,9	128,4	35,8	53,8	101,1	54,4
Valj. bluming-štel	6.397,5	22.421	143.438.034	7.280	28.264	205.762.320	6.963,9	28.394	183.803.147	108,9	117,7	128,1	95,7	93,4	89,3
- bluming	467,8	22.594	10.569.738	380	22.164	8.422.320	409,6	22.810	9.343.498	87,6	101,0	88,1	107,8	102,9	110,9
- štel	5.929,7	22.407	132.868.296	6.900	28.600	197.340.000	6.554,3	26.618	174.459.649	110,5	118,8	131,3	93,4	93,1	88,4
Valj. žice in prof.	2.273,4	14.068	31.981.959	2.730	16.888	46.104.240	1.903,4	16.583	31.563.596	83,7	117,9	98,7	69,7	98,2	68,5
Valj. debele ploč.	6.473,5	22.201	143.717.706	6.300	27.426	172.783.800	6.451,0	25.923	167.228.874	99,7	116,8	116,4	102,4	94,5	96,8
Hladna valj. Bela	6.247,6	24.501	153.075.137	7.960	31.670	252.093.200	7.345,8	31.677	232.690.337	117,6	129,3	152,0	92,3	100,0	92,3
Hladna valj. Jesenice	2.647,3	21.583	57.136.944	2.270	28.942	65.698.340	2.387,0	29.569	70.582.405	90,2	137,0	123,5	105,2	102,2	107,4
Žičarna	2.950,7	27.957	82.492.053	3.590	32.743	117.547.370	3.245,4	36.003	116.843.587	110,0	128,8	141,6	90,4	110,0	99,4
Profilarna	1.126,2	22.767	25.641.235	1.330	22.545	29.985.280	1.713,2	26.247	44.964.748	152,1	115,3	175,4	128,8	116,4	150,0
- HOP	1.123,2	20.827	21.309.782	1.320	22.404	29.573.280	1.621,7	23.885	38.734.662	144,4	114,7	181,8	122,9	106,6	131,0
- ronđele	53,6	54.279	2.911.924	10	41.200	412.000	55,1	82.042	4.517.302	102,8	151,1	155,1	-	-	-
- stebr. in distančn.	49,4	28.735	1.419.529	10	42.058	7.149.860	36,4	47.093	1.712.784	93,7	163,9	120,7	364,0	114,3	415,7
Skladišče 38	26,5	30.710	813.057	170	52.250	9.666.250	189,1	44.219	8.362.557	713,6	144,0	111,2	105,1	117,0	117,0
Vratni podboji	128,4	35.533	4.561.870	185	41.264	78.401.600	89,5	50.218	4.493.485	69,7	141,3	98,5	48,4	96,1	46,5
Jeklovlek	1.486,2	32.096	47.701.531	1.900	28.314	55.494.860	1.786,0	41.131	73.461.790	120,2	128,1	154,0	94,0	99,7	93,7
Elektrode	2.278,8	25.501	58.113.743	1.960	28.314	55.494.860	2.578,0	27.498	70.889.292	113,1	107,8	122,0	131,5	97,1	127,7
- elektrode, var. žica	2.161,4	26.540	57.364.316	1.890	28.725	54.290.860	2.284,7	29.728	67.918.809	105,7	112,0	118,4	120,9	103,5	125,1
- masa, Emona Zgb.	47,7	14.486	690.687	70	17.200	1.204.000	113,7	24.116	2.743.458	238,4	166,5	397,2	162,4	140,2	227,9
- prašek	69,7	842	58.740	-	-	-	179,6	1.264	227.025	257,7	150,1	386,5	-	-	-
- samotna masa	959,7	17.238	16.543.290	980	14.640	14.347.200	984,8	21.251	20.927.846	102,6	123,3	126,5	100,5	145,2	145,9
Žebljarna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OSNOVNA REALIZACIJA	33.111,7	(23.231)	769.225.751	36.715	(28.808)	1.057.671.500	35.669,4	(28.799)	1.027.247.285	107,7	124,0	133,4	97,2	100,0	97,1
Realiz. stranske dej. energ.	-	-	4.725.048	-	-	4.986.469	-	-	6.969.736	-	-	177,3	-	-	139,8
Realizac. storitev VET	-	-	-	-	-	1.279.919	-	-	1.409.672	-	-	-	-	-	110,1
Ostala realizac. vklj. DP	-	-	13.791.934	-	-	19.961.803	-	-	18.121.635	-	-	131,4	-	-	90,8
SK. ZUNANJA REALIZACIJA	-	-	787.742.733	-	-	1.083.899.691	-	-	1.053.748.328	-	-	133,8	-	-	97,2

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA PRODAJE ZA LETO 1981

TOZD	IZVRŠITEV OD I-XII 1980			PLAN OD I-XII 1981			IZVRŠITEV OD I-XII 1981			I N D E K S I					
	Količ. t	Cena din/t	Vrednost din	Količ. t	Cena din/t	Vrednost din	Količ. t	Cena din/t	Vrednost din	Kol. 8/2	Cena 9/3	Vrednost 10/4	Kol. 8/5	Cena 9/6	Vred. 10/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Livarna	654.1	33.604	21.979.671	700	40.916	28.641.020	589.7	43.558	25.686.641	90.2	129.6	116.9	84.2	106.5	89.7
Valj. bluming-štel	68.928.4	19.276	1.328.667.911	85.100	26.695	2.271.708.360	82.367.3	25.693	2.116.231.959	119.5	133.3	159.3	96.8	96.2	93.2
- bluming	4.845.0	16.951	82.128.211	5.000	20.400	102.000.140	6.531.9	21.900	143.047.637	134.8	129.2	174.2	130.6	107.4	140.2
- štel	64.083.4	19.452	1.246.539.700	80.100	27.088	2.169.708.220	75.835.4	26.019	1.973.184.322	118.3	133.8	158.3	94.7	96.1	90.9
Valj. žice in prof.	21.009.7	11.373	238.950.580	30.900	15.957	493.081.730	25.080.6	16.287	408.491.597	119.4	143.2	171.0	81.2	102.1	82.8
Valj. debele ploč.	82.656.5	17.822	1.473.105.459	73.000	26.130	1.907.483.970	72.976.9	25.241	1.842.043.151	88.3	141.6	125.0	100.0	96.6	96.6
Hladna valj. Bela	75.784.7	18.867	1.429.815.386	94.200	30.092	2.834.674.635	84.945.8	28.089	2.386.078.239	112.1	148.9	166.9	90.2	93.3	84.2
Hladna valj. Jesenice	27.930.3	19.554	546.138.312	27.190	27.395	744.860.830	27.411.0	27.331	749.176.377	98.1	139.8	137.2	100.8	99.8	100.6
Žičarna	42.774.9	22.939	981.199.631	42.020	30.898	1.298.343.042	40.414.3	34.071	1.376.962.844	94.5	148.5	140.3	96.2	110.3	106.1
Profilarna	19.447.5	17.367	337.751.806	15.880	21.281	337.937.870	16.977.4	24.045	408.228.281	87.3	138.5	120.9	106.9	113.0	120.8
- HOP	17.774.4	16.220	288.293.029	15.760	21.174	338.695.810	16.077.7	22.230	357.413.552	90.5	137.1	124.0	102.0	105.0	107.1
- ronđele	391.9	45.126	16.784.137	-	-	-	445.8	77.650	34.611.850	113.8	172.1	206.2	-	-	-
- stebr. in distančn.	854.2	21.091	18.015.299	120	35.351	4.242.060	453.9	35.697	16.202.879	53.1	169.3	89.9	378.3	101.0	382.0
- diski	447.0	32.796	14.659.341	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skladišče 38	740.5	27.467	20.340.268	2.000	39.913	79.825.730	336.4	40.510	13.626.719	45.4	147.5	67.0	16.0	101.5	17.1
Vratni podboji	1.548.8	28.344	43.897.907	2.100	49.607	104.174.295	1.758.2	47.059	82.738.910	113.5	166.0	188.5	83.7	94.9	79.4
Jeklovlek	21.186.1	29.123	616.994.437	21.900	39.549	866.119.560	22.495.0	37.894	852.431.832	106.2	130.1	138.2	102.7	95.8	98.4
Elektrode	26.156.7	17.715	463.379.419	24.830	26.390	655.257.924	26.077.5	22.913	597.520.555	99.7	129.3	128.9	105.0	86.8	91.2
- elektrode, var. žica:															
- masa, Emona Zgb.	22.762.1	19.847	451.748.352	23.930	26.759	640.343.494	22.182.9	26.248	582.252.205	97.5	132.3	128.9	92.7	98.1	90.9
- prašek	764.0	13.084	9.997.172	900	16.572	14.914.430	719.4	17.273	12.427.327	94.2	132.0	124.3	79.9	104.2	83.3
- šamotna masa	2.630.6	621	1.633.895	-	-	-	3.175.2	895	2.841.023	120.7	144.1	173.9	-	-	-
Željaljna	11.591.2	12.931	149.884.674	11.490	13.664	157.001.360	11.703.9	17.589	205.859.711	101.1	136.0	137.3	101.9	128.7	131.1
OSNOVNA REALIZACIJA	400.409.4	(19.111)	7.652.105.461	431.310	(27.310)	11.779.110.326	413.134.0	(26.783)	11.065.076.816	103.2	140.1	144.6	95.8	98.1	93.9
Realiz. stranske dej. energ.						40.196.990			63.403.330			159.5			157.7
Realizac. storitev VET			48.693.971			15.578.976			14.270.244						91.6
ostala realizac. vklj. DP			138.027.667			243.374.000			190.729.916			138.2			78.4
SK. ZUNANJA REALIZACIJA			7.838.827.099			12.078.260.292			11.333.480.306			144.6			93.8

UGODNI PROIZVODNI REZULTATI IN NAJVIŠJI MESEČNI OSEBNI DOHODEK

(Nadaljevanje s 1. strani)

109 % višje od izplačanega nadomestila za november.

Na višino OD posameznih TOZD je vplivala tudi proizvodnja za izvoz. Visoko stimulacijo za izvoz so dosegli: TOZD Valjarna debele pločevine (1453,7 ton), TOZD Elektrode (934,8 ton), TOZD Zebjarna (942,5 ton).

Z ugodnim rezultatom so si delavci TOZD Plavž in Jeklarna zaslužili visoke premije za višjo proizvodnjo grodja in jekla, tako da je najvišje povprečje OD v Železarni dosegla TOZD Jeklarna, na drugem mestu pa je TOZD Plavž. Na tretjem mestu je tokrat TOZD Vzdrževanje,

ki ima tako kot prvi dve TOZD visoko število plačanih ur, del delavcev pa je tudi udeleženo pri premiji za višjo proizvodnjo.

Osební dohodek za december je višji od povprečja za lansko leto za 48,8 %, višino lanskega decembra pa presega za 34,9 %. Zbirno povprečje presega povprečje leta 1980 za 33,3 %.

Plan OD na zaposlenega je v tem mesecu bistveno prekoračen, saj povprečno izplačilo brez bolezenske odsotnosti nad 30 dni znaša 13.936 dinarjev na zaposlenega, planirano pa je bilo 11.448 din na zaposlenega.

Če primerjamo rast OD z rastjo življenjskih stroškov, katerih rast je v letu 1981 ocenjena na 41 %, v zbirnem povprečju ugotovimo precejšnje zaostajanje našega OD. Po podatkih za celo leto 1981 jerealni OD delavcev Železarn za skoraj 6 % nižji, kot je bil v letu 1980. Za republiko Slovenijo je bila podana ocena, da bo znašal padec realnega OD 7 %. Končni rezultati in primerjave še niso znane, ker se višina OD dokončno usklajuje z rezultati poslovanja na osnovi zaključnih računov.

PRIMERJAVA UR IN ZASKUŽKOV ZA DECEMBER 1981

Obdobje	Ur na zaposl.	OD na uro	Din na zap. brez bolov. nad 30 dni	Din na 182 brez bolov. nad 30 dni	% učinka 1980 = 100	Indeks OD
L. 1978	182,7	32,19	5.881	5.859	34,4	63,9
L. 1979	183,1	41,87	7.688	7.620	36,7	83,1
L. 1980	182,3	50,35	9.176	9.164	40,0	100,0
I. 1981	184,3	58,76	10.828	10.694	44,0	116,7
II. 1981	172,3	59,33	10.226	10.798	44,4	117,8
III. 1981	182,7	57,71	10.544	10.503	44,6	114,6
IV. 1981	184,4	58,44	10.776	10.636	45,0	116,0
V. 1981	182,8	64,85	11.857	11.803	45,3	128,8
VI. 1981	180,2	64,90	11.697	11.812	46,6	128,9
VII. 1981	189,8	65,71	12.475	11.960	45,3	130,5
VIII. 1981	178,7	67,48	12.062	12.281	46,5	134,0
IX. 1981	181,4	66,65	12.093	12.130	46,2	132,4
X. 1981	183,3	66,32	12.157	12.070	45,4	131,7
poravnava	—	—	4.650	4.650	—	—
XI. 1981	175,8	74,32	13.063	13.526	46,4	147,6
XII. 1981	186,1	73,38	13.936	13.632	45,6	148,8
XII. 1980	185,3	55,52	10.287	10.105	43,7	110,3
poravnava	—	—	5.072	5.072	—	—
I - XII. 1981	181,8	66,99	12.206	12.216	45,4	133,3
I - XII. 1980	182,3	50,35	9.176	9.164	40,0	100,0

STRUKTURA OD ZA MESEC DECEMBER 1981

Vrsta izplačila	Znesek OD v din	Din na zaposl.	Struktura OD v %	24=100	21=100	17=100
1. Osnovni OD	35.149.977	5.478	38,4	39,4	48,2	
2. Učinek	16.035.453	2.500	17,5	18,0	22,0	
3. Stim. za proizv.	2.885.813	450	3,2	3,2	4,0	
4. Ocena del. prisp.	4.614.660	719	5,0	5,2	6,3	
5. Skupaj 1-4	58.685.903	9.147	64,1	65,8	80,5	
6. Nočni dodatek	2.404.534	375	2,6	2,7	3,3	
7. Popold. dodatek	1.333.431	208	1,5	1,5	1,8	
8. Nadurni dodatek	1.251.582	195	1,4	1,4	1,7	
9. Nedelj. dodatek	972.522	152	1,1	1,1	1,3	
10. Sobotni dodatek	334.486	52	0,4	0,4	0,5	
11. Praznični dodatek	431.158	67	0,5	0,5	0,6	
12. Skupaj 6-11	6.727.713	1.049	7,5	7,6	9,2	
13. Otežkoč. dod.	1.121.397	175	1,2	1,3	1,5	
14. Dod. za del. dobo	2.768.691	432	3,0	3,1	3,8	
15. Sobotni dopust	842.355	131	0,9	0,9	1,2	
16. Ostala doplačila	2.826.648	441	3,1	3,2	3,8	
17. Skupaj 5+12 do 16	72.972.707	11.375	79,8	81,9	100,0	
18. Plačan praznik	3.595.131	560	3,9	4,0	4,9	
19. Redni, izred. dop.	10.814.072	1.686	11,8	12,1	14,8	
20. Nadom. OD za bol. odsot. do 30 dni	1.808.025	282	2,0	2,0	2,5	
21. Skupaj OD iz sred. delov. organiz.	89.189.935	13.903	97,5	100,0	122,2	
22. Nadom. OD za bol. odsot. nad 30 dni	2.029.021	316	2,2	2,3	2,8	
23. Ostale refundac.	-245.714	38	0,3	0,3	0,3	
24. Izplačani neto OD	91.464.670	14.257	100,0	102,6	125,3	

BRAZILIJA

V preteklem letu je brazilska državna rudarska družba CRVD podpisala več pogodb, ki bodo omogočile uspešen zaključek izgradnje in pričetek obratovanja največjega projekta rudnikov železove rude Carajas. Pogodbe so bile podpisane z zahodnoevropskimi koncerni za posojilo 700 milij. dolarjev in svetovno banko za 300 milij. dolarjev, kar pomeni, da je bilo realizirano že 80 % vseh predvidenih inozemskih posojil. Na drugi strani pa so tudi že podpisane pogodbe o dobavi železove rude. Zahodnonemški konzorci, ki mu pripadajo železarski družbi Mannesmann in Thyssen, je naročil 6 milij. ton, francoski Usiner 3 milij. ton in italijanski Italsider 2,5 milij. ton te železarske surovine.

KOLUMBIJA

Italijansko podjetje Techint bo zgradilo v Kolumbiji napravo za izdelavo železove gobe z letno zmogljivostjo 250.000 ton. Postavljena bo ob obali Atlantskega oceana, v njej bodo izdelovali železovo gobo predvsem za izvoz. Naložba z vsemi potrebnimi napravami, kot so skladišča in podobno, je predvidena v višini 80 milij. dolarjev.

POLJSKA

Izvoz poljskega premoga, ki je najvažnejši izvozni material, je v letu 1981 zaradi znanih dogodkov padel s 30 milij. ton v letu 1980 na okoli 15 milij. ton. Vzporedno s tem se je znižala tudi skupna količina nakopanega premoga s 193 milij. ton v letu 1980 na okoli 162 milij. ton lani. Poljski premogovniki so bili prej v izvozu premoga na drugem mestu na svetu, in sicer takoj za Avstralijo.

ZDA

Največja ameriška železarska družba United Steel Co. bo investirala več sto milij. dolarjev za modernizacijo svoje železarne v Chicagu. To železarno, ki je bila pred kratkim predvidena za ustavitve, bodo rekonstruirali za izdelavo železniških tračnic, kjer imajo ameriške železarne velike izkušnje in tudi prostrano tržišče. V zadnjem času zahtevajo železnice v ZDA tračnice boljše kvalitete, daljše, trdnjše in manjših dimenzij ter ožjih toleranc. V novih obratih, ki jih bodo zgradili v Chicagu, bodo lahko izdelovali tračnice, ki bodo ustrezale tem zahtevam.

NEMŠKA DEMOKRATIČNA REPUBLIKA

V ostri mednarodni konkurenci z zahodnonemškimi, francoskimi in avstrijskimi podjetji so dobila tri japonska podjetja naročila za dobavo nove hladne valjarne z letno zmogljivostjo 400.000 ton v železarni Eisenhüttenstadt. Za financiranje tega projekta so odobrile japonske banke posojilo za obdobje osmih let. Z gradnjo valjarne bodo pričeli leta 1983.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA



Rudarna — priprava vložka za SM peč (Foto I. Kučina)

PREDLOG ZA SPREMEMBO ZAKONA V ZVEZI S PARTICIPACIJO V ZDRAVSTVU

Na 16. skupni seji obeh zborov skupščine Zdravstvene skupnosti Slovenije so v zvezi z uresničevanjem zdravstvenega varstva v SR Sloveniji in ugotovitvami in programom aktivnosti izvršnega sveta skupščine SR Slovenije na področju zdravstvenega varstva sprejeli naslednje sklepe in ugotovitve:

1. Skupščina Zdravstvene skupnosti Slovenije je na svoji seji obravnavala informacijo o uresničevanju zdravstvenega varstva v SR Sloveniji ter sklepne ugotovitve in program aktivnosti izvršnega sveta skupščine SR Slovenije na področju zdravstvenega varstva. Ob tem je tudi razpravljala in sprejela načrt aktivnosti za samoupravno preobrazbo zdravstva na dogovorjenih sistemskih podlagah, ki ga je predsedstvo skupščine posredovalo občinskim zdravstvenim skupnostim.

2. Na osnovi načrta aktivnosti naj občinske zdravstvene skupnosti in zdravstvene organizacije združene dela ter drugi nosilci nalog, navedeni v tem aktu, pripravijo svojim razmeram prilagojene konkretne programe aktivnosti in v njih opredelijo naloge, njihove nosilce in roke za uresničitev. Po potrebi in dogovoru naj o teh načrtih razpravljajo tudi na sejah zborov združenega dela občin in v ustreznih družbenopolitičnih organizacijah. Z načrti naj seznanijo tudi Zdravstveno skupnost Slovenije.

3. Skupščina Zdravstvene skupnosti Slovenije daje pobudo zborom skupščine SR Slovenije, da se spremeni zakon o zdravstvenem varstvu, in sicer tako, da se odpravi drugi odstavek 20. člena. To pobudo so med letom že večkrat podale občinske zdravstvene skupnosti v SR Sloveniji (gorenjske OZS so že v razpravi o osnutku tega zakona dale pripombe, da gospodarska situacija ne dovoli širjenja pravic iz zdravstvenega varstva, vendar te niso bile sprejete). Pri tem delegati v skupščini ZS Slovenije menijo, da je predlog za spremembo zakona utemeljen iz naslednjih razlogov:

A. Zakon o združenem delu v 390. členu določa, da delavci na področju družbene dejavnosti in uporabniki njihovih storitev urejajo družbeno-ekonomске odnose svobodne menjave dela in odločanja v skladu s skupnimi interesi o opravljanju teh dejavnosti. Ta razmerja urejajo v samoupravnih interesih skupnosti tako, da se delavcem in drugim delovnim ljudem zagotavlja pravica odločanja o sredstvih, ki jih združujejo. Pri tem uporabniki in izvajalci storitev sporazumno odločajo poleg vrste, kakovosti in obsega storitev tudi o merilih za zagotavljanje sredstev, ki so potrebna za njihovo opravljanje. Na tej podlagi določa tudi 30. člen zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela, da se lahko s samoupravnim sporazumom na področju družbene dejavnosti določi možnost, da prispevajo uporabniki za zadovoljevanje skupnih potreb ali k plačilu za določene storitve iz svojih sredstev. To isto načelo je zapisano v prvem odstavku 20. člena zakona o zdravstvenem varstvu, nakar pa v drugem odstavku istega člena izrecno prepoveduje

uvajanje te možnosti pri zakonsko zagotovljenih pravicah iz člena 46. Na teh zakonskih podlagah predlaga skupščina ZS Slovenije takšno zakonsko ureditev, da bo možnost uvajanja doplačil uporabnikov v ceni posameznih storitev predmet najširšega samoupravnega sporazumevanja v občinskih zdravstvenih skupnostih. V ta namen pa je potrebno odpraviti drugi odstavek 20. člena citiranega zakona.

B. Sedanje stanje v zvezi s participacijo v zdravstvu deluje v nasprotju smeri z dogovorjeno socialno politiko v naši republici, saj so po določilih tega člena zakona oproščeni doplačil tudi delavci ter delovni ljudje in občani, ki imajo dokaj (zelo) visoke dohodke (nekateri upokojenci, invalidi, borci, kmetje, starostniki itd.). Po drugi strani pa so ta doplačila dolžni prispevati delavci ali tudi občani z relativno nizkimi dohodki. Sprememba takšnega stanja je možna le, če ne bo zakon uveljavil posplošenih oprostitvev posameznih kategorij, ampak se bodo tudi o tem sporazumeli udeleženci v svobodni menjavi dela na področju zdravstva.

C. Izkušnje zadnjih treh let kažejo, da je doplačilo uporabnikov k ceni posameznih storitev lahko pomemben in učinkovit vzgojno usmerjalni element pri uveljavljanju pravic uporabnikov. Ustrezno izločena politika participacij lahko v veliki meri vpliva na smotnejše koriščenje zdravstvenih storitev ter na medsebojne odnose med uporabniki in izvajalci. V pogojih pridobivanja dohodka v zdravstvenih skupnostih, ki so opredeljeni z resolucijo za leto 1982, pa je potrebno te učinke participacije izkoristiti. Poleg tega lahko doplačila uporabnikov, izločena v ustrezni višini, povečujejo skrb in odgovornost občanov za lastno zdravje, prav gotovo pa to prispeva k premagovanju razkoraka med potrebnimi in razpoložljivimi sredstvi zdravstvenih skupnosti.

V nadaljevanju se je tekla razprava o obračunu solidarnostnih sredstev za uresničevanje zagotovljenega programa. Dokončni obračun je bil zaenkrat odločen, in sicer zaradi nedokumentiranih izdatkov potrebnih za izvedbo zagotovljenega programa. Teh dokumentov nimajo občinske zdravstvene skupnosti, ki dajejo solidarnostna sredstva in tudi ne tiste OZS, ki ta sredstva dobivajo. Predložen obračun je slonel le bolj na predvidevanjih, kar prav gotovo ni zadovoljilo delegatov tistih občinskih zdravstvenih skupnosti, ki so dolžni po oceni prispevati v sklad solidarnosti, istočasno pa so same, kljub zelo zaostrenim sanacijskim ukrepom, v nezavidljivih situacijah. To je samo izveček iz obsežnih sklepov, sprejetih na 16. seji obeh zborov skupščine RZS Slovenije.

Stane Torkar

PREKLIC OBJAVE

Odbor za delovna razmerja delovne skupnosti KO-FI je na svoji seji 12. 1. 1982 sprejel preklíc objave prostih del oz. nalog »vodje referata prodaje«, šifra 5267, U-4, ki je bil objavljen v Železarju dne 7. 1. 1982 in odločil, da se

OBJAVIJO

prosta dela oz. naloge

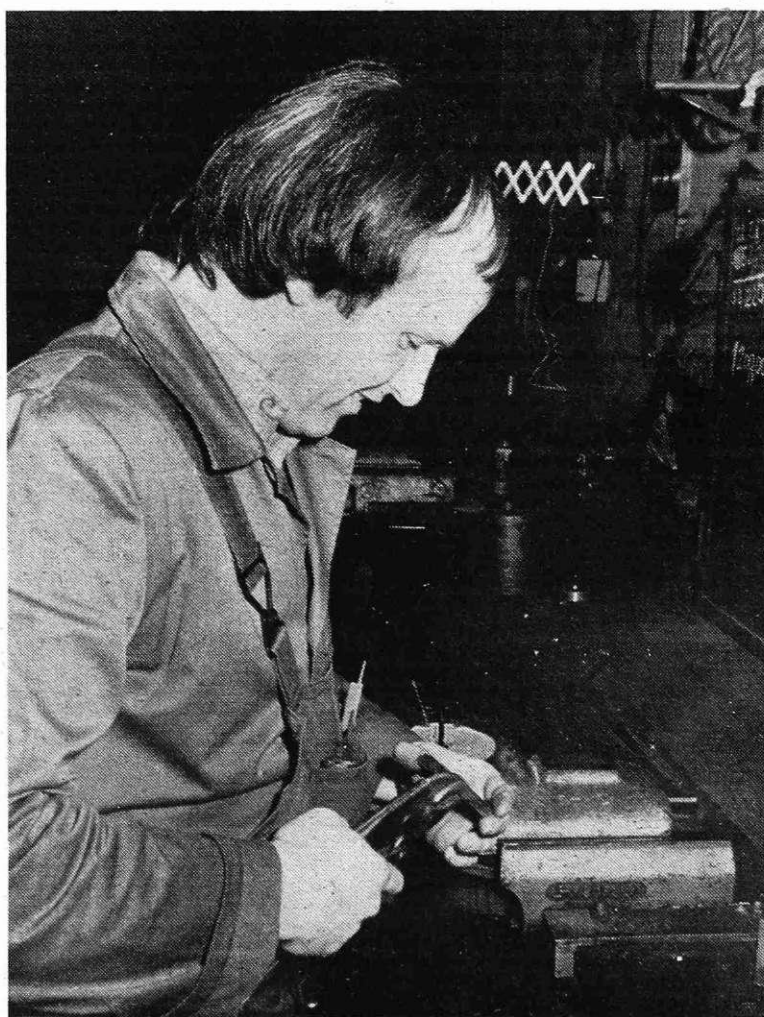
»vodja referata metalurške menjave« šifra 5202 U-5 17. ktg.

POGOJI:

- a) — visoka šola ekonomske ali komercialne smeri
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
- 2 leti delovnih izkušenj
- b) — višja šola ekonomske ali komercialne smeri
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
- 4 leta delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na kadrovski sektor železarne Jesenice, z oznako »za delovno skupnost KOFI«.

Posebne prijavnice dobite pri kadrovskih ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.



Sodelavec — ključavničar iz TOZD Remontne delavnice (Foto I. Kučina)

KOKRŠKI ODRED

Drugo jutro po posvetu, to je 20. decembra 1942, sta Stane Bizjak-Kostja in Viktor Stopar-Silvo odšla in se prek Homca blizala Črnučam.

Po nekaterih znakih sodeč, naj bi Nemci napadli bataljon takoj naslednje jutro, zato so borci poostri pripravljeno. Toda Nemci ni bilo od nikoder. To je bilo nekaj novega, kajti Nemci so običajno udarili, brž ko so zvedeli za partizansko taborišče. Namesto njih so se na Kostanjsko planino prismejali utrjeni tovariši Moravškega bataljona Savinjskega odreda, ki so bili prejšnji dan na območju Moravčevih več uspešnih vojaških, diverzijsko-sabotažnih in kazenskih akcij.

Z Moravškim bataljonom, ki je štel okoli 80 borcev, je prišel tudi Alojz Kolman-Marok, komandant Savinjskega odreda in srečanje obeh bataljonov je bilo nad vse prirčno, prežeto s pripravljenostjo na bojevanje. Na enem samem kraju se je zbralo okoli 180 borcev, kar je bilo za tisti čas zelo veliko. Borci obeh bataljonov so dobro razumeli drug drugega, saj so se že nekaj časa deloma gibali na istem območju in premagovali podobne stiske: oboje so neprestano zasledovali raztrganci in Nemci. Toliko borcev, zbranih na enem kraju, na Kamniškem še ni bilo. Zato je zbrane na Kostanjski planini prevel obutek velike moči in pripravljenosti za boj. Ta združitev je bila že odraz napotkov glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet s konca septembra, ki je priporočalo občasno koncentracijo sil, s katerimi bi sovražniku zadali kak močnejši udarec, nato pa bi se zopet razdelili po določenih območjih. Tako so delali tudi Nemci: kadar se jim je to zdelo umestno, so svoje sile zbrali na enem kraju. Toda zaradi moči, motorizacije in vseh drugih prednosti je bilo njim to neprimerno laže.

Kmalu po prihodu Moravškega bataljona na Kostanjsko planino so se sestali voditelji obeh odredov in bataljonov. To so bili: komandant in politkomisar KO Matija Blejec-Matevž in Anton Stefe-Kostja, komandant Savinjskega odreda Alojz Kolman-Marok, komandant in politkomisar Kokrškega bataljona KO Franc Per-Vido in Jakob Molek-Mohor ter komandant in politkomisar Moravškega bataljona Savinjskega odreda Franc Poglajen-Kranjc in Jože Berkopec-Mišelj.

Na sestanku so se najprej pogovarjali o vojaški združitvi obeh bataljonov, a je bilo ugotovljeno, da do tega ne more priti, ker sta oba bataljona imela različni poveljstva. Ker pa so bili že skupaj, so načrtovali nove skupne akcije na Kamniškem območju. Zato so sestavili začasni kombinirani štab Kokrško-savinjskega odreda. Skupno so sestavili tudi več točk obsegajočo odredbo, ki je zadevala predvsem red in disciplino.

Na poti s Pohorja se je med 22. in 23. decembrom 1942 na Kostanjski planini za krajši čas oglasil tudi Franc Rozman-Stane, komandant

2. grupe odredov. Bojno razpoloženje je še bolj poraslo, kajti Stane se je s poveljstvom mešanega štaba dogovarjal tudi o čim boljšem sodelovanju med Kamniškim bataljonom KO in Moravškim bataljonom Savinjskega odreda. To naj bi bila že osnova za prihodnjo partizansko brigado.

Tedaj je na Kostanjsko planino prispela tudi vest, da Nemci na Moravškem nameravajo mobilizirati fante v svojo vojsko. Da bi Nemce prehiteli, so sklenili, naj se Franc Poglajen-Kranjc z eno četo takoj odpravi na ogroženi sektor. To je bilo potrebno zato, ker na Moravškem ni bilo nobene druge partizanske enote. Tja je četa Moravškega bataljona krenila 23. decembra 1942 in brez zaprek dosegla svoj cilj.

Na Kostanjski planini je torej od 19. decembra 1942 potekalo živahno partizansko življenje, to pa še zlasti po prihodu Moravškega bataljona h Kamniškemu.

Medtem je ena izmed bataljonskih patrulj 22. decembra 1942 blizu Smartnega v Tuhinjski dolini naletela na mlekarijo, ki je vsak dan nemškimi orožniki poleg mleka vozila tudi pošto. Patrulja ji je zaplenila nekaj hrane in pošto. Dasiiravno so vsa znamenja kazala, da sovražnik že ve za njihovo taborišče na planini, je bilo že prav čudno, da Nemci, ki jim ni primanjkovalo sil, še vedno niso napadli.

Kakorkoli že, dejstvo je, da sovražnik ni napadel ne 20. decembra ne naslednja dva dneva. Zaradi tega v taborišču niso bili več tako budni kot prejšnja dneva.

Potem ko je taborišče na Kostanjski planini zapustila ena četa Moravškega bataljona, je tu 23. decembra ostalo še 120 do 130 borcev. Vendar tudi to ni bilo malo.

Naslednji dan je 2. četa Kamniškega bataljona KO pod vodstvom Tineta Pestotnika-Mihe in Franca Podstudenška-Roka odšla v oskrbovalno akcijo, ki se je mimo grede prelevila tudi v vojaško.

Nedaleč od Smartnega so 23. decembra popoldne ob česti dočakali nemški intendantski tovarnjak in brez lastnih žrtv zaplenili večje količine hrane: veliko moke, sladkorja, masti, masla in tudi tobaka. Z Nemci je bila tudi nemška priležnica iz Smartnega, ki so jo v opomin ostrigli. Ko se je težko otovorjena četa vračala proti taborišču, so na četo zasedo blizu Hruševke udarili orožniki iz Smartnega, vendar jih je zaseda nagnala z bombami.

Četa se je z bogatim tovorom, ki ga je nekaj morala že med potjo blizu Homa odložiti in poskriti, vrnila na Kostanjsko planino, in sicer proti jutru 24. decembra. Izčrpani borci so legli k počitku.

NEMŠKI NAPAD
24. DECEMBRA 1942

Napeto jutro 24. decembra — Po prvih streljih v zasedah pod taboriščem kratek bojni posvet — Potrjena odločitev, da se ne bodo umaknili, da so tu lahko druge »Dražgoše« — Zmaga prepričanje v

uspeh — Zaupanje v preizkušenega in drznega komandanta Matevža — Borci obeh bataljonov takoj zasedejo položaje — Tedanja poveljstva v Kamniškem bataljonu — Prodiranje sovražnika potrdi, da mu je natanko znano, kje so partizani. — Odnos sil je 5:1 — Mrtvaško tišino pretrga ostro in gosto streljanje od blizu — Borci na položajih zanosno in izzivalno prepevajo — Raztrgancem ostane le zmerjanje — Prvi napad je odbit — Komandant Matevž in drugi poveljniki se pokonci gibljejo po položajih in hrabre borce — Sovražnik napade drugič in spet je odbit — Nemci se poženejo proti vrhu Kostanjske planine še tretjič, zdaj je huje — Prepevajoči in ohrabreni partizani med ostrimi spopadi spet zdrže na položajih. — Vendar: ranjen je komandant Matevž in še nekaj tovarišev — Obvezani komandant poveljuje naprej — Nemci ne popuščajo in stiskajo obroč — Zmagnani maneverskega prostora in pod komandantovim vodstvom gre glavina v preboj — Pretresljivi prizori — Napadalcu spet zaprejo obroč — Umik po skupinah v več smeri — Na položajih je obležalo 16 borcev, a ujeti niso nite enega — Med padlimi sta tudi odredni komandant Matija Blejec-Matevž in bataljonski komandant Franc Per-Vido — Prizadeti borci delujejo naprej, celijo rane in izvolijo nove poveljnike — Boj na Kostanjski planini je bil hkrati junško dejanje in kršenje pravil partizanskega bojevanja v danih razmerah.

Ko je 2. četa Kamniškega ali 1. bataljona KO z obilnimi tovari hrane na plečih 24. decembra zjutraj dosegla taborišče in legla k počitku, je bil komandant Kokrškega odreda Matija Blejec-Matevž že obveščen, da se Kostanjski planini bliža večje število Nemcev in to iz Tuhinjske doline in Černelca. O tem ga je sredi noči obvestil neki kmet, partizanski sodelavec.

O bližini Nemcev in verjetnosti, da bodo napadli, so komandanta Matevža obveščali tudi drugi. Tako tudi Franc Podstudenšek-Rok, politkomisar 2. čete, ki se je pravkar vrnil iz akcije.

Ob šestih zjutraj so se zamenjale tudi zasede, razmeščene okoli taborišča, a ker ni bilo čuti nobene nevarnosti, so tudi ti borci šli počivat. Toda počitka je bilo hitro konec.

Komaj je minilo pol ure, so pri zasedi, postavljeni v smeri Tuhinja, že odjeknili prvi strelji. Takoj nato so se tem pridružili strelji pri zasedi nad Smartnim. Nemci so že lezli proti Kostanjski planini. Pri tem so naleteli na partizanske zasede, ki so začele najze streljati.

Po prvih streljih pri zasedah so bili na nogah vsi borci tako Kamniškega kot preostalega Moravškega bataljona, štab odreda in štab Kamniškega bataljona pa sta na hitro sklicala posvet. Komandant Matija Blejec-Matevž je ob poročilih o nevarnosti vzkliznil: »Ne bomo se umaknili! Pa naj bodo to druge Dražgoše! Obletnica Dražgoš! Nemce bomo nagnali, da bo veselje!«

Taka odločitev je bila samo ponovitev že prej sprejetega sklepa, da se ob morebitnem napadu ne bodo umaknili s Kostanjske planine in je nedvoumno izražala takratno bojno razpoloženje kamniških borcev, hkrati pa naj bi navduševala sovorce. (se nadaljuje)

Gostilničarka je pripravila za Netko stekleničko mleka. Pa še nekaj zemljic jima je dala kar tako zastoj. Za na pot, jojjoj, kako je na svetu! je vzdihnila zbegana žena. Tudi ona je pričakovala, da se bo z njeno družino nekaj čudnega zgodilo, zakaj njen rajni mož je bil znan kot zaveden človek in se je pred letom osemindeset zdravil v Ljubljani, kjer je imel sestro univerzitetno profesorico. Sploh je bila gostilna že od nekdaj najbolj domača, torej slovenska! Sebastijanova se je ponovno oglašala.

Micka je bila res že nevoljna.

Ko so Milka, Boris, in Zdravko prišli na trg, so videli Francovi dve dekleti. Otroška radovedna ušesa so kaj kmalu ujela iz potisane pogovora redkih tržanov in okoličanov, kaj se dogaja. Tedaj pa se je začela Milka kujati: Boris, ne greva v šolo. Domov beživa! Morda bodo tudi našo mamo in učičjeve gnali? Pojdi no! Boris je pokazal na Stopovo gospodinjico, ki je sedela med drugimi v avtobusu: Poglej, ta ženska je tudi notri, ki je meni največ šapovce dala. Oh joj, pa res, Milka peljiva se nazaj domov.

Zdravko se jima je pridružil. Nikdar še niso tako hiteli v Sosednje. Kakor da bežijo pred krutim zasledovalcem. Manjše in srednje klanice so kar jemali s kolesom. Samo Milko je najbolj dajalo. Pa sta jo počakala fanta, če je preveč zaostala. Za vsakim ovinkom so pričakovali policiste, ki bodo gnali njihove sivoce. A za vsakim ovinkom je bila le prazna pot. Nekateri dolinci, ki so jih srečavali, so hoteli vedeti, ali danes ni šole. Otroci so bili tihi in samo zmajevali z glavjo. Zdravka je grizlo: Hitler res misli pregnati vse Slovence, kakor je pripovedoval Fonzi, ki je že pred meseci pribežal iz Štajerskega in je sedaj pri sosedih za hlapca. Kako grdo ravna na Štajerskem Nemci z domačimi! Domača govorica je prepovedana. Kdor se ne kloni, ga izselijo bogvedi kam. Vsak se mora vpisati za Nemca. Niti med sabo ne smejo govoriti več po svoje. Zakaj da so Nemci taki? Ko so prva leta še kar bili: starši dobivajo otroške

VALENTIN POLANŠEK

8

ROMAN

KRIŽ S KRIŽI

doklade, vsak ima delo. Marka je bila nekaj vredna, kmetom ne grozi več eksekutor, nihče več se ne spufa. V mladi Zdravkovi pameti se posveti: Če le nima deda prav, ki vedno trdi, da je Hitler laž? Saj se res vidi, kaj počneja. Cel svet hoče pomendrat. Deda pa pravi, da ga bo Rus že naklestil!

Doma je bilo prav tako vse narobe. Deda ni mogel prikrivati svoje zmernosti, nikjer ni bilo njegove šegavosti, babica je držala mleki v rokah in kar polglasno žebrela, vmes pa še z dedom politizirala.

Ce bodo našli tisto, kako smo dvajsetega leta glasovali, morajo mene pri miru pustiti! je stari mož zagodrnjal, jaz kot dolgoleten socialdemokrat sem bil že pri Franc-Jozefu organiziran. Zato sem se odločil za Avstrijo, ker so novembra osemnajstega leta na Dunaju pognali cesarja Korla in skicali socialistično republiko. Kaj bi tudi naj drugače napravil. Ko so s Slovenci prišli Srbi na Koroško, so zopet hvalisali novo kronano glavo, svojega srbskega kralja. Jaz imam kronanih glav dovolj. Zakaj niso Slovenci naredili tako kot nemški Avstrijci? Oklicali bi v Ljubljani socialistično republiko Slovenijo! Saj sem Slovenec. Sem bil, pa bom ostal. Samo za srbskega kralja se nisem mogel odločiti. Ti stara, si se dala od tistega sladkorja, katerega so delili pred plebiscitom, pretentati, pa si volila drugače kot jaz. A zategadelj nisi kar nič boljši Slovenec kot jaz! No, če pa vzameva volitev desetega aprila osemindesetega leta, ko je prišel Hitler, sva najbrž spet različno glasovala. Mi socialdemokrati smo hokenkrajcarje že štirinajstdesetega leta spoznali, ko so na Dunaju Dollfusa ustrelili. Pa pozneje, ko je Hitler sklenil s Stalinom prijateljsko pogodbo, kar je marsikaterega naših kmetov zmedlo, da so se šele lani junija spet znašli, ko so Nemci vdrli v Rusijo.

Babica je menila, naj Zdravko ne hodi več v šolo, kajti, če bodo nas izselili, bo še otrok zadaj ostal.

Deda je pa trdil: Otrok naj hodi v šolo! Kaj ima otrok s politiko opraviti? Ko bo dorastel, bo na svetu vse drugače, od tega Hitlerja pa ne bo več duha ne sluha.

Potem so dolgo in široko govorili o Brčkovem Toniju, ki je bil Zdravkov krstni boter. Tudi Brčkovo gospodinjico so gnali, mater in sina, že sinoči. Gospodarja pa danes iščejo. Nikjer ga menda ne najdejo.

Zdravko je bil ob tej novici najbolj prizadet: Dober boter! Ki mi je še predlani napravil novo črno obleko iz preostalega imenitnega blaga. Fant se še dobro spominja, kako je pokleknil pod Brčkovimi njivami v sneg, kjer sta z materjo srečala botra, ki se je s konjsko vprego vračal od vožnje hlodov in trg. Pokleknil je in se zahvalil za dobljeno obleko.

Zdravkovi domači so ugibali, kam neki bi se Toni mogel dejati. Kje se skriva? Fanta pa je zbadlo: Če ga ujamejo, ali bi streljali?

Nadaljevanje

ANICA AŽMAN

11



DAN NOČE ZASPATI...

Videli smo tudi precej konj. Uporabljajo jih za jahanje ali za vprego. So manjši od naših. Pasli so se po livadah ali pa leno poležavali.

Ustavili smo se šele v mestu Rajholdu. Ker je bil čas kosila, smo posedli po travniku in jedli, kar smo imeli s seboj. Tam so sedeli tudi domačini, Nemci in Skandinavci. Izgleda, da je v hotelu predrago. Ogledali smo si spomenik Snoristurlinsonu, ki je živel od leta 1179 do 1241. To je bil največji zgodovinar srednjega veka in pisec Heims-Kringla, zgodovine norveških kraljev in učbenika za pesnike v tako imenovani Proza — Eddi. V bližini je bila protestantska cerkva iz bele valovite pločvine in z živo rdečo streho. Na prižnici so slike krave, ptica z rdečim kljunom ter človeka. Vsi imajo okrog glave svetniški sij. Pokopališče je bilo zanemarjeno in poraslo s travo.

Hiše niso strjene. Ker je pihal močan veter, so imeli vozniški traktorjev ali motorjev na ušesih plastične naušnice.

Ker je bila nedelja, je bilo izven naselij precej avtomobilov z oznako Reykjavika. Tudi na Islandu gredo ljudje na vikend. Postavijo si šotore, igrajo nogomet, se žogajo in se zabavajo z različnimi igrami.

Lepše vreme je prineslo tudi boljše voljo. Islandski vodič in naša vodička sta zapela staro nordijsko pesem. Mi se pa sploh nismo mogli sporazumeti, katero bi zapeli.

V 20. stoletju se je posebno izkazal Halldor Laxness, ki je bil rojen leta 1902 in je dobil leta 1955 Nobelovo nagrado. Napisal je roman, ki govori o Islandu. Nemci so o tem posneli film. Govori o človeku, ki je iskal raj na zemlji, v Ameriki. Našel ga seveda ni nikjer drugje kot le v lastni domovini. Njegovi romani so znani po vsem svetu.

Vzhod je še redkeje naseljen kot sever. Tam sta največji mesti Husavik z 2390 prebivalci in Neskaupstadur s 1680 prebivalci.

Po drugi svetovni vojni je zraslo mesto Kopavogur s 13.220 prebivalci. Nekaj kilometrov proti jugu leži Hafnarfjörður z 12.110 prebivalci. Je staro ribiško in trgovsko središče. Edina tovarna cementa je v Akranesu, ki ima 4750 prebivalcev.

Islandska zastava je modra kot nebo. V sredi ima bel križ, v njem pa še ognjeno rdeči križ. Podobna je skandinavskim zastavam in je uradni simbol dežele od leta 1918, ko je ta postala samostojna.

V grbu je ščit s srebrnim križem na nebesnomodrem polju, ki je postavljen na bazaltni skali. Podpirajo ga štirje varovalni duhovi dežele, ki so bili omenjeni v Heimskringli: bik, zmaj, jastreb in velikan.

Vodstvo države je v rokah predsednika in Allthinga. Sedanjí predsednik je ženska, bivša gledališka igralka, Vigdis Finnborgardotter. Izvolili so jo leta 1980. Volitve so vsake štiri leta. Volilno pravico imajo vsi prebivalci stari nad 20 let. V Allthingu je 60 članov, ki so predstavniki različnih pokrajin in so razdeljeni v spodnji in zgornji dom. Oblikujejo osnutke zakonov. Polno moč zakonu pa daje predsednik s svojim podpisom.

Island je razdeljen na 16 okrožnih in 21 mestnih središč, ki jih opravljajo okrožni in mestni magistrati. Vsako okrožje ima svoj okrajni svet, v katerem ima vsaka občina svojega predstavnika.

Island ima diplomatske odnose z 41 državami in ima devet poslancev. Konzularno je zastopan v 150 krajih vsega sveta.

Nadaljevanje

NOVICE IZ RADOVLJSKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 173. seji, zadnji v letu 1981, sprejel predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Radovljica, ki jo bo na januarjem zasledanju sprejela občinska skupščina. Obravnaval je predlog družbenega dogovora o spremembah tega dokumenta o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SRS v letu 1982 in osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v SRS za leto 1982. Sprejel je predlog akta o soustanovitvi zgodovinskega arhiva Ljubljana in predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih ustanoviteljev zgodovinskega arhiva Ljubljana. Na dnevnem redu je bila obravnava zazidalnih zasnov zazidalnega načrta turističnega centra Bleda. Na seji so člani izvršnega sveta podprli pobudo Turistične poslovne skupnosti Bled, da se Bled razglaša za zdraviliško-turistični kraj.

Izvršni svet OS Radovljica je na 174. seji, prvi v letu 1982, ki je bila 5. januarja, sprejel osnutek odloka o proračunu občine za leto 1982 in predlog odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega ali gozdnega zemljišča. Na seji so obravnavali sklepe OK ZK Radovljica s seje, ki je bila 15. decembra lani, posvečene uresničevanju politike ekonomske stabilizacije in gradbeništvu. Razpravljali so še o programu dejavnosti v planiranem prizidku hotela Krim na Bledu, o predlogu dogovora o srednjeročnem programu geodetskih del na območju SRS in njegovem uresničevanju in o predlogu geodetskih del za leto 1982. Izvršni svet je izrekel soglasje k imenovanju Staneta Zugwitza za tržnega inšpektorja ter se seznanil z izidi referendumov v komunalnem in turističnem gospodarstvu.

V skladu z rokovnikom za izvedbo predkandidacijskih, kandidacijskih, volilnih in konstituantnih opravil je bila 7. januarja skupna seja predsedstev OK SZDL in občinskega sveta ZSS Radovljica. Obravnavali in sprejeli so predloge volilnih dokumentov in pregledali doslej evidentirane možne kandidate za nosilce najodgovornejših funkcij v družbenopolitični skupnosti in SIS za občino, republiko in zvezo.

Vsi trije zbori skupščine občine Radovljica so na ločenih sejah decembra sprejeli odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb v prvem tromesečju 1982. Odlok odloča, da se prihodki proračuna razporejajo v tem času v enaki višini in razmerju kot v letu 1981 in ne smejo presegati 25 % letošnjega proračuna. Osnutek občinskega proračuna za 1982. leto pa mora biti izdelan v januarju 1982.

Po sklepu decembrske seje izvršnega sveta so v občini Radovljica ukiniteli službo pravne pomoči, katero je ustanovil še občinski ljudski odbor Radovljica kot samostojni zavod aprila 1962. leta. Razlog za ukinitve je v tem, da se po zakonu o združenem delu ta služba ni mogla registrirati kot delovna organizacija. Služba je imela v skoraj dveh desetletjih velik pomen za občane, zlasti tiste, ki so bili socialno ogroženi in niso mogli najemati svojih odvnetikov. V poprečju je iskalo pravno pomoč pri tej službi letno okoli 800 občanov.

Na decembrski seji predsedstva OK ZRVS Radovljica so obravnavali pravilnik o pogrebnih obredih za članom ZRVS in uporabi prapora občinske organizacije ZRVS. Ker so se v vseh krajevnih organizacijah po rokovniku morale opraviti volilne konference ZRVS, je predsedstvo sklenilo, da bo občinska volilna konferenca ZRVS v začetku februarja. Namesto dosedanjega predsednika OK ZRVS prof. Janka Stuska, ki mu poteče mandat, je evidentiran za kandidata Peter Zupan iz KO ZRVS Radovljica.

Predavalnice novega izobraževalnega centra republiknih sindikatov v bivšem Šlandrovem domu v Radovljici so, kakor je bilo pričakovati, kar zadovoljivo zasedene z raznimi tečaji, seminarji, posvetovanji, razen tega pa so učni prostori na voljo tudi domačim sindikalnim organizacijam, oz. izvršnim organom. Pred kratkim so v centru organizirali zanimiv seminar o nalogah sindikatov v mednarodnih odnosih ter o posebnostih sindikalnega gibanja v svetu s posebnim ozirom na krizne razmere na Poljskem.

Na podlagi zakonskih predpisov, samoupravnih sporazumov in pravilnikov so v letu 1981 SIS dodelile 12.251 občanom radovljske občine kar 68.827.000 din socialno-materialne pomoči. Pregled pravic do socialne pomoči kaže, da sedem občin SIS daje kar 27 raznovrstnih oblik pomoči. Kljub temu pa problem socialne varnosti še ni povsem rešen. Zato mu je tudi občinski sindikat posvetil posebno konferenco. O socialnih razmerah bo tekla razprava tudi na republiški sindikalni konferenci.

Z resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Radovljica v letu 1982 je predvideno, da bo v letu 1982 dosežena rast nominalnega dohodka in družbenega proizvoda v gospodarstvu za 22, realno pa za okoli 16 %. Fizični obseg proizvodnje bo v celoti večji za okoli 2,5 %, od tega računajo na porast v industriji za 2,5, v kmetijstvu za 3, gozdarstvu za 2,5, v prometu za 8, v trgovini za 2, v gostinstvu za 3 in obrti za 3 odstotke. V gradbeništvu, stanovanjsko-komunalni dejavnosti in finančnih ter drugih poslovnih storitev ne predvidevajo rasti. Zaposlovanje bodo povečali za 1 %.

V decembru so člani predsedstva OK ZSMS Radovljica obiskali nekatere osnovne organizacije ZSMS v občini, kjer so se pogovarjali o tekočih problemih mladinskega dela v KS, TOZD in šolah. Ugotovitve s teh obiskov bo obravnavalo predsedstvo OK ZSMS, ki bo v letu 1982 skušalo reševati posamezna odprta vprašanja mladih in povezovanje KO SZDL in sindikati. V načrtu imajo akcijo za ugotavljanje in odpravljanje vzrokov in posledic prestopništva, alkoholizma in drugih škodljivih pojavov v okoljih, kjer živi mladina.

Predsedstvo občinskega sveta ZSS Radovljica je na 38. seji, ki je bila zadnja v letu 1981, potrdilo oz. verificiralo sklepe o uresničevanju socialne politike in nadaljnjih usmeritvah sindikatov na tem področju, ki jih je občinski svet naložil predsedstvu na 14. seji in ga hkrati pooblastil, da jih oblikuje v dokončnem besedilu. Na seji so spregovorili tudi o družbeni usmeritvi za razporejanja dohodka v letu 1982.

Na svečanosti republiknih sindikatov, ki je bila pred novim letom v prostorih skupščine SR Slovenije, je med drugimi odlikovanci iz vse Slovenije prejel Zlati znak Zveze sindikatov Slovenije, ki mu ga je izročil predsednik Vinko Hafner, tudi zaslužni sindikalni delavec Verige Peter Piškur iz Lesc.

Volilna komisija pri OK SZDL Radovljica je po oblikovanju popisne skupaj s koordinacijsko kadrovske komisijo do 15. decembra v skladu z rokovnikom predvolilnih opravil poslala na volilno komisijo pri RK SZDL Slovenije sezname oz. popise možnih kandidatov za zvezne in republiške organe iz radovljske občine. Za zvezne organe so evidentirali v radovljski občini 5 možnih kandidatov, za organe republiške skupščine in izvršnega sveta SRS 25 možnih kandidatov ter za republiške SIS družbenih dejavnosti 21 možnih kandidatov. V decembrskem pregledu RK SZDL Slovenije na seznamu potrjenih možnih kandidatov ni bilo nobenega iz radovljske občine?!

Tik pred iztekom leta 1981, ko je s svojimi mladimi smučarji pripravil prago za noveletni tek, je v 71. letu umrl Lovro Zemva. Od zaslužnega športnega in družbenega delavca, predvojnega državnega reprezentanta, olimpijca ter neutrudnega organizatorja in učitelja številnih vrhunskih tekačev v Gorjah, se je 28. decembra poslovilo veliko sokrajanov, njegovih športnih prijateljev in znancev. V imenu Smučarske zveze Slovenije se je poslovil od njega Jože Svigelj, v imenu tekmovalcev Cveto Podlogar, v imenu krajevnih skupnosti Peter Sekloča in v imenu godbe iz Gorij Janez Varl.

V domu JLA v Kranju je bila v počastitev dneva JLA 21. decembra slovesnost, na kateri so se srečali nekdanji bori Varnostne obveščevalne službe OF Gorenjske. Ob tej priložnosti so podelili 77 vosovcem razna državna odlikovanja. Med odlikovanci iz vseh gorenjskih občin, vključno z domžalsko in kamniško jih je bilo tudi 13 iz radovljske občine, od teh 7 iz Bohinja, 4 iz Radovljice in 2 z Bleda.

Na referendumu 28. decembra lani se delavci Hotelsko-turističnega podjetja Bled in Zavoda za pospeševanje in razvoj turizma Bled niso odločili za združitev v eno delovno organizacijo. Proti združitvi je bilo največ glasov v TOZD Turizem in rekreacija v Zavodu za pospeševanje in razvoj turizma Bled.

Lani 29. decembra je bil opravljen referendum za reorganizacijo delovne organizacije Komunalno gospodarstvo Radovljica. Za organiziranje v enovito delovno organizacijo so komunalni delavci na Bledu glasovali »ZA« z 58 %, v Radovljici z 62 % in v Bohinjski Bistrici s 65 %. Na referendumu so sprejeli tudi statut nove delovne organizacije, ki se bo imenovala Komunalno gospodarstvo občine Radovljica.

Zadnje dni decembra 1981 so v glavnem mestu prijateljske in neuvrščene Alžirije predstavniki Elana Begunje sklenili pogodbo o dobavi večje količine olimpijskih ročkov za dviganje uteži. S temi izdelki, ki so dobili tudi potrebno licenco pristojnih mednarodnih športnih vodstev, se je Elan že močno uveljavil v svetu.

Na decembrski seji je izvršni svet OS Radovljica sprejel ponudbo in podpisal pogodbo z območno vodno skupnostjo Kranj in Zavodom za razvoj turizma Bled za izdelavo kanalizacije v Veliki Zaki na Bledu. Občina Radovljica bo prispevala iz postavke proračuna 681.395 din, ki so predvideni za sanacijo blejskega jezera. Dela, ki jih bo izvajal po pogodbi stavbni podjetnik Franc Pelko, morajo biti gotova do 1. maja 1982.

Uredniški odbor glasila iskre TOZD/Merilni instrumenti Otoče je v decembrski številki uvedel novo izjemno koristno rubriko »Samoupravni izobraževalni kotiček«. V nadaljevanjih bodo vsak mesec objavljali teoretična izhodišča o delavskem samoupravljanju in participaciji, kjer bodo na poljuden način razlajevali nekatere bistvene pojme in razlike med samoupravljanjem, soodločanjem in participacijo. Ugotovimo lahko, da je Glasilo Iskre Otoče v zadnjih mesecih pridobilo razen estetske in tehnične opremljenosti tudi več izredno preglednih in vsestransko zanimivih rubrik, ki pritegujejo še več bralcev pa tudi dopisnikov.

Za konec minulega leta so se v Elanu Begunje zbrali naši najboljši alpski smučarji in smučarke s svojim vodstvom in športni novinarji iz vse Jugoslavije. Direktor Vojsk je v imenu Elana vsem čestital k uspehu v letu 1981 in se zahvalil za zasluge, ki jih imajo reprezentantje pri uveljavljanju Elanovih smuč v svetu. Po ogledu tovarne so gostom priredili v radovljski gostilni Kunstelj prijetno družabno srečanje.

V radovljski občini je pet kinematografskih dvoran, v katerih je bilo leta 1980 predvajanih 1.439 predstav s 340.218 obiskovalci. Poprčje obiskovalcev na predstavu je bilo 236 ali 10,6 prebivalca na leto, dvorane pa so bile zasedene 66,8 %. Ti podatki uvrščajo radovljsko občino v vrh med 171 slovenskimi kinematografi. Slovensko poprčje zasedenosti dvoran je 49,2 %, obiskovalcev pa le 145 na predstavu.

Na decembrski slovesnosti ob proglasitvi najboljših jugoslovanskih športnikov Letalske zveze za 1981. leto so proglasili za najuspešnejše padalce v članski in mladinski razvrstitvi padalce ALC Lesce, ki so osvojili letos prva mesta v državi. To so: Intihar, Safarič, Božič, Jug in Frank.

V okviru kulturne akcije za delovne kolektive, ki poteka tudi v znamenju letošnjih kongresov ZKS in ZKJ, sindikatov in ZSM, je dramska skupina DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega uprizorila socialno dramo Ivana Potrča Krekli 9. januarja zvečer na Bohinjski Bli in 10. januarja zvečer v Ljubnem.

PRIJETNO NOVOLETNO RAZPOLOŽENJE TUDI V JESENIŠKI BOLNICI

Novo leto je sicer že krepko za nami, spomini na najdaljšo noč v letu pa so vseeno še živi. Marsikdo jo je preživel radostno, veselo, za marsikoga pa je bila to navadna delovna noč v letu. Marsikdo je želel v tem razpoloženju pozabiti na bolezen, na tisto, kar ga teži, pa se je vseeno zgodilo, da bolezen ni prizanašala in potrebna je bila zdravnikova pomoč.

Letošnji noveletni prazniki so bili delavni tudi v jeseniški bolnici. To je edina bolnica na Gorenjskem, kjer imajo stalno dežurno službo in so torej v vsakem trenutku pripravljeni priskočiti na pomoč.

Pisalo se je leto 1948, ko so v bolnici na Jesenicah začeli z delom. Pred dvema letoma so dobili tudi nov prizidek — specialistične ambulante in svoje delo še izpopolnili. Sedaj je v bolnici zaposlenih 500 delavcev, imajo pa 318 postelj. In že dolgo bolnica ni več samo jeseniška, ampak vanjo zahajajo bolniki iz vseh gorenjskih občin, tudi iz Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trčica. Jeseniška bolnica se skupaj z Bolnišnico za ginekologijo in porodništvo v Kranju in Psihiatrično bolnico v Begunjah povezuje v delovno organizacijo Gorenjske bolnišnice, ki ima sedež na Jesenicah, delovna organizacija pa v sestavljeno organizacijo Gorenjski zdravstveni center.

Kot že rečeno so tudi ob noveletnih praznikih v jeseniški bolnici dežurale ekipe na vseh oddelkih — kirurškem, internem, otroškem, ginekološko-porodniškem, v kabine-tu za transfuzijo krvi, rentgenu, laboratoriju ... v kuhinji in drugih pomožnih službah. Čeprav sicer dela ni bilo veliko, so morali biti na delu, pripravljeni pomagati.

Ponekod so dežurali dan in noč, v kuhinji, ki je v kleti stare stavbe, pa od 5. do 19. ure ob praznikih, ob delavnikih pa tam delajo od 6. do 20. ure. V majhnih, vlažnih prostorih,

kjer je prostora premalo, pripravljajo tudi 300 obrokov, sicer pa je v kuhinji zaposlenih 30 delavcev. Če je bila kuhinja v jeseniški bolnici pred nekaj več kot tremi desetletji najbolj moderna v Sloveniji, danes sodi med najbolj zastarele. Še vedno kuhajo na štedilnikih na trda goriva in lahko si predstavljate, kako naporno je to delo. Vlažni prostori, kjer se zdi, da para nikoli ne izpuhti, pa bodo kmalu samevali. Nova kuhinja, ki so jo z več kot 400 urami

prostovoljnega dela tudi že očistili, bo kmalu nared in prav vsi zaposleni v kuhinji se te selitve in dela v novih svetlih prostorih veselijo. V njej bo tudi velik hladilnik, kjer bo moč shranjevati živila tudi za čas, ko jih na trgu ni moč dobiti. Prešli bodo tudi na nov sistem delitve hrane — tako imenovani tablet sistem, to je deljenje v kuhinji, s katerim so seznanjeni že vsi.

Med letošnjimi prazniki je bila v kuhinji dežurna tudi Marjana Lojvec, dietna kuharica, aktivna samoupravljalica. Pravi, da je bilo prijetno, noveletno razpoloženje pa se je odražalo tudi na silvestrskem jedilnem listu. Tudi bolniki so bili zadovoljni. Kljub nemalo napora, ki so ga v kuhinji vložili (kar sicer drugod v svetu ob praznikih ravno ni običaj) v pripravo noveletnih jedilnikov, so bili v kuhinji zadovoljni, da so tudi bolnikom, ki so morali novo leto pričakati v bolnici,

popostrili praznike. Tudi Marjana se zelo veseli novih prostorov kuhinje: »V stari nas najbolj pesti ventilacija, ki je sploh ni, razen prepriha.« Težki delovni pogoji se tudi že odražajo na zdravju zaposlenih in zato so še kako na mesto napori zaposlenih v bolnici, da bi v novi kuhinji čimprej začeli z delom.

Delavno je bilo tudi v novem svetlem laboratoriju. Tu je bila od četrta do enih do nedelje do 6. ure zjutraj dežurna Gordana Močnik, kemijski tehnik. To so bili njeni prvi noveletni prazniki, ki jih je prebila na delu in pravi, da bo šele čez kakšnih devet let spet prišla na svet, saj se v laboratoriju ob praznikih stalno menjavajo. Gordana pravi, da dela ni bilo veliko, vendar je morala opravljati preiskave krvi, urina za potrebe oddelkov ob sprejemih in nujnih primerih. Delo sicer ni bilo naporno, bilo pa je odgovorno, saj je bila v laboratoriju sama.

Živahno je bilo tudi na ginekološko-porodniškem oddelku, kjer je ekipo sestavljalo šest delavcev: poleg zdravnika dr. Branislava Vladikoviča tudi instrumentarka, babica, otroška negovalka, ginekološka sestra in strežnica. Zdravnik je bil dežuren od srede, ekipa pa od četrta zvečer dalje. Delo je potekalo normalno, imeli so le nekaj manjših intervencij. Prvi porod v novem letu so zabeležili 1. januarja ob 6. uri in 20 minut, ko se je rodila deklica, težka 3450 gramov. Pri porodu je pomagala babica Marija Brišar z Javornika. Ta dan so imeli še dva poroda, 2. januarja pa enega. Vzdušje na oddelku je bilo zelo prijetno. Povemo naj še, da sicer specialista na tem oddelku dežurata 10 do 12 krat mesečno. Malo pred polnočjo so kranjskim kolegom v bolnišnici za ginekologijo in porodništvo zaželeli vse najlažje v novem letu.

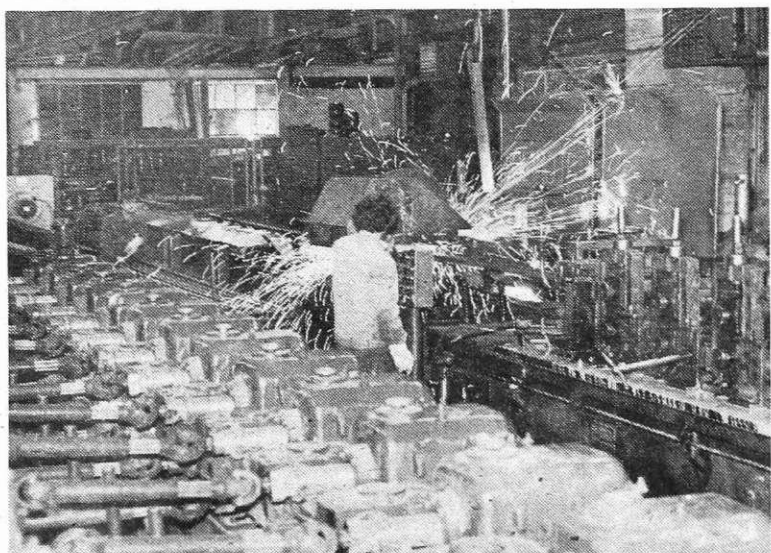
Običajno je najbolj živahno na kirurškem oddelku, kjer je letošnje praznike dežural tudi dr. Tomaž Ažman. Pravi, da jim je letos morda tudi vreme malo pomagalo, ker je

deževalo in so najbolj vneti smučarji ostali doma, tako da dela ni bilo preveč. Celotno kirurško ekipo sestavlja pet članov. Silvestrovo je minilo dokaj mirno in tudi prvi dan novega leta razen manjših posegov ni bilo večjega dela. Sobota in nedelja, to je 2. in 3. januarja, pa sta bila navadna delovna dneva, morda še bolj naporna kot sicer. Posredovati so morali pri akutnih kirurških abdominalnih obolenjih; težjih prometnih nesreč pa na srečo ni bilo. Tudi tu je bilo vzdušje kot drugod v bolnici prijetno, tovariško. Sicer pa je kirurška ekipa najkasneje v 15 minutah pripravljena za kakršnokoli poseg. Delovni teden kirurgov je zelo natrpan: programirane operacije, stalna ambulantna služba in potem še nujne operacije, ki včasih trajajo tudi vso noč. Lani so opravili poleg manjših ambulantnih posegov, konziliarnih pregledov na drugih oddelkih, tudi 2145 večjih operacij, kar je vsekakor izredno veliko za tako ekipo, kot sedaj dela na oddelku. Še posebej, če vemo, da starejši kirurgi dežurajo mesečno sedem do osemkrat, mlajši pa tudi do 12-krat.

V tem »noveletnem zapisu« smo zajeli le nekatere od njih, ki so čez noveletne praznike bedeli nad bolniki v bolnici in nudili pomoč tistim, ki jih je v teh dneh zatekla bolezen ali poškodba. Iz vseh teh razgovorov in tudi ostalih vtisov lahko zaključimo, da so vsi z veliko voljo in v dobrem razpoloženju opravljali noveletno dežurstvo.

Noveletni prazniki so torej za nami, delo tudi v bolnici spet teče po normalnih tirnicah. Kljub temu pa ostaja prijeten občutek in zavest, da so v bolnici dobro delali, da so bili stalno pripravljeni pomagati in da imamo torej v neposredni bližini ustanovo, kjer nam hitro priskočijo na pomoč.

Na koncu tega zapisa pa zaželimo vsem delavcem jeseniške bolnice tudi v letošnjem letu obilo delovnih uspehov. RK



V TOZD Profilarna (Foto I. Kučina)

NAGRAJENI SPISI OB LETOŠNJEM »SMUKU KARAVANŠKIH KURIRJEV NOB«

V nedeljo, 17. januarja, bo na Pristavi v Javorniškem rovtu tradicionalni »Smuk karavanških kurirjev«. Pred tekmovanjem so učenci osnovne šole Karavanških kurirjev NOB s Koroške Bele pisali spise na temo narodnoosvobodilne borbe. Organizacijski komite za izvedbo kurirskega smuka je izbral tri najboljše spise in jih nagradil. Prvo nagrado je prejela za svoj spis Doroteja Lokovšek, 8. a, drugo Aleksander Miklič, 4. b in tretjo Dejan Justin, 8. a.

V nadaljevanju objavljamo prvonagrajeni spis Doroteje Lokovšek.

Večino svojih prvih otroških let sem preživel pri dedku in babici v majhni vasi blizu Maribora. Zelo rada sem živela tam.

Spominjam se nekega zimskega popoldneva, ko je zunaj divjal mrzel veter. Sedela sem na velikem izrezljanem stolu za mizo. Z roko sem si podpirala glavo in dolgočasno obrčala liste slikanice, ki sem jo že nešteto krat prelistala. Včasih sem se ozrla po dedku in babici, ki sta molče in zamišljeno opravljala vsak svoje delo. V izbi je bilo tako tiho, da bi kmalu zaspala. Dedek se je ozrl k meni in dejal: »Nikar ne zaspaj, dekletce! Pridi, ti bom kaj povedal!« Zlezla sem z velikega stola in sedla k dedku na klop ob prijetni topli peči. Dedkovo pripovedovanje sem poslušala rajši od katerekoli pravljice. Od samega veselja, da bom zopet slišala kaj novega, sem zaploskala z rokami. Potem sem se umirila in z velikimi, okroglimi očmi sem buljila v dedka. Ta je nekaj trenutkov molčal, potem pa je spregovoril z mehkim, prijetnim glasom:

»Dolgo je že tega. Takrat sem partizanal na Koroškem. To, kar boš slišala, se je zgodilo v približno enakem zimskem času, kot je sedaj. Dobil sem ukaz, da moram oditi na ogled in sporočiti, če se v vasi nahajajo Nemci, ki so strašili po vsej dolini. V gozd si niso upali, ker so se bali, da bi jih pričakali partizani in napadli.

Tako mrzlega dne, kot je bil takrat, ni bilo zame nikdar v življenju. Veter je zavijal, snežilo je in megla je bila tako gosta, da bi jo lahko z nožem rezal. Videl nisem niti meter pred seboj. Vsepopoldne okoli mene je bila smrtna tišina, kar groza me je bilo. Tako sem blodil po zasneženih gozdnih posekih in gozdu uro, morda celo dve. Iz premišljevanja so me zdramili čudni tuji glasovi. Pomislil sem, da je nemška izvidniška patrulja tik za menoj. Zaradi goste megle me niso opazili. Naenkrat je nekaj počilo pod menoj. Bila je suha veja, ki je gledala iz snega. Ta me je izdala. Nemci so nekaj zavpili in začutil sem krogo v desni nogi. Z vsemi močmi sem poskušal teči. Še danes ne vem, kako mi je to uspelo, saj s kroglo v nogi komaj hodiš, kaj šele da bi tekel. Toda takrat še pomislil nisem na to. Zavlekel sem se v grmovje. Trdno sem držal puško v rokah in čutil sem, kako se mi na čelu nabirajo znojne kapljice. Rešila sta me le megla in sneg, ki je zbrisal moje stopinje. Nemci so me verjetno še iskali, toda ne dolgo, saj je veliko

bolje biti na toplem, kot pa v pasjem mrazu in snegu. Da, tako je bilo!

Vselej kadar sneži, gledam skozi okno in opazujem snežinke, ki so me rešile.«

Tako je dedek zaključil svojo pripoved. S solznimi očmi sem se ponosno naslonila nanj. On pa se je zazrl skozi okno in se na tišem spominjal težkih vojnih dni.

PRIZADEVANJA ZA UREJENO VRTIČKARSTVO

Prizadevanja za uvedbo organiziranega vrtičkarstva na Jesenicah se nadaljujejo. Zaradi predloga o dodelitvi zemljišč za vrtičke, ki ga je pripravila komisija za vrtičkarstvo pri Turističnem društvu Jesenice, so se pred kratkim sestali predstavniki kmetijsko-zemljiške in komunalne skupnosti ter Turističnega društva in sklenili, da si bodo v soboto, 16. januarja, ogledali predlagane površine.

Skupno s predstavniki krajevnih skupnosti: Plavž, Hrušica in Javornik-Koroška Bela se bodo na kraju samem odločili, katera od predlaganih zemljišč bodo lahko namenili za vrtičkarje. Na osnovi tega dogovora bodo vprašanje zemljišč v prihodnje ustrezno reševali in urejali. Komunalna skupnost bo namreč ustrezno temu dogovoru usmerjala prevoz rodovitne zemlje. Ta skupnost bo v okviru razpoložljivih sredstev za urejanje področja tudi poskrbela, da se bodo površine za vrtičke na grobo izravnale, obdelovalci pa bodo nato ustrezno in

estetsko uredili zemljišča, kjer bodo vrtički.

Po določitvi površin bodo krajevne skupnosti na predlog komisije za vrtičkarstvo dodelile posameznikom odmerjena zemljišča v obdelavo. Organizatorji te dejavnosti in vrtičkarji bodo skrbeli, da bodo te površine koristno in lepo obdelane. Člani komisije upajo, da bodo vse priprave in razdelitev zemljišč opravljene do konca februarja, tako da bodo vrtičkarji lahko pričeli z delom takoj, ko bo vreme za to ugodno.

B. B.

NOVOST ZA KRAJANE GORJANSKEGA OBMOČJA

Takoj prve dni v novem letu, ko se se ponovno odprli poštni uradi, nas je v Gorjah poštni urad veselo presenetil! Vsa leta doslej je bil poštni urad v Gorjah odprt do 14.30, za dvig ali vplačilo denarja pa le do 14. ure. Treba je povedati, da je bila v uradu le ena poštna delavka in do pred nekaj leti tudi le dva pismo- noša, že nekaj časa pa so trije pismo- noše. Zaradi vedno večjega števila naročnikov raznih časopisov, revij in ostale pošte, ker so na gorjanskem območju vasi zelo oddaljene druga od druge, je bila nastavitve tretjega pismo- noše več kot upravičena. V sedanjem času, ko gre že veliko izplačil osebnih dohodkov (še več pa jih bo šlo) delavcev v združenem delu prek

hranilnih knjižic, je dela za eno samo poštno delavko več kot preveč. Zato je poštna uprava iz Radovljice nastavila v poštnem uradu v Gorjah še eno delavko. Tako poštni urad v Gorjah od novega leta dalje posluje vsak dan od 8. do 18. ure neprekinjeno, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

In prav je tako, kajti mnogi delavci v združenem delu delajo v dopoldanskem času do 14. ali do 15. ure in tako niso mogli po 14. uri dvigati svojih dohodkov ali prihrankov, kar jim bo odslej omogočeno.

Dolgo smo v Gorjah čakali na to, toda, kdor čaka, tudi dočaka!

Jože Ambrožič

MLEKO MORAJO POPITI PRAŠIČI, PŠENICO PA POJESTI ŽIVINA

Mleko in njegovi izdelki so iskana vsakodnevna hrana. Na vseh področjih si prizadevamo, da bi povečali pridobivanje mleka. Tudi kmetijska pospeševalna služba skrbi, da bi bilo čimveč mleka in masla, ki ga moramo še celo uvažati. Pri vsem tem pa se zelo neverjetno sliši, da ponekod mleka ne morejo prodati in da ga morajo zato dati prašičem, da jim ne propade. Pridelovalci na istem območju ne morejo porabiti pšenice za drugo kot za krmljenje živine. To je celo prepovedano, pa se vseeno dogaja. Kmetovalci, ki pšenico pridelujejo, je namreč ne morejo porabiti, ker je v mlinu ne vzamejo.

Vse to se dogaja nedaleč od nas, v vaseh in zaselkih ob cesti, ki veže Radovljico in Kropo. To so kmetije pod Jelovico — na Lancovem, Brdu, Voščah, na Zgornji in Spodnji Lipnici in na Ravnicah. Po vojni so na Lancovem zgradili združni dom, v katerem je sedaj samo še trgovina, o kakšnem združnem in pospeševalnem prizadevanju pa ni slišati, zato tudi rezultatov ni. Mogoče prizadevanja so, vendar kljub temu z mlekom hranijo prašiče, pšenico pa dajejo živini. Zakaj? Ker mleka tod nihče ne zbira in odvažja. Prebivalci ga prodajo, kot vedo in znajo. Nekaj ga pokupijo Kamnogoričani in Radovljčani, a ga še vedno veliko popijejo prašiči. Seveda ga pridelovalci v glavnem posnemajo in iz

njega delajo maslo, ki ga sami porabijo ali prodajo znancem.

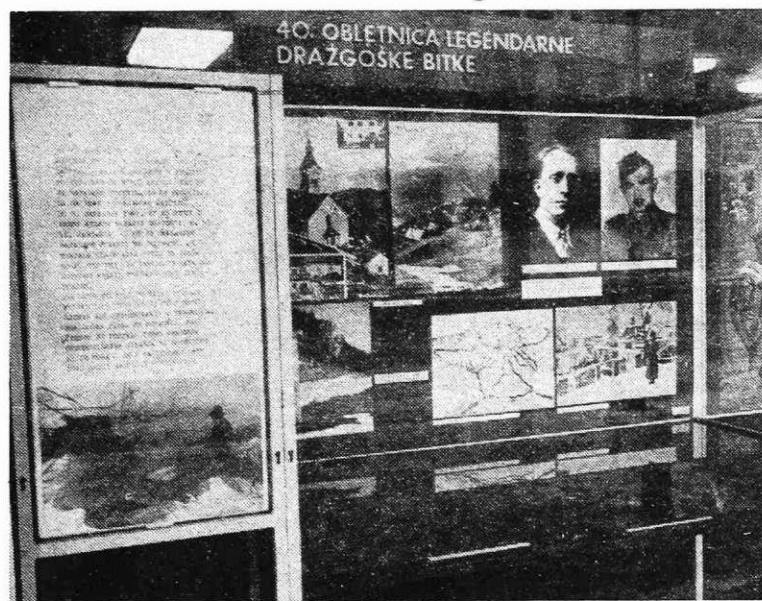
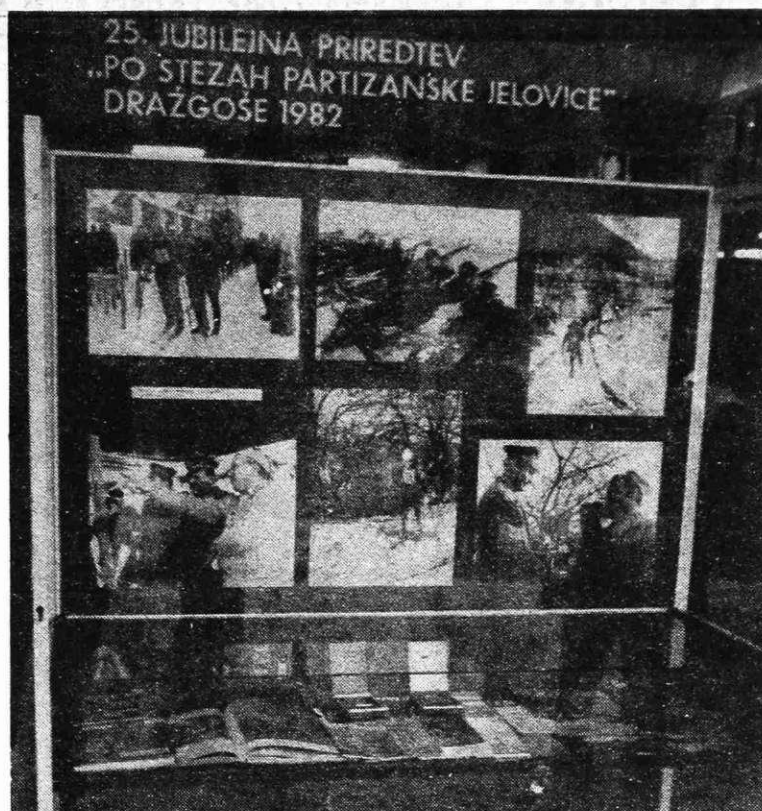
In kaj je narobe s pšenico? Tu namreč sejejo slabšo sorto, ki je mlinarji ne smejo mešati z dobro, standardno. Zato je tudi ne zmlejejo in jo morajo kmetovalci pokrmiti. Ko bi jo lahko vsaj zanje zmleli, da bi iz nje spekli kruh v krušnih pečeh, ki jih še povečini imajo!

In kaj bi bilo treba narediti, da bi se to stanje popravilo? Kmetovalci so negotovi in zaradi tega zmanjšujejo število glav v hlevih. Vsekakor bi morali tudi tu organizirati zbiranje mleka, pospeševalna služba pa bi morala kmetovalcem pomagati ali vsaj svetovati kaj drugega, če se s pšenico ne da nič boljšega narediti.

B. B.



Montažne hiše na Belem polju kljub zimi uspešno rastejo (Foto B. Blenkuš)



Priložnostno razstavo v izložbi Murke ob 40-letnici DRAŽGOŠKE BITKE je uredil Tehnični muzej naše železarne. (Foto I. Kučina)

SPOMIN NA PREVRATNE DNI LETA 1941

Že v dneh pred napadom nacistične Nemčije in fašistične Italije na Jugoslavijo je Komunistična partija pozvala svoje člane in simpatizerje, da naj se, če so mobilizirani kot vojni obvezniki, takoj odpravijo k svojim enotam in tam dvigajo borbena morala, ostali pa naj se, če bo potrebno, javljajo v vojsko pot prostovoljci.

Ko je centralni komite zvedel za vojno napoved, je sklenil, da gresta Boris Kidrič in Aleš Bebler h komandantu vojaške oblasti v Ljubljani in mu ponudita pomoč partije. Toda še preden sta prišla do komandanta, je ljubljanski radio razglasil poziv iniciativnega odbora primorskih Slovencev (dr. Drago Marušič, dr. Lavo Čermelj in Ivo Sancin), da bo popoldne ob štirih v Narodnem domu zbor prostovoljcev, primorskih Slovencev in Hrvatov ter ostalih, ki žele prostovoljno braniti napadeno domovino. Zato je partijsko vodstvo pozvalo članstvo in simpatizerje, da se udeležijo tega zbora in da se priključijo k prostovoljcem. Partija je s tem navodilom izdala tudi letak, ki so ga razmnožili v Hrastju.

Na zbor je prišlo izredno mnogo ljudi, primorskih emigrantov in pristašev partije. Narodni dom je bil premajhen, da bi sprejel vse udeležence. Glavni govornik na tem zboru je bil prostovoljec iz prve svetovne vojne Ernest Turk. Ko je očrtal nastali položaj, je dejal, da morajo v tako usodnem trenutku prenehati vsa strankarska nasprotja in da morajo vsi misliti na obrambo napadene domovine. Navzoči so toplo pritrjevali govorniku. Spregovoril je tudi Aleš Bebler, ki je izrečeno misel nadaljeval in je s svojim govorom navdušil vse prisotne.

Ob koncu zborovanja je bilo sklenjeno, da se enota prostovoljcev imenuje Soški odred, za poveljnika pa je bil izvoljen Ernest Turk. Posebna komisija je takoj pričela popisovati prostovoljce, zbor pa je bil napovedan za naslednji dan ob petih popoldne za Narodnim domom. Poveljnik prostovoljcev se je še isti večer pogovarjal o ustanovitvi Soškega odreda s poveljnikom dravske divizije generalom Lavadinovičem ter mu predlagal, da naj ostanejo prostovoljci v Ljubljani, da jih tu opremijo, oborožijo in vojaško

izurijo. General Lavadinovič se je s to akcijo strinjal, toda določil je, da morajo prostovoljci takoj s štabom v Novo mesto, kjer bodo dobili nadaljnja navodila.

Prostovoljci so 7. aprila 1941 ob petih popoldne prišli na določeno mesto pred Narodnim domom. Toda namesto da bi dobili opremo in orožje — sovražnik je v tistem času že prodril preko mej slovenske domovine — jim je bilo določeno zborna mesto za naslednji dan ob treh popoldne. V torek, 8. aprila, je vojni delegat pri direkciji državnih železnic pripravil za šesto uro zvečer prvo kompozicijo za prevoz prostovoljcev. Le-ti so se zbrali ob treh popoldne pred Narodnim domom, kjer so jih njihovi komandanti postrojili ter jih med petjem privedli na postajo.

Skupine prostovoljcev, ki so odhajali na železniško postajo, je spremljalo veliko število ljudi, prijateljev in znancev in se poslavljalo od njih. Poleg tega pa je ob vsakem prevozu pozdravil prostovoljce kak funkcionar partije.

Tudi z Jesenic je odšlo takrat v Novo mesto veliko število prostovoljcev, posebno še članov komunistične partije in somišljenikov, kakor tudi primorskih emigrantov. Andrej Čopi se dobro spominja, da je prišel dan ali dva pred napadom fašistične Italije in nacistične Nemčije na Jugoslavijo k njemu Ante Grbič iz Ljubljane z naročilom vodstva primorskih emigrantov, da naj se vsi v primeru vojne prijavijo kot prostovoljci. Veliko se jih je odzvalo in skupaj s komunisti in drugimi so odšli v Novo mesto, saj so se dobro zavedali, da je napočil čas, ko se bo odločala tudi usoda našega zasužnjene ljudstva na Primorskem.

Zapisek po spominih pokojnega Lava Čermelja in po knjigi Ljubljana v ilegali.

ŠTEVILNI TEČAJI PRVE POMOČI

Občinski odbor Rdečega križa Jesenice je lani organiziral in uspešno izvedel vrsto zdravstveno-izobraževalnih tečajev. Tako so uspešno zaključili 14 tečajev po 20 ur za enote civilne zaštite in delavce delovnih organizacij, štiri 20-urne tečaje za učence 7. in 8. razredov osnovnih šol in en 80-urni tečaj za člane enot civilne zaštite. Izpite je uspešno opravilo 400 udeležencev. Za bolničarje in pomožne bolničarje so jih usposabljali izprašani predavatelji prve pomoči, višji medicinski tehniki in zdravniki.

Letošnji načrt vzgoje na tem področju je še nekoliko obsejnejši. Poleg 20-urnih tečajev, v katerih bodo usposabljali pomožne bolničarje in jih predvidevajo prav toliko kot lani, bodo letos imeli kar tri 80-urne tečaje, in sicer za člane enot civilne zaštite.

Razen teh oblik pa so pri občinskem odboru Rdečega križa imeli lani kar šest tečajev za nove šoferje, in sicer tri za avto-moto društvo Žirovnica in tri za združenje šoferjev in avtomehaničarjev Jesenice. Predvidevajo, da bo ta dejavnost po obsegu tudi letos podobna lanski.

B. B.

PRIJETNA PREDSTAVA MARTINA KRPA – REZULTAT USPEŠNEGA ŠTUDIJA MLADIH GLEDALIŠČNIKOV

Zveza kulturnih organizacij Jesenice je skupaj z umetniškim vodstvom amaterskega gledališča Tone Čufar Jesenice organizirala začetno stopnjo šolanja mladih ljubiteljev gledališča. Šolanje za tiste, ki so se odločili, da si pridobijo osnovno, pa tudi že nekoliko širše spoznanje iz odrske veščine, se je začelo v septembru preteklega leta.

Študij je bil namenjen mladim ljubiteljem gledališča, ki se v društvih in šolah ukvarjajo z igralsko dejavnostjo. V študij so bili vključeni tudi mentorji, ki v šolah usmerjajo dramsko dejavnost mladih. Kot opazovalci so spremljali potek študija in priprave za mladinsko novoletno predstavo Martin Krpan.

Študij je vodila ljubljanska dramska igralka Alja Tkačeva, z vso podporo umetniškega vodje amaterskega gledališča Tone Čufar Mira Kende. Za študij se je prijavilo in ga tudi končalo čez trideset mladink in mladincev. Razdeljeni so bili v dve skupini; v skupino osnovnošolcev in skupino srednješolcev. Študij je potekal v prostorih gledališča na Jesenicah dvakrat tedensko. Program šolanja je zajel vse tiste elemente, ki jih mora obvladati mlad človek ob javnem nastopu ali igralcu v gledališki igri. Pouk je nudil udeležencem vpogled v probleme govorne tehnike, kulture odrskega gibanja, koncentracije, delovanja in vloge gledališča, javnega nastopanja, predvsem pa izgovorjave slovenščine. Vsem tem elementom je bila dodana še vrsta drugih vednosti, ki so potrebne na odru, kot so občutek za prilagoditev in sprejemanje raznih odskih dogajanj in še veliko drugega.

Ta študij za mlade, ki se želijo ukvarjati z gledališko dejavnostjo, je prva takšna akcija za usposabljanje mladih talentov v občini. Zanimanje mladih za študij je bilo zadovoljivo. Vsebinski in način pouka pa taka, da so učenci z veseljem in zavzetostjo spremljali razlago raznih teoretičnih in praktičnih odskih skrivnosti. S kakšno vneto so mladi sprejemali pouk, je na slikovit način opisala ena od učenk (Mojca) v Železaru št. 45/81. Kot potrdilo vzdušja učencev, strokovnega in pedagoškega dela je uspešno izvedena gledališka igra MARTIN KRPA, ki so jo učenci uprizorili ob 150-letnici rojstva Frana Levstika, slovenskega pisatelja, literarnega teoretika in kritika, predvsem pa velikega prijatelja mladih. Igrica o močnem možu Martinu Krpanu s Sv. Trojice je bila namenjena najmlajšim jeseniščanom kot darilo dedka Mraza. Igrico si je ogledalo tudi veliko odraslih in starih občanov.

Premiera je bila v režiji mentorice Alje Tkačeve 20. decembra. Do novega leta so igrice ponavljali za nižjo stopnjo učencev osnovnih šol, sedaj pa jo igrajo za starejše učence jeseniških in okoliških šol ter ostale ljubitelje gledališča.

V igrice nastopajo: Sandi Jakopič (Martin Krpan), Bojan Pogačnik (cesar), Mojca Strgar (cesarina), Borut Slivnik (Brdavs), Katinka Tomazin (kobilica), Sanda Rebek, Natalija Savinšek, Branka Krivec, Julci Štampelj, Simona Anderlič, Maruša Oblak, Andreja Vehar, Astida Mencinger, Klavdija Ravnik, Jožica Kalman, Lili Petrič, Nataša Lončman in Tomaž Sotlar kot dvorjani, vitezi, kmetje...

Trud mentorice Alje Tkačeve in marljivost tečajnikov sta se izražala v dobro narejeni in izvedeni igrici, s katero so mladi navdušili vse tiste, ki so jo prišli gledat. Živa mladost na

odru nam je pokazala, kaj vse se da narediti s sistematičnim strokovnim delom. Za začetek je rezultat odličan. Mladi, ki še nikoli niso bili na odru, so opravili naloge brez napak. Nekajkrat komplicirane povezave v spremembi scenskih dogajanj so izpeljane brez »gneeč«, lepo mirno. Pri vseh vstopih, izstopih in skupnih scenah se je čutil opravljeni študij. Hoja, obnašanje, govor, vse je bilo dobro naučeno, že blizu popolne in presenetljive sproščenosti. Naš namen ni, da bi katerega od nastopajočih posebej pohvalili. To je zanesljivo opravila že njihova mentorica

Tkačeva. Ljubitelji gledališča želimo, da bi ta mlada skupina vztrajala in nadaljevala s študijem in da bi se število učencev še povečalo. Upajmo, da bodo takega mnenja tudi odgovorni gledališki delavci na Jesenicah, ker je že v tej skupini učencev nekaj »dobrega odrskega kadra«.

Temu mnenju dodajamo še razmišljanje Mojce v že omenjenem prispevku:

»...Ni nam težko. Prav ničesar nam ni težko in nerodno narediti. Naredimo in se včasih nasmejemo do solz. Radi hodimo v gledališče in tudi Aljo Tkačevo imamo radi. Žal nam bo, ko bo vse skupaj končano.«

Zato ne bi smeli dovoliti, da bi se želja mladih po znanju in ljubezni do gledališča z igrice Martin Krpan – KONČALA!

Franjo Ropret

ŠESTA MEDKLUBSKA RAZSTAVA »ČLOVEK IN JEKLO« IN BARVNIH DIAPOZITIVOV

V petek, 8. januarja, so v razstavnih prostorih Delavskega doma na Jesenicah odprli šesto medklubsko razstavo fotografije na temo človek in jeklo in barvnih diapozitivov v organizaciji foto kluba Andrej Prešern z Jesenic. Pokrovitelj razstave je kulturna komisija pri izvršnem odboru konference osnovnih organizacij zveze sindikatov Železarne.

Za razstavo fotografije na temo človek in jeklo je 54 avtorjev iz dvajsetih jugoslovanskih klubov poslalo 240 fotografij, za razstavo, oziroma projekcijo pa 71 avtorjev iz 27 jugoslovanskih klubov. 400 barvnih diapozitivov. Žirija, ki so jo sestavljali: mojster fotografije Vlasja Simončič, Kurt Batschinski iz avstrijske Koroške in akademski slikar Roman Savinšek, je za razstavo izbrala 109 fotografij 39 avtorjev iz petnajstih klubov in za projekcijo 111 diapozitivov 48 avtorjev iz 25 jugoslovanskih klubov.

Fotografije so predložili žiriji avtorji iz naslednjih foto klubov: Beograd – Beograd, »Bosna« – Doboj, »CD-13« – Zrenjanin, »Delo« – Ljubljana, »Iris« – Bjelovar, »Maribor« – Maribor, »Ok« – dom JLA Zagreb, »Podravka« – Koprivnica, Andrej Prešern – Jesenice, »Radovljica« – Radovljica, »Solt« – Ljubljana, »Tržič« – Tržič, »DLT Papirnica« – Vevče, »Zagreb« – Zagreb, »Zenica« – Zenica.

Ob otvoritvi so podelili tudi plakete in diplome za najboljše kolekcije in posamezne fotografije.

Priznanja za kolekcije so prejeli: zlato plaketo Vitomir Pretnar, srebrno Franc Sluga – oba foto klub Andrej Prešern Jesenice, bronasto Miroslav Kutni – foto klub Zenica, diploma Miroslav Nešić – foto klub »Bosna« Doboj.

Za posamezne fotografije: zlato Ladislav Panoš – foto klub Beograd, srebrno Franc Črv – foto klub Andrej Prešern Jesenice, drugo srebrno Mirko Prišlin – foto klub »Ok« dom JLA Zagreb, bronaste so prejeli: Marjan Dobovšek – foto grupa »Solt« Ljubljana, Branko Čušin in Branko Urh – foto klub Andrej Prešern Jesenice, diplomami pa Aco Dimitrovič – foto klub »Ok« dom JLA Zagreb in Alojz Mulič – foto klub Andrej Prešern Jesenice.

Priznanja za predložene barvne diapozitive so prejeli:

Za kolekcije: zlato plaketo Drago Bole – foto klub »DLT Papirnica« Vevče, srebrno Jovan Bačić – foto klub »Branko Bajić« Novi Sad, bronasto Silvo Cazufura – foto kino klub Nova Gorica, diplome pa Marjan Ručigaj – foto sekcija »Iskra« Kranj in Damir Brnjas – foto klub Zagreb.

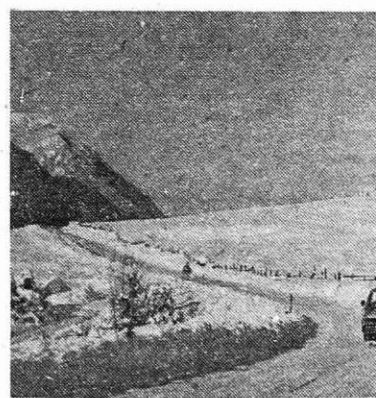
Za posamezne diapozitive pa: zlato Vinko Brezar – foto klub Tržič, srebrni Berislav Rubčić – foto klub »Iris« Bjelovar in Primož Lampič – foto klub »DLT Papirnica« Vevče, bronaste Adi Fink – foto klub Andrej Prešern Jesenice, Dimitrije Bulat – foto klub »Ok« dom JLA Zagreb in Goran Milankov – foto kino klub »CD-13« Zrenjanin, diplomi pa Janez Kosmač – foto kino klub Radomlje in Božidar Grigić – foto klub Osijek.

Naj omenimo, da so poleg že navedenih barvne diapozitive žiriji predložili še naslednji klubi: »Branko Bajić« – Novi Sad, Čačak, »Elektromašinar Voždovac« in »Tehnolog« – Beograd, »Mavrica« – Radomlje, »Natron« – Maglaj, Nova Gorica, Osijek, Planinske zveze Slovenije Ljubljana, »Uljanik« – Pulj.

Predsednik foto kluba Andrej Prešern Jesenice Franci Črv in predstavnik pokrovitelja Pavli Dimitrov sta ob otvoritvi poudarila, da ta razstava dodaja nov delček v mozaiku bogate razstavne dejavnosti na Jesenicah. Ta razstava je za naše območje še posebnega pomena, ker je veliko prebivalcev povezanih z jeklom. »Z razvojem moderne tehnologije pridobivanja jekla in njegove nadaljnje predelave se počasi opuščajo zastareli postopki in uvajajo novi, sodobnejši, ker težko fizično delo zamenjujejo stroji in avtomatika. Zato bodo posamezna dela s te razstave in njej podobnih lahko služila kot dokument nekega obdobja klasičnega železarstva na Gorenjskem. Druga dela, ki prikazujejo različno uporabo jekla v današnjem utripu življenja, nas vodijo v svet tehničnih dosežkov človeškega uma in ustvarjalnosti,« je bilo rečeno ob otvoritvi.

Tako razstava črno belih fotografij kakor projekcija izbranih barvnih diapozitivov, ki je sledila otvoritvi, dokazujeta nenehno kvaliteto rast umetniške fotografije in iskanje novih, modernjših fotograf-skih izrazov. Še posebno je razveseljivo, da med znane fotoamaterje vedno bolj prodirajo mladi, ki prinašajo tudi svežino in številne novosti v svet umetniške fotografije.

Jeseniki fotoamaterji so tudi ob tej razstavi izdali katalog z vsemi potrebnimi podatki in šestimi reprodukcijami nagrajenih fotografij.



Belo – Belo polje (Foto I. Kučina)

MUZEJI V RADOVLJIŠKI OBČINI

V januarju velja v muzejih radovljiške občine naslednji urnik: Čebelarški muzej in Linharatova soba v Radovljici sta odprta ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

Šivčeva hiša ob sobotah od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. V Kropi je Kovaški muzej odprt ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 13. in od 15. do 17. ure.

Muzej talcev v Begunjah je odprt ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 17. ure.



Članice sekcije za ročna dela pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice so izredno prizadevne in delavne. Ta čas imajo poseben tečaj za tkanje na statvah. Kupili so dvojce, in sicer stojče ter namizne, na katerih tkejo razne izdelke, ki se uporabljajo za okras in hišno rabo. Tečaj vodi Vida Robič iz Gozda, ki je po poklicu tekstilni tehnik. Izdelke, ki jih bodo naredile, bodo predstavile na že tradicionalni razstavi ob dnevu žensk. (Tekst in foto B. Blenkuš)

PO RAZSTAVI SLIK SLIKARSKE KOLONIJE »PODKOREN '81«

Tik pred novim letom so v hotelu Prisank v Kranjski gori zaprli razstavo likovnih del, nastalih v lanskoletni koloniji »PODKOREN '81«, ki jo je že sedmič zapored ob strokovni pomoči jeseniškega DO-LIKA organizirala HTDO Gorenjka Jesenice.

S svojimi deli so se predstavili naslednji udeleženci kolonije: Rudolf Arh – DOLIK Jesenice, Karoly Andrusko – Senta, Drago Bukovec – Maribor, Nika Hafner – DOLIK Jesenice, Leon Kapor – Ljubljana, Janko Korošec – DOLIK Jesenice, France Kreuzer – DOLIK Jesenice, Tomaž Kvas – Ljubljana, Pavel Lužnik – DOLIK Jesenice, Ferdo Mayer – Kamnik, Darinka Pavlič-Lorenčak – Celje, Mirna Pavlov – Škofja Loka, Tone Tomazin – DOLIK Jesenice, Jaka Torkar – Jesenice in Jože Trpin – Ljubljana, poleg gostov Bonija Čeha, Vida Černeta in Staneta Kolmana, ki so se predstavili, oziroma obogatili prireditev s skulpturami.

Ob tej kvalitetni in že tradicionalni likovni prireditvi je umetnostni zgodovinar Andrej Pavlovec, znani likovni kritik, dejal:

Razstava sedme slikarske kolonije v organizaciji HTDO GORENJKI z naslovom: »Gornjesavska dolina v upodobitvah slikarjev« je v Kranjski gori prikazala dela petnajstih slikarjev s tremi gosti – kiparji: Vidom Černetom, ki dela z varjenim železom, Bonijem Čehom, ki ga sicer poznamo kot slikarja in grafika, ki mu verjetno reševanje plastičnih form v grafiki ni zadostovalo in v miniaturnih razreševanjih formalnih problemov prikazuje monumentalne plastike, in kiparjem Stanetom Kolmanom, ki se je preizkusil v tesanju lesa ter končno rešil problem forme.

Sedma slikarska kolonija GORENJSKE, v kateri je sodelovalo sedem akademsko izobraženih slikarjev in osem ljubiteljskih in ki so svoja dela razstavili tako kot že večkrat v hotelu PRISANK v Kranjski gori, se je na razstavi predstavilo kot enotno ugašeno zbor krajinarjev. Razstava sicer ni pričala o različnih tokovih, ki danes obvladujejo likovno tvornost. Ob avantgardističnem iskanju in ob obvladovanju likovnih problemov, ki jih prinaša naš čas, teče namreč tudi neprestani tok krajinarstva, ki ga sledimo od romantičnih krajinarjev, kakršna sta bila, na primer, Pernhart in Karinger, do najnovejših poskusov, ki skušajo krajino vnovič predstaviti kot pomemben

slikarski objekt. Vsa razstava, pa naj gre za akvarele, risbe, grafike ali oljne podobe, govori še o nečem, namreč o izrazito spontanem odnosu do ustvarjanja in to ne glede na izobrazbene strukture slikarja. Vse: od verističnih posnemanj motiva do resnične slikarske predelave, smo imeli predstavljeno na tej razstavi, ki bi dejansko zaslužila reprezentativnejši prostor, za katerega se že trideset let bori jeseniški DOLIK. Ker ga ni, morajo razstave takšne vrste gostovati po najrazličnejših neustreznih prostorih, ki jim tudi na videz zmanjšujejo kvaliteto.

Ob razstavi velja poudariti še nekaj besed o slikarskih kolonijah nasploh, ki so v zadnjih nekaj letih nazadovale in nekatere med njimi celo odmirajo. Vsi organizatorji iščejo nove oblike, da bi presegli sedanjí nivo in slikarske kolonije prevedli v višje oblike, ki ne bi smele biti zgolj nabiranje likovnih del, ne kupovanje, ampak ustvarjanje. In to danes, ko se strokovno združenje likovnih umetnikov bori celo za povračilo stroškov za razstavo in pri današnjih cenah slikarskega materiala, ki si ga mora slikar nabavljati izključno v tujini, ker je celo naša edina tovarna prenehala izdelovati oljne barve.

Prav zaradi tega so odnosi med slikarji in organizatorji večkrat že skoraj napeti in marsikateri slikar se sprašuje, če je res vredno oddati eno delo organizatorju samo zato, da je na njegove stroške prebil v koloniji sedem ali deset dni. Vrednost bivalnih stroškov in vrednost likovnega dela pa sta si v velikem razkoraku – več da slikar.

To drži in vendar nas to ne bi motilo, če bi vedno lahko privabili v kolonijo slikarje, ki bi že vnaprej zagotavljali kvalitetni nivo razstave. Vsaj takšen nivo, kakršen je bil na razstavi sedme slikarske kolonije Gornjesavske doline. Brez dvoma bi ta razstava zaslužila širšo publiciteto.

Tega nisem napisal zaradi kuriozitet, ampak kot poznavalec likovnih dosežkov slikarskih kolonij v Sloveniji. Redkeje je bilo mogoče najti zares enovito ugašeno razstavo, pa čeprav je bil tudi drugje izredno raznolik slikarski material. Tu, na tej razstavi smo videli vse kvalitete tako pri akademskih kot neolanih slikarjih.

Navsezadnje vse slike izžarevajo neposreden odnos do krajine, do barvitosti v njej, ki jo vsak slikar vidi po svoje, do dogajanj v njej in še intenzivnejše žari v celotni razstavi ljubezen do predmeta upodabljanja, do krajine, ki ji slikarji ponovno s svojim lastnim videnjem dvigajo vrednost. In ta zavzetost pomeni umetniško rast, pomeni pri premagovanju ovir na poti do izčiščenega likovnega in vsebinskega izraza tudi tisto vrednost, ki so jo ohranile in jo še imajo slikarske kolonije pri nas.

KAJ NAM PA MOREJO, MOREJO ...

Tako so si mislili v noči med minulo sredo in četrtkom po končanem 17. kolu državne prvenstva v hokeju na ledu nekateri izmed tistih, ki so še pred nekaj urami nosili dres Jesenic ali Kranjske gore. Eni veseli nad zmago, drugi razočarani nad remijem so se okrog tretje ure zjutraj znesli nad prebivalci stolpnice na Titovi 87.

Kolektivno so pospremili domov eno izmed najstnic te stolpnice, kar je prav gotovo kavalirsko, čeprav nekoliko v nenavadni uri tako za najstnico kot za športnike. To nas niti ne zanima toliko, če bi to spremstvo potekalo uri primerno in če s pritiskanjem na zvonce drugih strank in razbijanjem ter vpitjem ne bi prebudili polovice prebivalcev stolpnice, med njimi tudi precej delavcev, ki so si z nočnim počitkom nabirali moči za naslednji delovni dan. Toda to še ni bilo dovolj. V spodnjih prostorih so sneli gasilni aparat s peno in se šli prave »gasilce« ter s peno posvinjali hodnik, stopnišče, steklena vhodna vrata in povrhu še tri pred stavbo parkirane osebnih avtomobile, last stanovalcov stolpnice. Ko so se zdivjali, so »junaki noči« zapustili prizorišče s prinzem. Okrog deset se jih je zbasalo v in na avtomobil in se posmejalo »v brk« cestno-prometnim predpisom in varnosti v cestnem prometu in se odpeljalo v neznanost.

Ker v hiši stanovalci izmenično hodnike in stopnišča čistijo prostovoljno sami, so seveda naslednji dan morali krepko pljuniti v roke, da so pospravili posledice nočnega divjanja. Za nameček pa bodo stanovalci

morali še plačati polnjenje gasilnega aparata, kar velja 2.000,00 din. Da ne omenjamo živcev in prikrajšanja pri spanju.

To ni prvi primer izgreda nekaterih junakov, ki nosijo drese obeh jeseniških moštev in za katere družba odšteva velike denarje. Toda vedno so pritožbe zaradi njihovih izpadov nekako utišali in v tem je tudi najbrž del vzroka, da še kar naprej počenjšajo to, češ, »kaj nam pa morejo, morejo, morejo...«

O teh »junakih« bi morala spregovoriti uprava obeh hokejskih kolektivov in ustrezno ukrepati, ker teh nekaj posameznikov meče slabo luč na oba hokejska kolektiva, pa tudi na tiste prave športnike, ki s tem nimajo nič. Z njimi pa bi se morali seznaniti tudi organi za notranje zadeve, saj gre za grobo kršenje javnega reda in miru in neodgovorno praznjenje gasilnega aparata ter materialno škodo. Imen teh »junakov« ne bo težko najti.

Delavcem v združenem delu, ki dajejo veliko denarja za hokej, niso pomembne samo »zvezdice«. Denar dajejo tudi za to, da bi na Jesenicah rastle zdrav, športno-moralno vzgojen hokejski kader.

TUDI V LANSKEM LETU PREVEČ SMRTNIH NESREČ V GORAH

Leta 1979 se je v planinah smrtno ponesrečilo 39 ljubiteljev in obiskovalcev gor. Med njimi so mnogi ponesrečili številne nevarnosti planinskih svetov ali bili slabo opremljeni. Neizkušenost in neznanje sta zahtevala veliko lažjih in težjih nesreč poleti in pozimi v gorah.

Gorski reševalci, več kot 500 jih je v 16 gorako-reševalnih postajah, so morali tudi v leto 1980 skupaj z vodniki lavinskih psov in delavci milice iskati, pomagati in reševati številne planince, ki so precejšnjo svojo pomanjkljivo planinsko opremo, znanje in sposobnosti. V leto 1980 se je v gorah in stenah smrtno ponesrečilo 22 planincev, plezalcev in alpskih smučarjev. Človeški davek goram je kljub stalnim in dobronamernim opozorilom in preventivnemu tolanju in naštirni vzgoji obiskovalcev gora mnogo prevelik in meče dokaj temno senco na sposobnosti in previdnost obiskovalcev gor.

Nesreče v gorah so tudi v leto 1981 znova kruto in neumljivo gospodarije. Planinci so lani ponovno zahtevali mnogo prevelik krvni davek. V gorah se je smrtno ponesrečilo 26 nepravilnih, neizkušenih in slabo opremljenih planincev.

Je konec meseca januarja (29. 1. 1981) se je na poldnevnem vrhu Vitranc nad Kranjsko goro smrtno ponesrečil Blaž Mali iz Hlebe pri Lescah. Zima, še posebej mrzla in ledena, je izredno nevarna za izkušene in še mnogo bolj za neizkušene in slabo opremljene gornike in smučarje. Po navedenih praznikih je odšel iz Kamniške Bistrice slabo opremljen in neizkušen 41-letni inženir metalurgije Andrej Gala iz Ljubljane. Več mesecev so ga zamen iskali številni gorski reševalci iz Kamnika, Kranja, Trčica in Jezerskega. Končno so ga našli pod vrhom Grintavca (2558 m) a pomočjo helikopterja tajništva za notranje zadeve SRS šele 22. septembra v že močno razpadajočem stanju. Ponesrečeni Gala je zdrsnil pri sestopu s poldnevnega vrha Grintavca proti Suhodolniku.

Nad francoskim Chamonixom so zimske snežne urovnice, Savojskih Alpah, cele tri tedne življenjsko ogrožale zakonski par, ki se je moral boriti tri tedne v višinah Mont Blanca pri temperaturi od minus 15 do minus 20 stopinj Celzija.

Lanski mesec januar je bil ledeno mrzel z izredno velikimi snežnimi padavinami. Na Jahorini nad Sarajevom je 11. januarja smrtno 17-letni dijak Branišev Serić iz Sarajeva.

Zima v gorah je mnogo bolj nevarna kot toplo, sončno poletje. Zima v gorah zahteva izurjenost in nevarnosti vajene smučarje in alpiniste. Vetrovi in snežni meteži so povzročitelji plazov, ki so največji sovražnik vseh zimskih obiskovalcev gor.

Zasnežene, viharne in ledena gore s snežnimi plavci in snežnimi meteži, so od leta 1952 do današnje zalevale že 135 smrtnih žrtev. Pozimi so poleg snežnih plazov nevarne tudi potuhnjene megle, ki zavajajo ljubitelje bele pojočnosti in to opojnost rade hitro spremenijo v belo smrt. Zato v zasnežene gore, po katerih se vlačijo snežni meteži in megle, vedno le skrajno previdno. Na to nas nenehno opozarjajo žrtve izpod Storzica leta 1937, Mavrova leta 1966, krute in neumljive zime 1950/51 in 1952 v Posočju. Plazovi so neumljivo uničevali vse na svoji poti tudi že prej in pozneje na Zelenici, Begunjski, Okrešlju, Veliki in Mali planini, Vrhu in Slenu pod Mojstrano leta 1968.

V času lanskih zimskih bolelih poletnic so tavalj solariji in dijaki iz Maribora po vzharnem in meglenem Pohorju.

Lani 15. februarja se je v poldnevnem severnem pobočju Brane smrtno ponesrečil 21-letni Edo Peternel iz Domžal, ker ni bil primerno opremljen. Iščočasno pa so mladi, neizkušeni in pomanjkljivo opremljeni plezalci in alpinisti iz Prevalj in Raven plezali v stenah Raduhe, kjer jim je ledena zima nastavila nevarne in težke pasti.

Meec februar in marec sta meseca snežnih plazov. 23. februarja so na Šar planini iz osebnega avtomobila potegnili šest mladih, nepravilnih, zmrzjenih smučarjev, ki jih je zasul sedem metrov visok snežni plaz.

Stene, gredi in še prav posebej zasnežene grane Brane (2252) so posebno izpostavljene in skrajno nevarne za mlade plezalce, ki se hočejo preizkusiti v zimskem alpinizmu. Grapo v vzhodni steni Brane sta hotela v prvih dneh meseca marca lani ukrotiti in preplezati mlada plezalca iz Ljubljane in Doba. Sredi vzpona prek poldnevnih skokov ju je presenetil moker plaz. En plezalec je bil težje poškodovan z nevarnimi zlomi in odrgninami, kamniški gorski reševalci pa so imeli veliko težkega dela, da so oba plezalca spravili iz grape v dolino.

V mesecu marcu so imeli gorski reševalci mnogo dela tudi v drugih gorskih skupinah: Dolomiti in v Alpah nad Davosom, Chamonixom in St. Moritzem.

Takoj ob nastopu poletne planinsko-plezalne sezone sta se 14. julija v nemški smeri severne stene Triglava zaradi nezadostne plezalne opreme in pomanjkanja nujno potrebne tehnične znanja in zaradi neprevidnosti smrtno ponesrečila dva mlada beogradska plezalca Milica Marković in Srđobran Petrović.

Po dveh letih so 14. julija lani gorski reševalci iz Chamonixa s pomočjo helikopterja rešili iz ledeniške razpoke Aiguille Verte dva naša plezalca in alpinista Tatjana Jakovića in Janjeza Iličića, ki sta se smrtno ponesrečila 29. julija 1979 pri sestopu s te zahtevne gore v skupini Mont Blanca.

Triglavsko severna stena je 23. julija zasnežena še dve novi smrtni žrtvi. V silosarski, skrajno težki in zahtevni smeri v zahodnem delu severne stene, sta se smrtno ponesrečila zaradi nepravilnega varovanja dva naša odlična alpinista Mitja Kanellopoulos in Janez Batista iz Ljubljane.

Pomanjkanje znanja, nepopolna in nezadostna oprema, prehitene, slabo in nezadostno varovanje, podcenjevanje nevarnosti gora in precejevanje svojega znanja, sposobnosti in opreme so se, in še zahtevali številne lažje in na žalost tudi smrtno nesreče, prave katastrofe in tragedije v naših gorah.

Sestega avgusta sta se v Jesihovi smeri Šit nad Planico smrtno ponesrečila dva češkoslovaška plezalca: 31-letni dr. Karel Sykora in 19-letna Suzana Hromakova. 17. avgusta se je v stenah Mangarta (2678) smrtno ponesrečila zahodnonemška državljanka Heide Kleber iz Münchna.

KAJ POMENI ALPINIZEM SLOVENCEM, JUGOSLOVANOM?

Nič. Očitno popolnoma nič. Vsaj tak občutek sem dobil ob pregledu najuspešnejših športnih dogodkov preteklega leta, ko sredstva javnega obveščanja ob novem letnem obračunu tega športa in alpinizma, v katerem bi jugoslovani zastajali za svetovnim vrhom, ali pobirali kolajne samo po zaslugi poštvalnosti posameznika, pač pa šport, ki je lani prispeval dva največja alpinistična dogodka v svetovnem merilu, šport, ki ima samo v Sloveniji zaledje 1500 aktivnih plezalcev, med katerimi jih je vsaj 50 vrhunskih. Slovenski alpinisti štejejo sezono 1981 za najuspešnejšo v 100-letni zgodovini, uspešnejša je od predlanske, ko smo stali na »streh svetla« in vendar, kot da nam ne zdi vredno ob »uspehu« nogometne reprezentance postaviti dvomesečno garanje na Lhotseju v steni leta 2000 (kot jo je ocenil REINHOLD MESSNER – najboljši svetovni alpinist), niti fantastičnega podviga mini odpravice v 4000-metrski steni DHAULAGIRIJA.

Ne spada v alpinistično etiko povzdigovati svoja dejanja, vendar če svetovne publikacije, kot so MOUNTAIN, ALPINISMUS in MONTAGNE E ALPINISME, poosevijo cele svetovne uspehe, kot je Lhotse, če ga največja med tovrstnimi revijami ameriške ALPINE JOURNAL postavi na prvo mesto v sezoni 1981, medtem ko pri nas ta uspeh ne odvrne skoraj nič? To je tako, kot bi v letnem pregledu izpuščili Petricevo zlato na evropskem prvenstvu in dosti huje, kot če bi izpuščili uspeh Dubravčeve. Lhotse svetovni mediji enotajno z zlato olimpijsko medaljo in Dhaulagiri je sigurno vreden zlata na svetovnem prvenstvu.

Prislijen sem alpinizem primerjati z drugimi športi, čeprav alpinizem se zdaleč ni le to. Alpinizem tako kot noben drugi šport gradi človekov odnos do narave, družbe, do soljudi. Alpinisti se zdi za malo povedati, kako je garal, da je dosegel cilj. Medtem ko v večini drugih športov to delo opravijo novinarji, ko gledalci sami ocenijo in občudujejo protagonista, v alpinizmu areni ni gledalcev, ni poveličevanja, je le večna podrojenost največji sili – naravi. In ta boj, prvobitni odnos do narave izven medijev, povzdiguje alpinizem nad šport, ga uvršča v kulturne odnose.

Zakaj se torej Jugoslovani do alpinizma obnašamo tako mačehovski? Ker ga ne poznamo? Ker se o njem premalo sliši? Ker se o plezanju ne da gledati direktnih prenosov? Ker se poprčen človek v udobnem fotelju ne more enačiti z izmučenimi kreaturami v grozljivih, zaledenelih stenah? Mislim, da je alpinizem pri nas še vedno žrtev zgrešenega pojmovanja, še vedno se ga drži privzok norega tveganja, iracionalnega sočkanja s smrtno nevarnostjo, daleč od normalnega, vsakdanjega. Zdi se, da se alpinizem popretnemu človeku zdi družbeno škodljiv in nepotreben. Večkrat slišim, da bi bilo treba prepo-

vesti odprave, saj so predrage, ljudje tam izgubijo prete, celo stopala ali celo življenje. Pa niso predrage, saj stane odprave bistvo manj kot gostovanje kočarkarjev po Ameriki, pomeni pa v svetu dosti več!

Tveganje (po ALPINISMUSU šele na 14. mestu med športi), ki pa je pristotno, nikoli ne odtehta koristi, ki jo družba dobi v formiranem človeku, pripravljenem na neverjetna samoodrekanja v najhujših okoliščinah, namesto stremuškega slabosti. Poškodbe so dosti redkejšje kot pri hokeju ali nogometu, čeprav so resnejše, največkrat posledica neznanja ali neizkušenosti. In zakaj omrzline na odpravah? Kot pri vsakem drugem vrhunskem športu naletimo na faktor, ki se imenuje – denar. Vrhunski alpinizem ima iste potrebe kot ves vrhunski šport. Odprave so drage, za svetovno uveljavitev pa so nujne. Mi pa ne damo športu, v katerem smo predvsem po zaslugi samoiniciative na vrhu. Vrhunski šport je preštit in če preštit bočemo, ga tudi široko družbeno podprimo!

V današnjem jugoslovanskem vrhunskem alpinizmu situacija je zdaleč ni rožnata. Uspehi so vrhunski, podpora pa je omejena na planinsko organizacijo in na organizacije združenega dela, ki so neposredno reklamno zainteresirane. Pogledimo po svetu: Japonci imajo v sezoni približno deset odprav, od tega pride na štiri odprave en uspeh, pa tudi Poljaki in Čehi so v Himalaji najmanj dvakrat na leto. Naš alpinist vrhunškega formata pa ve, da na odpravi mora uspeti, saj bo naslednja odprava šele čez dve ali več let, da je v Himalaji morda prvič in zadnjič in tudi marsikateri kos opreme obremeni njegov finančni proračun.

Namenimo alpinizmu toliko denarja kot, na primer, smučanju, košarki, nogometu, pa bomo videli, da so v Sloveniji tudi alpinistični Stenmarki. Na žalost mora vrhunski alpinizem poudarjati športno plat in uspešnost, da si sploh omogoči obstoj. Mora iskati podobnosti z drugimi športi, da si zagotovi finance za delovanje. To pa ga obenem izčrpa in oddaljuje od prvotnega namena. Po moje bi se dalo najti tudi drugačno rešitev, kot da se v alpinizmu spuščamo v vrednotenje in točkovanje ter po domače rečeno v prosjačenje za denar, ki omogoča izvenevropsko delovanje.

Ne morem si kaj, da ne bi citiral slovitiga WALTERJA BONATTIJA, ki pravi, da: »... v svetu domišljajcev in poprečnih vrhunskih alpinistov ne smejo biti skromni, kot tudi niso vrhunski športniki drugih panog. Iz njegove izjave naj bi sledilo, da moramo alpinisti sami obveščati javnost o svojem delovanju. To brez večjega pompa ves čas tudi počnemo, a se izogibamo tistega, očitno najvažnejšega faktorja, ki privlači množice, ATRAKTIVNOSTI. Kaj sme biti ta odločujoča pri tem, koliko te bo družba podprla?«

JANI PRŠENICA

PAVLU BALOHU OB SLOVESU

»Vetani, Pavel Baloh! Pridi k tabli!«

Tako sem ti pred dobrimi tremi desetletji mesec za mesecem veléval v šoli.

Kako srečen bi bil, ko bi mogel danes reči:

»Vetani, Pavel! Glej, kakšna množica ljudi se je zbrala, da bi te pozdravila in objela: tvoja družina, sorodniki, sosedje, prijatelji in znanci, sodelavci, gorski reševalci, alpinisti in planinci – vsi, ki si za življenje z njimi in zanje delal, ki smo ljubila tvoj preterni, radoživi smeh, neuničljivo voljo do življenja, tvoje mnogostransko znanje in tisočere spretnosti! Vetani, Pavel!«

Saj vem:

Smrt je dokončno dejstvo. Vendar je krivično, da te je takole nenadoma iztrgala iz naše sreče. Proti gospodarici našega BITI ali NE BITI smo pač brez moči. Ni jih malo, ki jo prosijo, da bi jih pokosila, pa jih pušča naprej životariti in trpeti. Muhasta je njena izbira: najboljša čisto pobere v cvetu njihove mladosti.

Čeprav si se že bližal srečanju z Abrahamom, si vendarle ostal večni mladenič. S svojimi rokami si postavil in ohranil družini dom, hkrati pa našel dovolj časa, da si postavil postajo Gorske reševalne službe v Mojstrani na svoje noge.

Ko smo te pred trinindesetimi leti sprejemali kot pripravnika v alpinistični odsek pri Planinskem društvu Dovje-Mojstrana, nihče od nas ni slutil, kako visoko se boš na tem področju vzpel. Imeli pa smo čas, da smo ti vcepili v glavo poglavitno etično in moralno načelo: alpinist je hkrati in predvsem gorski reševalec. Človek, ki mora biti kljub nečloveškim naporom pripravljen zastaviti svoj lastni jaz, da bi ponesrečenca prinesel v dolino. Če smo živega našli. Ali mrtvega z vso potrebno pieteto.

V tistih časih smo bili gorski reševalci v Mojstrani potrebni socialne pomoči. Razen nekaj klinov, karabinerjev in vrvi, vreče ter Krammerjevih opornic in povojev nismo ničesar premogli. Kako je treba ravnati z gramirjem in marinerjem, smo se učili spoznavati samo na skupnih vajah gorskih reševalcev. Ob vsaki nesreči smo morali počakati na gorske reševalce z Jesenic.

Potem pa je prišel tvoj čas.

V desetih letih se je pod tvojim vodstvom postaja Gorske reševalne službe v Mojstrani postavila na svoje noge. Okrog sebe si strnil kot enak med enakimi

dovolj pogumnih, izurjenih, poštvalnih, nesebičnih fantov, pripravljenih stopiti vsak čas v steno in pomagati. Posrečilo se vam je uresničiti naše davne sanje: nikogar več vam ni bilo treba prositi za pomoč, kadar ste zaslišali SOS iz sten ali z gor.

Med tem si stopil na najvišji vrh Evrope, prečlil Matterhorn, plezal v Dolomiti. Koliko tistih, ki si z nami začel svoj alpinistični pot, nas je o tem samo sanjalo!

Kdor je tako ljubil naše stene in gore, kdor jih je toliko preplezal in prehodil, kdor je na svojih rokah znošil toliko žrtev gor v dolino, kdor je tolikokrat stopil na teme našega očaka Triglava, za tega še posebej velja pesem:

»Oj Triglav, v spominu mi je tvoj čar, zato pa te ljubim in bom te vsekar.

IN ZADNJA KO URA
ODBILA MI
BO –
POD TVOJIM OBZORJEM
NAJ
SPAVA
TELO!

Kjer radostno pički naznanjajo dan –

Oj Triglav, moj dom, kako si krasan!

Uresničila se ti je tiha želja vseh gorskih reševalcev, alpinistov in planincev:

Ko me ne bo več, zagrebite moje truplo pod Triglavom!

Spomin nate in na tvoje delo bo ostal živ. Častna znaka gorske reševalne službe in planinske zveze ga bosta pomagala ohranjati.

Pevci ti bodo zdaj odpeli »Oj Triglav, moj dom«, potem pa se bomo vsak po svoje od tebe poslovili. Gorskim reševalcem iz Mojstrane in z Dovjega, z Jesenic, iz Trčica in iz Rateč bo ob tem slovesu posebej težko pri srcu.

Meni pa naj bo dovoljeno, da se poslovim od tebe kot učitelj od svojega nekdanjega bistrega, pridnega, neuklonljivega učenca, ki v šoli in v življenju nikoli ni zatajil, ki je svoje lastno življenje ničkolikokrat postavil na kocko, ko je iz navpičnih gorskih strmin reševal druga življenja – ali pa le še trupla...

Verjemi, dragi moj fant, da takšne slovo ni prav nič lahko. In če mi je med slovesom sempatija glas za drhtel, pripiši to naključju, da sva pravzaprav skupaj rasla...

Mirno spi pod našim – in tvojim – Triglavom!

Janez Svobljak

OSNOVNOŠOLSKA DEKLETA SO SE POMERILA V ODBOJKI

V četrtek, 7. januarja, je bil v telovadnici osnovne šole Gorenjskega odreda v Žirovnici drugi turnir v odbojki za dekleta iz osnovnih šol jeseniške občine v letošnjem šolskem letu. Udeležile so se ga ekipe: OS Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela, OS Tone Čufar, OS Prežihov Voranc, OS Jeseniško-bihovski odred Kranjska gora in domača ekipa OS Gorenjskega odreda.

Ekipe so bile razdeljene v dve skupini, doseženi pa so bili naslednji izidi: T. Čufar : P. Voranc – 2:1; Koroška Bela : Kranjska gora – 2:0; Žirovnica : T. Čufar – 0:2; Žirovnica : Voranc – 0:2.

V boju za tretje in četrto mesto je ekipa P. Voranca premagala ekipo Kranjske gore z 2:0, v finalu pa s porazenem boju ekipa Koroške Bele ekipo T. Čufarja z 2:1. Dekleta so prikazala precejšnjo mero borbenosti, nekatere igranje pa tudi dokajšnjo tehnično znanje, kar nam dokazuje, da ženska odbojka v osnovnih šolah naše občine napreduje.

V prvovrščeni ekipi Koroške Bele so nastopile: Hansa Softić, Barbara Bogataj, Samira Čatak, Suvada Džafić, Natalija Gasperin, Irena Kokal, Tadeja Kozamernik, Natalija Biček in Mojca Miklavčič. V zmagovalni ekipi je bila najboljša Barbara Bogataj, v ekipi T. Čufarja pa Snežana Balazić.

R. D.

KAM NA REKREACIJO?

HTDO Gorenjka TOZD Žitnice Kranjska gora je omogočila nakup točkovnih kart za žitnice od Jesenice do Rateč za delavce Železarne. Petdeset točk stane 150 din (normalna cena je 185 din).

Karte lahko kupite na sindikatu Železarne.

V NEDELJO NA PRISTAVI TRADICIONALNI »SMUK KARAVANŠKIH KURIRJEV NOB«

V krajevni skupnosti Javornik - Koroška Bela se daj časa poteka obsežne priprave na tradicionalno spominsko zimsko športno prireditev »smuk karavanških kurirjev« v spomin na 51 padlih kurirjev v NOB na območju Karavanb.

To smučarsko tekmovalstvo tudi letos organizirajo občinski odbor ZB NOV Jesenice, krajevna organizacija ZB NOV Javornik-Koroška Bela in TVD Partizan Javornik-Koroška Bela.

Za izvedbo te prireditve skrbi številni organizacijski in tehnični odbor, ki šteje kar 150 članov. To so predstavniki najrazličnejših služb, pripravljali prog, starterji, člani rediteljske službe in drugi. Tudi letošnje tekmovalstvo bo potekalo na dveh standardnih progah. Daljša proga Burec je dolga 1200 metrov z višinsko razliko 330 metrov in 24 vrati, krajša proga Kurir pa je dolga 500 metrov, višinsko razliko ima 100 metrov in 11 vrati.

Na tekmovalju bodo sodelovali člani borcevskih in mladinskih organizacij, teritorialne obrambe, ZRS, milice, JLA, osnovnih šol in drugih organizacij. Med udeleženci tekmovalstva bodo tudi tekmovalci iz zamejstva. Organizatorji so za najboljši pripravili tudi vrsto priznanj.

Vsaka prvovrščena ekipa bo prejela pokal, druga in tretja pa diplomu. Najboljša ekipa šol bo prejela prehodni pokal »kip borca«, posamezniki pa medalje.

Nedeljski smuk se bo začel ob 10. uri. Pokrovitelj tekmovalstva je Vatrostalna Ženica – TOZD Jesenice.

Ob koncu naj še omenimo, da bo v nedeljo na cesti na Pristavo veljal poseben prometni red. V dopoldanskem času bo cesta enosmerna od Trebežna na Pristavo od 7. do 10. ure, nazaj pa od 14. ure dalje. Organizatorji bodo poskrbeli tudi za avtobusni prevoz udeležencev tekmovalstva in drugih občanov na Pristavo. Prvi avtobus bo odšel ob 7. uri, drugi pa ob 8. uri in 30 minut izpred valjarne na Beli. Dostop bo sicer možen tudi z osebnimi vozili (obvezna zimska oprema), vendar organizatorji opozarjajo, da je na Pristavi zelo malo prostora za parkiranje in naj vsakdo po možnosti pusti avto doma oziroma v dolini. Dostop na Pristavo bo možen tudi iz Planine pod Golico preko Španovega vrha. Žitnica iz Planine pod Golico na Španov vrh bo vozila v nedeljo ob 8. ure dalje.

J. B.

RAZPIS PRVENSTVA ŽELEZARNE V VELESLOMU IN SMUČARSKIH TEKIH

Tekmovalje v veleslalomu bo v soboto, 30. januarja, v Mojstrani s pričetkom ob 9.30 uri v organizaciji SK Kranjska gora.

Tekmovalje v smučarskih tekih bo prav tako v soboto, 30. januarja, v Mojstrani s pričetkom ob 12. uri.

PROPOZICIJE – VELESLOM: Tekmovalje je ekipno in posamezno ter poteka v ženski in moški konkurenci.

Kategorije – moški in ženske: do 25 let, letnik 1957 in mlajši; od 25 do 35 let, letnik 1947 do 1956; od 35 do 45 let, letnik 1937 do 1946 in nad 45 let, letnik 1936 in starejši.

Ekipe štejejo po enega tekmovalca in eno tekmovalko iz prve in druge kategorije in boljšega tekmovalca – tekmovalko iz tretje ali četrte kategorije. Vrstni red ekip se določi s seštevkom doseženih časov. Število tekmovalcev je neomejeno. Tekmovalci starejših letnikov lahko nastopajo v mlajših kategorijah, vendar so v tem primeru uvrščeni v mlajši kategoriji.

PROPOZICIJE – TEK: Tekmovalje je ekipno in posamezno v ženski in moški konkurenci.

MOŠKI: I. kategorija do 35 let, letnik 1947 in mlajši – 4 km; II. kategorija od 35 do 45 let, letnik 1937 do 1946 – 2 km; III. kategorija nad 45 let, letnik 1936 in starejši – 2 km.

ŽENSKÉ: – I. do 35 let, letnik 1947 in mlajše – 2 km; II. kategorija nad 35 let, letnik 1946 in starejša – 2 km.

Za ekipo štejeta po dva tekmovalca iz I. kategorije in boljša iz druge ali tretje kategorije pri moških, pri ženskah pa iz vsake kategorije po dve tekmovalki.

Poimeanske prijave pošljite na sindikat Železarne do 27. januarja ob 11. uri, ko bo v sejni sobi opravljeno zbiranje startnih števil.

Na tekmovalni dan bo organiziran prevoz tekmovalcev z avtobusi. Prvi avtobus bo imel odhod s Koroške Bele ob 7. uri, drugi avtobus pa s parkirnega prostora pred Železarno ob 7.15 uri in ob 10. uri.

RAZGLASITEV REZULTATOV bo takoj po zaključku tekmovalstva v restavraciji Triglav v Mojstrani (približno ob 15. uri).

Komisija za športno rekreacijo pri sindikatu Železarne

TEČAJ SMUČARSKEGA TEKA

Ljubitelji smučarskega teka, predvsem začetnike, obveščamo, da bomo pričeli s tečajem danes, v četrtek, 14. januarja, ob 18. uri v sejni sobi športnega društva v športnem parku v Podmežaklju, kjer boste dobili napotke za nakup opreme in izvedeli vse o mazanju. Dogovorili se bomo tudi za dneve in ure vadbe na snegu.

Vabimo vse ljubitelje teka na smučeh na sestanke, kjer se boste tudi prijavili.

Tecelj je brezplačen.

Komisija za športno rekreacijo pri sindikatu Železarne

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

FRANČIŠKE SLIVNIK

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in kolektivom TKR-NG, ki so našo mamo spremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti, ji poklonili toliko vencev in cvetja!

Se posebno zahvalo smo dolžni dr. Antonu Novaku z Bleda za dolgoletno zdravljenje na domu.

Zahvaljujemo se tudi pevskega zboru iz Zasipa za žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: hči Francka z družino in sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta in brata

PAVLA BALOHA

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zena Marija, sin Dušan, hčerka Irena, sestra Marta in Anica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega

MATIJA ZIDAREVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem, ki so z nami sočustvovali, nam pomagali, izrazili ustno ali pisno sožalje, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni carinskim in obmejnim organom Avstrije in Italije, njegovim sodelavcem Carinarnice Jesenice, obmejni milici in predstavnikom postaje milice Jesenice.

Posebej se zahvaljujemo delovnemu kolektivu Gorenjskega oblašča Kranj TOZD Jesenice, delovnemu kolektivu Kompas Rateče, družbenopolitičnim organizacijam, sosedovcem, Viktorju Volčinju in Draganu Ivanoviču za poslovljene besede in pihalnemu orkestru Jeseniških železarjev za ganljive žalostinke.

Se enkrat hvala vsem in vsakomur posebej.

Zalujoča žena Nuša, sin Zoran in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji smrti moje- ga moža, brata in strica

JOŽETA PAVLOVIČA

se iz srca zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste mi v tem težkem trenutku stali ob strani ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujem zdravnikom dr. Čebokliju, dr. Krstiču in dr. Šmonovi, ki so v času njegove težke bolezni bedeli nad njegovim zdravjem. Zahvaljujem se vsem trem govornikom za občutne besede ob slovesu, pevcem za zapete žalostinke, KS Dovje-Mojstrana in sodelavcem iz TOZD Kovinar Jesenice ter vsem darovalcem vencev.

Zena Pavla Pavlovič v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob težki in prerani izgubi dragega moža, očeta, sina in brata

FRANCIJA SMOLEJA

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih.

Posebno se zahvaljujemo dr. Ažmanu in zdravniškemu osebju kirurškega oddelka, govornikom Noču, Ličofu in Markovcu za poslovljene besede, pevcem za zapete žalostinke in učencem 6. č. razreda osnovne šole Tone Čufar Jesenice za venec. Hvala tudi sodelavcem vzdrževanja TOZD Jeklarna za denarno pomoč in cvetje.

Iskrena hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, hvala za izrečena sožalja in hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali in pospremili pokojnika na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Marija, sinova Aleš in Davorin, mama Karolina, sestra Milica in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem Društvu invalidov Jesenice za obisk na domu, čestitko in darilo. Zahvaljujem se tudi osnovni organizaciji sindikata TOZD Jeklarna za denar, kateri mi je v času bolezni dobrodošel.

Enako se zahvaljujem sindikatu in zdravstvenemu osebju, ki so mi omogočili brezplačno bivanje na morju.

Se enkrat vsem iskrena hvala. Obenem želim vsem srečno in uspehov polno novo leto 1982.

A. B.

ZAHVALA

Sodelavcem v TOZD Družbena prehrana in obratu Kazina se za obisk na domu in denarno pomoč v času moje bolezni iskreno zahvaljujem.

Želim jim srečno in uspešno 1982. leto.

Kristina Leskovšek

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata RTA se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Ivana Fenz

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam TOZD Želblarna se najlepše zahvaljujem za prejeto denarno pomoč ob smrti moje mame.

Miro Lah

ZAHVALA

Izvršnemu odboru osnovne organizacije zveze sindikatov TOZD Transport se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Edo Zupan s Suzano in Dejanom

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitke in darilo ob rojstnem dnevu in novem letu. Zahvaljujem se tudi tov. Bergantovi, tov. Torkarju in Kodriču za obisk.

V letu 1982 vsem skupaj želim veliko uspehov in zdravja.

Anton Papež

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam iz TOZD Žičarna se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč.

Fadil Kavazović

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se prisrčno zahvaljujem za novoletno darilo in voščilo ter obisk na domu.

Karel Pokelšek

ZAHVALA

Delavcem TOZD Hladna valjarna Jesenice in Žičarna se iskreno zahvaljujem za voščilo ob novem letu in jim želim obilo delovnih uspehov v letu 1982.

Marija Veber

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem delavcem TOZD Družbena prehrana, kolektiv restavracije Kazina za pozornost in novoletno voščilo, ki sem ga bila zelo vesela.

Tudi jaz želim celotnemu kolektivu srečno, zdravo in uspehov polno novo leto.

Jožica Praprotnik

ZAHVALA

Društvu invalidov Jesenice se iskreno zahvaljujem za obisk na domu in novoletno čestitko ter darilo.

Odboru društva in vsem članom želim zdravo in uspešno novo leto 1982.

Husein Kostić

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za pozornost, darilo in čestitko ob življenjskem prazniku. Ob tej priliki želim vsem zdravja in sreče v novem letu 1982.

Pavel in Julka Klemenčič

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 16. januarja, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini: **Specerija Bled** - supermarket Union, Titova 22 in **Rožca, samopostrežna trgovina** 9, Bokalova 5/a.

DEŽURNA LEKARNA

Za občini Jesenice in Radovljica je v mesecu januarju 1982 dežurna lekarna na Jesenicah.

REŠITEV KRIŽANKE IZ 1. ŠTEVILKE ŽELEZARJA:

Skat, stik, Tarragona, tanker, maršal, Vasja Pirc, Toni, šop, anali, marjaš, palec, sljuda, lantan, Tahiti, Ane, Inki, Aiken, Atila, Si, Paar, paka, lesk, Kra, Iz, bar, krta, AA, alonža, irada, Fudžijama, dete, IS, kamnotisk, kobalt, ona, nakana, rake, Ran, Ladan, arak.

ČLANOM DU JAVORNIK-KOROŠKA BELA

Društvo upokojencev Javornik-Koroška Bela obvešča svoje člane, da smo začeli v januarju pobirati članarino za leto 1982, zato bomo imeli v januarju in v februarju delovni čas vsak torek od 9. do 12. ure dopoldne in vsak petek od 14. do 17. ure popoldne. Člani se bodo v teh dneh tudi lahko prijavi za izlet in vplačali akontacijo.

Naprosamo vse člane, da v teh dveh mesecih poravnajo svoje obveznosti. To velja predvsem za tiste, ki vplačujejo tudi solidarnostni fond. Po sklepu Zveze društev upokojencev Slovenije se tistim, ki ne bodo imeli urejenega plačila v slučaju smrti odtegne vsota letošnjega plačila, to je 150,00 dinarjev.

Istočasno Društvo upokojencev Javornik-Koroška Bela obvešča člane, ki želijo preživeti letni oddih v počitniških domovih v Rogasški Slatini ali v Piranu, da se prijavijo Ivanu Jeseniku v domu društva na Javorniku v torek, 19. in 26. januarja, od 9. do 12. ure.

REJCEM MALIH ŽIVALI

Društvo rejcev malih živali Jesenice obvešča vse ljubitelje in dosedanje rejce, da obnavljamo članstvo. Vzrok za obnovo članstva so objektivni razlogi, katere bo UO pojasnil na občnem zboru.

Rok za prijavo je od 15. januarja do 28. februarja 1982. Prijave in članarino za tekoče leto bosta sprejemala Ciril Petač, C. 1. maja, Jesenice in Anton Zalokar, Hrušica št. 65. Prijave lahko sporočite tudi na int. tel. Železarna Jesenice 2649.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

16. januarja avstralski barvni mladinski film SIN VIHARJA ob 15. uri.

16. in 17. januarja nem. barvna seks. komedija RESNICNE ZGODBE - 5. del, režija Valter Boos, vloge igrajo mladi, njihovi starši in predavatelji, ob 17. in 19. uri. Ogled filma ni dovoljen mladini do 15. leta starosti.

18. in 19. januarja franc. barvna komedija NISMO ANGELI, ONE PA TUDI NE, režija Michel Lang, v gl. vloge Sabine Azema, ob 17. in 19. uri.

20. januarja amer. barvni krim. film NEKDO JE UBIL NJENEGA MOŽA, režija Lamont Johnson, v gl. vloge Farah Fawcett Majors, ob 17. in 19. uri.

22. januarja franc. barvna komedija PONOREL BOM, režija Francis Leterrier, v gl. vloge Christian Clavier, ob 17. in 19. uri.

23. in 24. januarja hongkon. barvni karate film RDEČA MASHKA, režija Tsu Tien Rung, v gl. vloge Dawid Chiang, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

16. in 17. januarja franc. barvna komedija NISMO ANGELI, ONE PA TUDI NE ob 18. in 20. uri.

17. januarja avstralski barvni mlad. film SIN VIHARJA ob 10. uri.

18. in 19. januarja nemška barvna seks. komedija RESNICNE ZGODBE - 5. del ob 18. in 20. uri. Ogled filma ni dovoljen mladini do 15. leta starosti.

21. in 22. januarja amer. barvni krim. film NEKDO JE UBIL NJENEGA MOŽA ob 18. in 20. uri.

23. in 24. januarja amer. barvni pust. film ZADNJI OBJEM ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

16. januarja hongkon. barv. karate film ČRNI PANTER ob 20. uri.

20. januarja franc. barvna komed. NISMO ANGELI, ONE PA TUDI NE ob 20. uri.

23. januarja nem. barvna seks. komed. RESNICNE ZGODBE ob 20. uri. Ogled filma ni dovoljen mladini do 15. leta starosti.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

16. januarja brazilski erot. barvni film DAMA V AVTOBUSU ob 19. uri.

17. januarja hongkon. barvni karate film ČRNI PANTER ob 19. uri.

23. januarja franc. barvna komedija NISMO ANGELI, ONE PA TUDI NE ob 19. uri.

24. januarja nemška barvna seks. kom. RESNICNE ZGODBE - 5. del ob 19. uri. Ogled filma ni dovoljen mladini do 15. leta starosti.

PROGRAM PRIREDITEV V ŠPORTNEM PARKU V PODMEŽAKLJI DO 24. JANUARJA

REKREACIJSKO DRSANJE:

- petek, 15. januarja, ob 20. uri - za Železarno,
- sobota, 16. januarja, ob 15. uri - splošno;
- nedelja 17. januarja, ob 14. uri in ob 17. uri - splošno;
- petek, 22. januarja, ob 20. uri - za Železarno
- sobota, 23. januarja, ob 15. uri - splošno
- nedelja, 24. januarja, ob 14. uri in ob 17. uri - splošno.

HOKEJ NA LEDU:

- sobota, 16. januarja, ob 18.30 - državno prvenstvo, člani ZHL HK Kranjska gora : HK Jesenice.

VSTOPNINA: odrasli 30,00 din, upokojenci 20,00 din, mladina 10,00 din.

- ob 10.30 - slov. prvenstvo, pionirji HK Kranjska gora : HK Triglav Kranj,

- ob 12.30 - slovensko prvenstvo, mladinci HK Kranjska gora : HK Triglav Kranj.

VSTOPNINE NI!

- sobota, 24. januarja, ob 18.30 - državno prvenstvo, člani, ZHL HK Kranjska gora : HK Spartak Subotica

VSTOPNINA: odrasli 30,00 din, upokojenci 20,00 din, mladina 10,00 din.

Člani HK Jesenice gostujejo v Zagrebu.

KEGLJANJE NA LEDU:

- nedelja, 24. januarja, ob 7. uri mednarodni turnir

Iz pisarne SD Jesenice

Na podlagi 10. člena pravilnika o delovnih razmerjih komisija za delovna razmerja TOZD osnovna šola Tone Čufar Jesenice razglašajo za prosta naslednja dela in naloge:

1. **Učitelja razrednega pouka** za določen čas od 15. februarja do 30. junija 1982 s polnim delovnim časom.

Pogoj: učitelj ali učitelj razrednega pouka.

2. **Učitelja razrednega pouka** za določen čas predvidoma od 1. marca do 30. junija 1982 s polnim delovnim časom zaradi nadomeščanja delavke, ki je na porodniškem dopustu.

Pogoj: učitelj ali učitelj razrednega pouka.

3. **Učitelja razrednega pouka** za določen čas predvidoma od 16. marca do 30. junija 1982 s polnim delovnim časom zaradi nadomeščanja delavke, ki je na porodniškem dopustu.

Pogoj: učitelj ali učitelj razrednega pouka.

4. **Učitelja predmetnega pouka zgodovine in zemljepisa** za določen čas s polnim delovnim časom predvidoma od 6. aprila do 30. junija 1982 zaradi nadomeščanja delavke, ki je na porodniškem dopustu.

Pogoj: predmetni učitelj ali profesor zgodovine in zemljepisa. Kandidati naj vložijo prošnje v tajništvo šole v roku 15 dni po objavi razpisa.

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Žičarna in konferenci osnovnih organizacij železarne Jesenice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni. Žičarjem želim obilo delovnih uspehov v novem poslovnem letu, posebej pa še oddelku adjustaze TOZD Žičarna.

Ludvik Treven

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujem nekdanjim sodelavcem remontnih delavnic - elektro delavnice za darilo in čestitko ob novem letu. Zelo mi je žal, ker me v času obiska ni bilo doma. Vesela bi bila snidenja z vami.

Kaj takšna pozornost pomeni nekemu, ki je že v pokoju, ve samo tisti, ki to doživlja.

Celotnemu kolektivu želim srečno, zdravo in uspešno leto 1982.

Nežka Frelj

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarna blumingštel in izvršnemu odboru sindikata Železarne se zahvaljujem za denarno pomoč in obisk na domu v času moje bolezni.

Viktoria Videnov

ZAHVALA

Sindikalni organizaciji obrata RTA se zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni. Zahvaljujem se tudi sodelavcem za obiske v bolnici in doma.

Miro Kos



Pogled na smučišče na Podlesu v Kranjski gori (Foto B. Blenkuš)

DO PRVAKA JE ŠE DOLGA POT...

XVII. kolo
CINKARNA: JESENICE 4:4 (1:2, 1:1, 2:1)

Drsališče v Mestnem parku v Celju, gledalcev 1200, sodniki: Rus (Beograd), Setina in Belcer (oba Celje).

Strelci za Cinkarno so bili: Poljanšek 2 ter Lesjak in Bratec, za Jesenice pa Suvak 3 in S. Šep.

Čeprav so jeseniški hokejisti v precejšnji prednosti pred Olimpijo, pa je tekma proti Cinkarni pokazala, da si še niso zagotovili najvišjega naslova. Celjani so jim odšteli tri točke, prednost, ki je zelo velika, ali pa tudi ne. Vse je seveda odvisno od jeseniških hokejistov samih.

V Celju so naši precej dobro začeli, čeprav so jim domačini nudili izreden odpor. Jeseničani so najprej povedli z 2:1, nato pa se s 3:1 in je kazalo, da so pred novo zmago. Toda hokej ne bi bil to, kar je, če ne bi prihajalo do velikih preobratov. Tako je bilo tudi v Celju, saj so domačini povedli s 4:3. Večkratni prvaki so zato zaigrali veliko bolj angažirano in pošteno ter rezultat najprej izenačili, dobro minuto pred zaključkom tega razburiljivega derbija pa so dosegli še zadetek, vendar jim ga je glavni sodnik razveljavil. Prav zaradi tega so se gostje pritožili.

Ne glede na to, da je bil peti, za Jeseničane zmagovalni zadetek, regularen, je tekma s Cinkarno pokazala, da jeseniški hokejisti še zdaleč niso letošnji državni prvaki. Če upoštevamo, da lahko izgubijo zadnjo tekmo v Ljubljani proti Olimpiji, da pa se jim lahko »zatakne« tudi kje drugje, denimo v Beogradu, bi sedanja še vedno velika prednost splavala po vodi.

KRANJSKA GORA: PARTIZAN 10:5
(3:2, 1:2, 6:1)

Dvorana v Podmežakliji, gledalcev 600, sodniki Andreja (Prevoje), Čemžar in Eržen (oba Jesenice).

Strelci za Kranjsko goro so bili: D. Razinger, 3. Krevselj in Kelih po 2 ter Tišler, Razinger in Brun, za Partizan pa Bertuš in Milovanović po 2 ter Piperski.

Kranjskogorci so pokazali, da so zaslužen letošnji člani prve Zvezne lige. Visoko in zaslužen so premagali izkušenejši Partizan, ki je tudi tokrat računal na točki. Toda domačini so jih presenetili z resnično dobro in učinkovito igro. Partizan je imel tudi malce smole, saj se je že v četrty minuti hujše poškodoval njihov vratar R. Šemšedinič, kar je precej vplivalo v nadaljevanju srečanja. Razen tega so gostje v drugi in tretji tretjini igrali le z osmimi izkušeniimi igralci, ki so se kmalu utrudili in morali prepustiti zmago izredno razigranim Kranjskogorcem.

XVIII. kolo
JESENICE: CRVENA ZVEZDA 11:4
(5:1, 3:2, 3:1)

TEKI ZA MEMORIAL MARJANA JAKOPIČA

TVD Partizan Gorje je priredil že trinajsto mednarodno nočno tekmovalno v smučarskih tekih ob baklah v spomin na Marjana Jakopiča. Pokrovitelj tega tekmovanja, kakor vselej doslej, je bila delovna organizacija LIP Bled.

Marjan Jakopič, rojen 23. septembra 1947 v Spodnjih Gorjah, nadarjeni smučarski tekač, član TVD Partizan Gorje in delavec LIP Bled, TOZD Rečica, je pred leti tragično preminil v prometni nesreči. To je bil hud udarec za stare in velika izguba na področju tekaškega športa in le za gorjansko športno društvo, temveč tudi za vso Slovenijo in Jugoslavijo, saj je že kot mladinec nosil dres državne reprezentance in dosegal v smučarskih tekih velike uspehe. Pred njim je bila velika tekaška bodočnost. Bil je eden izmed učencev smučarske šole Lovra Zemve v Gorjah.

Tekmovanje je bilo v sredo, 30. decembra, ob 18. uri v Gorjah. Organizatorji se je prijavilo 80 tekmovalcev in tekmovalk vseh kategorij, med njimi je bilo tudi sedem tekmovalcev iz avstrijske Koroske. Proga je bila dobro pripravljena in razsvetljena z baklami.

Rezultati:
Pionirji - 2 km: 1. Martin Standmann - Union Podrožca 6:27,2; 2. Reinhold Grabe - Union Podrožca 6:37,0; 3. Uroš Velepeč - TVD Dol 6:46,8; ... itd.
Pionirke - 2 km: 1. Irma Nagode - TVD Gorje 7:31,3; 2. Barbara Schindhofer

ZMAGE KLINARJEVE, ROBIČA IN SLIVNIKA

Kope so bile prioritizirane veleslalom za mladinski pokal. Od naših se je tekme udeležila le članica ženske B reprezentance Veronika Klinar, ker Kunčeva in Pogacnik se nista popolnoma okrevale. Lavtizar in Oblak pa nastopata v tujini.

Dvoboj s Česnikovo je Klinarjeva dobila in dokazala, da je v vse boljši formi. Tokrat ji je uspelo premagati konkurenco v obeh tekih in ne kot doslej le v prvem, ko je potem v drugem pripravila visoke uvrstitve.

UVRSTITVE: 1. Veronika Klinar - Jesenice - 2:15,25; 2. Maja Česnik APT - 2:16,85; 3. Savina Mihelič - APT - 2:17,92; 4. Mojca Valant - Nov. - 2:20,28; 5. Nataša Štefer - Oli. - 2:20,95 itd.

Starejši pionirji so se pomerili na vzhodnem kraku podkorenake proge. Z razširjenim srednjega dela smo prišli do konfigurativno izredno bogatega terena. Ob tej priložnosti apeliramo na delovni kolektiv TOZD Žitnice, da domačim smučarjem omogoči vadbo. To bi pomenilo eno četrtino površine, kar turistov ne bi motilo.

S popravkom začete in ciljne strmine bo to ena najboljših prog daleč naokrog in najprimernejša za domača in mednarodna tekmovalna najvišjega ranga. Proga je možno v celoti obdelovati strojno, žična vozi od cilja do štarta, severna lega pa pomeni boljši eneg.

Ce se vrnemo k tekmi v veleslalomu za pokal Coca Cola, moramo reči, da je bila

Dvorana v Podmežakliji, gledalcev 600, sodniki Ulčar (Bled), Dremelj in Petrič, oba Jesenice.

Strelci za Jesenice so bili: Bešić in D. Horvat po 3, Suvak 2 ter Priatov, Lah in Raspet, za C. zvezdo pa Janjanič 2 ter Ladočič in Pletičič.

Večkratni prvaki so nastopili brez Pratanja, Hafnerja in S. Šepa, v drugi tretjini pa sta se poškodovala tudi M. Horvat in Berliak, vendar so kljub temu dosegli visoko zmago. Z njo so bili ljubitelji hokeja vseskor zadovoljni, vendar z igro v celoti ne.

Jeseničani so bili večji del srečanja v veliki premoči, veliko so napadli, vendar pa konica njihovih napadov ni bila tako ostra, kot bi morala biti. Na trenutke smo celo mislili, da se jim ne ljubi napolniti mrežo Beogradčanom. Na drugi strani so gostje, ki so uporabljali tudi nedovoljena sredstva (žal sodnik Ulčar tega ni kaznoval), in ne glede na dejstvo, da so bili v podrejenem položaju, igrali vseh šestdeset minut pošteno, borili so se za vsako podlago, za vsako ploščico.

Njihov trener Ištvan Bič nam je po drugi tretjini dejal: »Jeseničani so najboljši v državi, to je res, vendar so se nam enkrat že izmuznili, da niso doživeli poraza v Beogradu. Desetega februarja, ko se bomo zopet pomerili v domu Pionir v Beogradu, priložnosti ne bomo zlahka izpušili. Priporočam Jeseničanom, da pazijo, da jim prav ti dve točki ne bi odvzeli šampionskega naslova.«

Takšno je mnenje trenerja C. zvezde, čeprav se je na Jeseničane lahko prepričal, da je kvaliteta razlika med Jeseničani in njegovimi hokejisti resnično velika. Ravno zaradi te izjave je škoda, da naši niso dosegli izdatne zmage, za kar so pa imeli lepo priložnost. Še večja škoda bi bila, če naši ne bi upoštevali napovedi beograjskega trenerja in se za zadnji dvoboj s Črveno zvezdo ne bi dobro pripravili.

CINKARNA: KRANJSKA GORA 3:1
(1:0, 1:1, 1:0)

Drsališče v mestnem parku v Celju, gledalcev 800, sodniki Čemžar (Jesenice), Setina in Belcer iz Celja.

Strelci so bili za Cinkarno Grabler, Bratec in Poljanšek, za Kranjsko goro pa D. Razinger.

Kranjska gora torej nadaljuje z uspešnimi nastopi. Tokrat so doživeli poraz, vendar po dejstvu, da so Celjani le nekaj dni pred tem moštvo Jesenice odšteli točko, tokrat pa so se precej namučili s Kranjskogorci, dosti.

Čeprav je zmagal domačinov povsem za

služeno, so Kranjskogorci zapravili nekaj

lepih priložnosti. Zadnje tekme dokazujejo,

da je moštvo Kranjske gore v zelo dobri

formi.

D.

Union Podrožca 7:34,5; 3. Tatjana Ferjan - TVD Gorje 7:46,5; ... itd.

Mlajši mladinci - 4 km: 1. Michael Standmann - Union Podrožca 12:13,1; 2. Robert Slabanja - TVD Dol 12:44,3; 3. Marko Povirk - SK Ihan 13:19; ... itd.

Mlajše mladinke - 4 km: 1. Andreja Smolnikar - TVD Dol 14:04,8; 2. Zvonka Kokalj - SK Ihan 15:14,5; 3. Vida Bertonec - SK Triglav 15:43,2; ... itd.

Starejši mladinci - 6 km: 1. Jani Kršinar - TSK Olimpija 18:09,3; 2. Hana Standmann - Union Podrožca 18:30,9; 3. Mirko Lapajne - SK Bohinj 19:28,6; ... itd.

Starejši mladinke - 4 km: 1. Tatjana Smolnikar - SK Kamnik 14:41,8; 2. Mojca Čebolj - TSK Olimpija 15:14,6 in 3. Mirjana Martinović - SK Kranjska gora 23:14,9 (6 km).

Članice - 6 km: Jeli Jelovčan - SK Triglav 22:20,6.

Člani - 8 km: 1. Jože Klemenčič TVD Dol 23:58,6; 2. Dušan Djuričić - SK Mojstrana 24:10,8; 3. Janez Rebersak - SK Triglav 24:17,2; ... itd.

Jože Ambrožič

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odboru TVD Partizan Gorje in vsem, ki pripravljajo to vsakoletno tekmovalno v spomin na njihovega sina in brata in vsakoletnemu pokrovitelju tega spominkega tekmovanja LIP Bled, ki ima vedno toliko razumevanja.

Starši, bratje in sestra Marjana Jakopiča se zahvaljujejo odb